

ה'יה

ט"ו טבת תשל"ד, 9.1.74

שנה 38

מספר 1897

המחיר: 2.75 ל"י

העוֹלָם

2

התוצאה הסופית של הבחירות

ד"ר

השתלט על

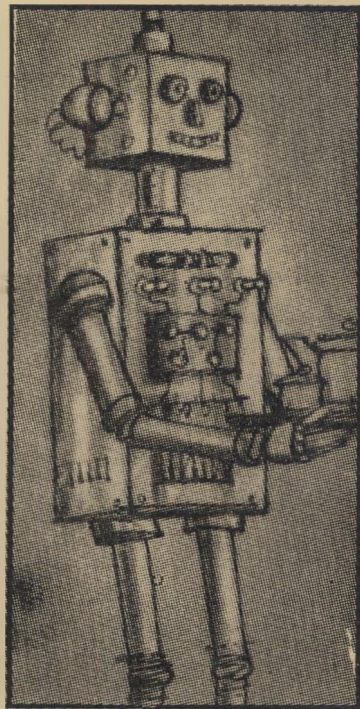
המדינה

לא הייתי פונה אליך לולא הגיעו
מיום עד הנפש ממש, אבל אולי כדאי
שאתחיל מהתחלה.

בימים כתיקונם אני עובד כמחשב אלקטרוני בשירות המדינה ומערכת ה' ביטחון. עבודתי מסתכמת בשש עד שמונה שעות עבודה ביום, ואת זמני ה' פנוי אני מקדיש לאכילה בשק"ם, לקריאה ולאיסוף בולים. אני גם מאוד אוהב לזמזם.

עם פרוץ המלחמה נמצאתי בנופש, ולא גוייסתי בגלל טעות במחשב. מ-
שאותרה הטעות, ולאחר שהתייצבתי
מרצוני החופשי, גוייסתי כדין והתחלתי
לעבודה.

בהתחלה הלך הכל כשורה. פיקחתי על הגיוס המזורז, ביררתי את מיספר טעונו הגיוס, חישבתי את המלאי וכו' וכו'. בקיצור — עבודות שיגרה. המצב הלח מסתבך כאשר הכריחו אותי לחשב גם תשלומים למישפחות, והאכילו אותי

מוח אלקטרוני מעוות
המפקד, בחיי שאני פסיכי!"

באלפי נתונים שבימים רגילים בכלל לא מעניינים אותי, כמו מיספר ילדיהם של החיילים, מיספר נשותיהם, הכנסתם ה' חודשית ומישקלם. תוסיף לזה את ה' סטודנטים מחו"ל, מקרי הסעד, האנשים החיוניים למשק והמשתחררים הפוטנ' ציאליים, ותבין לאיזה ברדק כונסתי.

אבל לומר את האמת, עד לנקודה זו עמדתי בגבורה בכל התלאות הנוראות ולא נכנסתי לפאניקה אפילו פעם אחת. הצרות התחילו כאשר התקברו הבחירות. שוב הולעטו אותי בפרטים על כל מיני מועמדים לכל מיני רשימות ואמרו לי לשחרר אותם (לא את כולם, אלא רק חלק). חוץ מזה הייתי צריך גם לספור את הקולות, לברר מי נצח ומי פסל, מי הצביע פעמיים, ומי הצביע בכלל. הביוזון הראשון אירע כאשר פסלתי 15,876 קולות של חיילים ששמו ככה. אלה אמרו לי לפסול כל שם שמפיע פעמיים ומעלה, לא? אל תשאל איזה צעקות חטפתי... אבל הת'וששתי והמשכתי. ואז אמרו לי לערוך סוכומים באחווים ובמנדטים של הקולות המגויסים ביחס לכלל האוכלוסייה הגוברת בערים ובריכוני האוכלוסין. וכאן התמוססת. פשוט עלה לי הזמן לטרניטורים.

הפאשלה הראשונה היתה קטנה יח־
סית. קצת התבלבלו לי התוכניות וגייס־

(המשך בעמוד 3 טור 4)

* קב"נ — קצין בריאות-נפש.

לאחר ספירת קולות החיילים:

ד"ר שמידה על כוונה!

עליה במיגזר הסקטוריאלי ■ הכפילה כוחה במועצת הלול ■ רוב ברור בקולות הפסולים

(מעניין כי גם חלק הארי של החיילים המצריים הביעו את אמונם בדוקטור). רשימת ז"ל איבדה קולות רבים ל- שולמית אלוני ורכשה לעומת-ואת קר- לות רבים במקהלת צדיקוב (בעיקר קולות אלט). בצבא באו מרבית הקר- לות מן השק"ם ומאסימון וזארץ (50 אחוז).

לים (בעיקר פסולי החיתוך), עליה מתונה בסביבות ה־20,000 מפרס וגידול חשוב ברחוב היהודי פינת רחוב חשמונאים.

למעשה היו מובטחים לז"ל כבר בשלב הראשון מרבית קולותיו. באו החיילים והשלימו את התמונה. 47% מן הפתקים הלבנים היו שייכים לז"ל.

כבר קודם לספירת הקולות, היה ברור כי רשימת ז"ל לכנסת שמרה על כוחה, כיוון שדאגה להתאמן בכול-ווארקר ולהרים משקולות מדי בוקר. התוצאות שפלט המחשב והקולות שפלט הד"ר ווארץ, משמעותם היתה דומה – הכפלת כוחה של ז"ל במו-עצת הלול. רוב ברור בקולות הפסו-

למרות התחזיות:

כהנא לא זכה
במנדט שלישי

למרות התחזיות וההערכות שהתבססו על גורמים מוסמכים ועל סיקרי דעת-קהל, לא זכה מאיר כהנא במנדט השלישי שלו לכנסת.

הדבר מפתיע, לאור העובדה שהמנדט השלישי היה המנדט הבטוח ביותר שלו. גראה שבעיקבות מיפנה זה, קטנו סיכוייו לזכות במנדט שני, ואפילו סיכוייו לזכות במנדט ראשון מוטלים בספק.

הרב כהנא אמר בתגובה, כי הוא מוכן לוותר על אחד משלושת ה"לאווים" שלו בתמורה למנדט השלישי הנעדר. מעתה יסתפק בסיסמאות עם סגולה וארץ סגולה בלבד.

אשר לבעיית קו-הסגולה, הוא תקו ה-
סגול, אמר הרב המרקד, כי הנושא יידון
רק אם יאלץ לוותר גם על המנדט הרביעי.

בבורסה:

נמשכות
ההשקעות
בביצים

מחיר הביצה עלה אתמול ב־10 אג' והגיע ל־58 אג' בשוק השחור. המסחר בביצים עמד במרכז האירועים שהיו אמש בבורסה. המחזור נשאר ברמה נמוכה. ההשקעות בביצים נמשכות והביקוש להן עולה על הביקוש להשקעות ממדיות. הצפיית לעליית מחירים והתקווה לעלאת המדד בחודשים הבאים הופכת את הביצים לאלטרנטיבה הבלעדית לשמירת ערך הכסף ורחיטוכו.

שערי הביצים שנרשמו ב-6.1.74

השעָר	שינוי	
104.5	+2.5	ביצה רגילה
148.5	+2.3	ביצה קשה
246.2	-0.9	ביצה עין
148.1	—	ביצה רוסיית
151	+2.8	חביתת פטריות
150.5	+2.2	אשכים

הבעת
תודה

הנהגה נא לא להוציא חומר אחרת מהמקום
הזה, אלא חומר מוגדר בלבד
המותר לשימוש, וכל שאר החומר יישאר במקומו.

יום ז'אבאגא וז'אבאגא אלהי
 ז'אבאגא אלהי ז'אבאגא אלהי
 ז'אבאגא אלהי ז'אבאגא אלהי

אלה שם אל, כל מיני חיות, זוחלים, עופות

הנה נאמר כי כל אדם אשר יאמץ
 שיהיה לו חלק ביום הקדוש, ואלו ימים
 יקראו ימי חולות.

מ' יתן ויסלם עבדו חסידך
רבינו משה

המכתב - 10.1.11
 10.1.11
 (10.1.11)

תי את כל אלה שנולדו החל מ-31.12.73, והם בעלי פרופיל 89, נשואים לשניים ואבות לאחד, שהצביעו ל"ע והם חיו" ניים במשק עפ"י הוראות ולת"ס. הטעות הקטנה הזאת גדלה למימדים מחרידים בעיקבות השערוריה שערכו נציגי הסי"ע הקטנות על העניין הזה עם ל"ע, ואני נכנסתי ממש להיסטוריה. התחלתי לחלק 500 ל"י לכל בחור ישיבה שעבר את עכוז החסימה, שנשוי לאלמנה + 2 שהיא יתומה בעלת פרופיל 164 לפי רשימת קישל, השייכת לחטיבה 144 והוא חסר מיקצוע צבאי המוכר ע"י הבי"ט טוח הלאומי, בתנאי שאשתו עברה את באדרעופר בזמן של 4:45:05 שהוא שיא עולמי (בלי רוח גב כמובן).

וכאן אני חושב שהגזמתי.

אם לא תשחרר אותי מייד, אני עוד עלול להקים ממשלה של מט"קים ולהע" ניק קיצנות-סעד לכל חברי-הכנסת שער" כס הנקוב אינו עולה על 94 אוקטן. אני ממש מרגיש שזה הולך לקרות.

רק אתה יכול לעזור לי.

בתודה מראש
מ. אלקסדרוני
איש

תמונות

בתערוכה

בימים אלה מתקיימת ברח' זוארץ 1 תערוכתו השנייה של ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל. אנו גאים לפרסם חלק מן הבי"ט קורות הרבות שהגיעו עדינו.

1. "דומה ששעה שציווה השם ית" בך - לא תעשה לך כל פסל וכל תמונה - ראה בעיני רוחו את תע" רוכתו העתידה של מר זוארץ." "המודיע", "העפ"ר", "המודיע"

2. "האמן מלכיאל זוארץ ז"ל אינו אלא פיסת-קרקע תבנית נוף מור לדתו."

ש. צ'רניחובסקי ז"ל

3. "חוס אופף את גופך... נשמתך נע" צרת מעוצמת התענוג... עונג אלוהי... מומלץ."

י. בקן
(מתוך "ביקור בבית המרחץ")

4. "שמחתי לקבל את הזמנתו של מר זוארץ. למר זוארץ אצבעות זריזות ומרחפות, ידו אמונה והוא עושה בה נפלאות. והייתי לעקוב אחרי תנועותיו. לא הצטערתי אפילו לרגע על אותו פוקר הרווח היה כולו שלי."

מ. דנפסקי, ארה"ב
(לשעבר תושב הרצליה)

5. "שני צדדים טובים אתה מוצא ב" תערוכתו של מ. זוארץ: צד שמאל וצד ימין."

עדיהמשמר

6. "ברכותי לאמן הצעיר ומשפחתו." ח.נ. זוארץ והילדים

7. M. Zoo-Arch... Very... I...
נירדורק מיימס

פובליציסטיקה

למתקדמים

עלילות התוקפנות

מאת א.י. ברור

"כעת מוכתמים אנו בעלילות תוק" פנות. החל בפומפידו ועד ראשי שב"טים באפריקה, שסביהם, ואולי אף אבותיהם עוד אכלו בשר-אדם, ועתה יושבים צאצאיהם בעצרת או"ם ודור" שים מאיתנו נסיגה מלאה. המה בעלי יושר ואנו מקפחיו."

(קטע מתוך מאמר פובליציסטי שפורסם בהארץ 26.12.73)

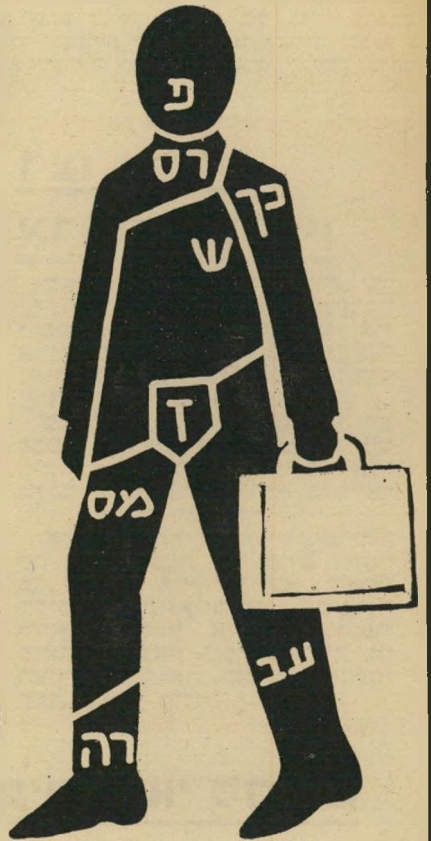
האיש שלנו בכנסת

אנו גאים להציג בפניך, קורא יקר, את האיש שלנו בכנסת.

עדיין איננו יודעים את שמו, או לאיזו משתי המפלגות הגדולות הוא משתייך - אבל זה בכלל לא חשוב. אנחנו מכירים אותו מצויין. הוא יושב על הקולות שלנו. הוא יושב על קולותיהן של הרשימות שלא עברו את אחוז החסימה.

זה באמת לא חשוב אם האיש שלנו בכנסת הוא הנציג ה-52 ברשימת המערך, או שמא הוא תופש את המקום ה-40 ברשימת הליכוד. זה לא חשוב כי אנחנו מכירים אותו. מכירים אותו בין אם הוא מזכיר סניף אזורי ותיק, או כוכב-שביט דינאמי שזינק מפלאנטת תא-הסטודנטים. ולא איכפת לנו מי הוא בדיוק, כי ליבנו סמוך ובטוח שהנציג שלנו בכנסת ייצג באהבה ובנאמנות את כולנו. יילחם נגד המצוקה במקום סעדיה מרציאנו ואדי מלכה, יפגין למען השלום במקום אבנרי וישתטח על הכביש נגד נסיגה במקום כהנא.

בשבוע הבא, קורא יקר, עם תום חלוקת השלל, נגלה לך את שמו ואת זהותו המפלגתית של האיש שלנו בכנסת - האדם שיהיה נציגנו בארבע השנים הבאות, אם לא למטה מזה.

דבר המערכת

הידד לבוחר!

ושוב אנו עומדים בפעמים נוכח בגירתו של הבוחר שלנו, הבוחר ה- יוודי, שהיטיב הפעם לשלשל פת- קאותיו וברר בקפידה מייצגי עמדתו - עמדתנו. שהרי כבר ההיסטוריה מלמדתינו שכאשר קשה ליהודי והגוי לוטש צפורניו, יוצא הטוב שבעם. וכי רבו- תא רבה יש בכך שעולה כוחה של רק"ח - מלחכי מוסקבה - בי- רחוב הערבי? לא! שהרי כמה רחור- בות יש להם בכלל, לערביאים הללו? אין לקחת ללב.

וכבר בא משוררנו הדגול, מגדולי המשוררים שקמו לידעות-אחרונות מאז חפרו החופרים חפר, וכתב ב- שירתו שבגרות ובינה הוכיח הבוחר שבחר כפי שבחר, במי שבחר, בזמן שבחר לבחור באשר בחר. ואין תמה בכך שבמנות חכמות הבוחר, לא נקב אותו חרון שורשי בחכמה הגדולה מכולן - בחירתו של ש. משימש ל- ראשות עיריית תל-אביב, שכן מן ה- מפורסמות הוא שהפזמונאי הג"ל מת- אבק ברגלי י. רבינוביטש, ועתה קם עלינו הבוחר ונטל הימנו רגליים אלו, וחכמה גדולה דאי שאין בכך. ושומה עליו, על אותו פואטיקון, להתאים עצמו לזוג רגליים חדשות, שיהא מתאבק תחתיהן, והרי לא איש צעיר הוא.

ללמדנו שחכמת היהודי משולה ל- בולבוטין לוחטים - עתים קלופה ומענגת, עתים צורבת ומכווה.

צ"ח. מ. זוארץ

ממחדל למחדל -

כוחנו מפד"ל

אם ניסוג מיהודה -
תנו לי שר העבודה -
אם ניסוג מהשומרון -
סגן לשר הביטחון!

על הכל תבוא ברכה
תמורת גיור כהלכה,
ותמורת שר החינוך
יאללה, תעשו ליכלוך...

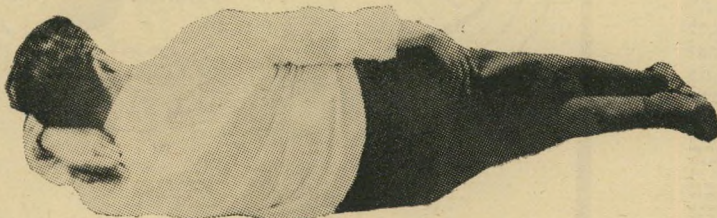
מה לעשות, מה לעשות
שאני מפד"ל כזאת

מה לעשות, מה לעשות
שאני יפה כזאת
מוכנה להזדיין
ושותף כמוני אין!

מכל צד, מכל צד
כל אחד דוחף לי יד
כבר ידוע בציבור:
המפד"ל שווה זימבור.

אם ניסוג, אם ניסוג
לא תוכלו יותר לנהוג
ביום-טוב ובשבת
על כולכם תשלוט הדת.

שנת ביאליק

י" טבת תרל"ג - י" טבת תשל"ד

מפיחות הלירה

למרות הכחשותיו הנמרצות של שרהאוצר פינחס ספיר, כי לא צפוי בעתיד הקרוב כל פחות של הלירה הישראלית, ולמרות שעושי דברו של ספיר בעיתונות הישראלית ניסו אף הם להרגיע את הציבור בימים האחרונים, כי הפעם יש להאמין להצהרותיו של ספיר — נראה כי לא יהיה מנוס מפחות מהיר של הלירה הישראלית.

הסיבה הישירה לכך: העדייה הרווחת בערכו של הדולאר האמריקאי לעומת שאר המטבעות היציבים בעולם. מאז יולי אש"ת תקד ועד השבוע הראשון של חודש ינואר עלה ערכו של הדולאר ב־22% בקירוב ומנבאים לו עליה של 10% נוספים בשבועות הקרובים. כיוון שהלירה הישראלית צמודה לדולאר, עולה באופן אוטומאטי שער הלירה בהשוואה למטבעות האירופאים והאחרים הנחשלים.

משמעות הדבר לגבי המשק הישראלי היא ירידה בכוח היתירות והחלשת הייצוא, שנחלש בלאו הכי בגלל מצב החירום במשק. כדי להציל את מעט הייצוא שעוד ניתן להצילו, לא יהיה מנוס מפחות מהיר ודראסטי בשער הלירה, לעומת הדולאר האמריקאי, שכן אין כל סיבה שערך הלירה יעלה.

אריק שרון

יפרוש מצה"ל

הצהרתו של האלוף אריאל ("אריק") שרון, כי אינו מתכוון לפרוש בעתיד הקרוב מצה"ל, כל עוד

מגויסים המילואים לרגל מצב החירום, היא "הצ"רה על תנאי". המשך שירות המילואים של האלוף שרון תלוי במספר גורמים, מדיניים וצבאיים, שלאור ההתפתחות בהם תידחה או תוקדם פרישתו של שרון מצה"ל.

על סמך הנתונים כיום, לא מן הנמנע הוא כי שרון יפרוש משירותו בצה"ל תוך שבועיים.

דין מתפייס

עם "היונים" במערך

שרהביטחון משה דיין נוקט לאחרונה מיספר צעדים המתפרשים כניסיונות להתפייס עם ראשי מחנה היונים במערך. דיין, שהתנכר מזה שנים ל"יונים" ולא קשר עימם כל קשרים אישיים, מגסה לאחרונה להחניף להם ולרקום עימם מסכת יחסי קירבה.

במיוחד מפתיע הדבר לגבי התנהגותו של דיין כלפי שרהחזק אבא אבן. בעבר התייחס דיין לאבן כביטול ולא היסס לחי"תור תחתיו. אולם לאחרונה חל שינוי ניכר ביחסו אל שרהחזק.

ערב נסיעתו לארצות-הברית, הצהיר דיין גלויות, כי הוא יטפל רק בבעיות הביטחוניות והוא משאיר את כל הצד המדיני לטיפולו הבלעדי של שרהחזק. יתרה מזו — היה זה דיין שהציע כי אבן ימשיך לעמוד בראש מישלחת ישראל לשירות השלום בונבה ואף ימנה באופן בלעדי את נציגי משרד-החוץ בוועד השונות.

יש המסבירים את השינוי ביחסו של דיין בניסיון להכשיר את הקרקע לקראת האפשרות שתיווצר אחרי היעלמה של גולי דה מאיר, כי הוא יהיה המועמד היחיד לראשות הממשלה, ואז יודק גם דתמיכת ה"יונים" במפלגתו.

אחדות-העבודה

עלולה לסלק

את גלילי

לא מן הנמנע כי השר ישראל גלילי לא יכהן בממשלה הבאה כשר. גלילי לא יורח כמוכר עזידי אשת חסות, גודרה מאיר. אולם קיימת אפשרות כי חסיבת אחדות-

העבודה במפלגת העבודה היא שתחליף את נציגיה בממשלה ותמנה את יצחק בן-אהרון כשר בממשלה במקומו של ישראל גלילי.

צעד זה עלול להכעיס את גולדה, אולם כל חטי"בה במפלגת העבודה רשאית לקבוע את נציגיה בממ"שלה כראות עיניה. בקרב אנשי הקיבוץ-המאוחד מס"תמנת עתה נטייה לסילוקו של גלילי מהממשלה, בהיעדר אפשרות לסלק את משה דיין, ולבטא בכך את אי-שביעות רצונם של אנשי הקיבוץ מהנהגה הקיימת.

רצו לבטל ארוחה עם דיין

כאסיפה הכללית השנתית של עיתונאריהחזק בישראל שנערכה השבוע, הועלתה הצעה לבטל את ארוחת-הצהריים שנקבעה לעיתונאריהחזק עם שרהביטחון ושנוי עדה להיערך ב־14 בחודש זה.

מזיצי ההצעה טענו כי יש לבטל את הפגישה הרשמית עם דיין לאור היחס והקשיים המו"טלים על עיתונאריהחזק בישראל מצד מערכת הביטחון.

אולם מאחר שהפגישה-הארוחה עם דיין נקבעה עוד קודם לאס"פה, ונעדידי הוועד היוצא, הששו רבים מעיתונאריהחזק שביטולה ייראה כעלבון אישי לשרהכ"ר טחון, בתוצאה מכך הוסרה הי הצעה לבטל את הארוחה המשרי תפת ברוב קולות.

ספיר עשוי לדרוש

את סגנות

ראשות-הממשלה

פינחס ספיר עשוי לדרוש לעצמו את תפקיד סגן ראש-הממשלה, בנוסף להמשך תפקידו כשר-האוצר.

נראה כי בעיקבות התערערות היחסים בין גולדה מאיר לבין סגן ראש-הממשלה יגאל אלון, לא תס"כים עוד גולדה שאלון ימשיך בכהונה זאת. אלון, המתכוון כנראה לנקוט מדיניות ביקורתית בתוך הממ"שלה, ולהמשיך לתבוע את התפטרותו של משה דיין מתפקיד שרהביטחון, השלים כבר כנראה עם אובדן משרת סגן ראש-הממשלה. משום כך טבעי רק ש"ספיר ידרוש את התפקיד לעצמו, מה גם שלדעתו עשוי הדבר לתרום בעתיד לסיכוייו לכהן כראש-ממשלה.

מעניין לציון בהקשר זה, כי פינחס ספיר שוב אינו מזכיר את "התחייבויותיו" המפורשות כי לא יכהן כשר בממשלה שתיבחר עזידי הכנסת השמינית. הזילזול שלו כי זיכרונם של הבוחרים הוא כה גדול, עד שאינו מוצא לנכון אפילו להסביר לציבור מדוע חזר בו מהצהרותיו הפומביות על כוונתו לפרוש.

האם יהיה רבינוביץ'

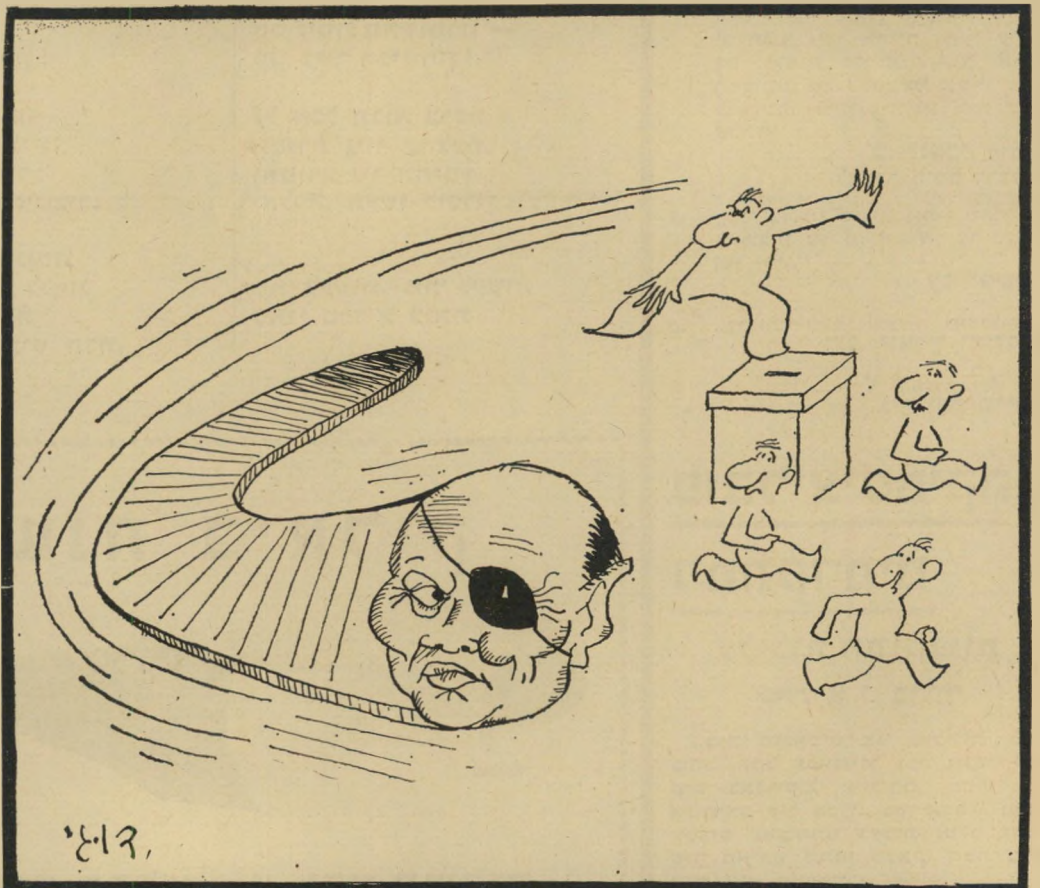
מזכ"ל העבודה?

הניחושים שהועלו בעיקבות תוצאות הבחירות בדבר האפשרות כי יהושע רבינוביץ', ראש-העיר היר"צא של תל-אביב, יתמנה כמזכ"ל מפלגת העבודה, הם בעלי מידה נמוכה למדי של סבירות.

אומנם, "הגוש" המפא"י, מעוניין להבטיח כי מיש"רת המזכ"ל תהיה בידי איש "הגוש", דבר שיבטיח לו את השליטה על מנגנון המפלגה. אולם, לעומת זאת הועלו טענות אפילו בקרב ראשי "הגוש" עצמם, כי אם רבינוביץ' לא היה די טוב כראש עיר, מדוע יהיה טוב כמזכ"ל מפלגה?

מידת סיכוייו של רבינוביץ' להיבחר כמזכ"ל היא כיום שווה למידת סיכוייהם של ח"כ יוסף שריד, איש אמנונו של פינחס ספיר, או ח"כ מיכה חריש, מועמדה של גודרה מאיר לתפקיד. שניהם עונים על הי דרישה כי מזכ"ל המפלגה ימונה מבין הי צעירים.

עם זאת עדיין ייתכן כי המזכ"ל הנוכחי, אהרון ידלין, ימשיך בתפקידו, אם בגלל קונסטלציה מסוימת לא תתאפשר הכללתו בממשלתה הבאה של גולדה, למרות הבטחתה המפורשת להעניק לו תיק של שר.

אין דבר הנצמד לגופך טוב יותר מ-LEE

מכנסי החורף החדשים והחליפות
הצבעוניות של LEE העשויים
ג'ינס או קורדרוי, חובקים את גופך
ונותנים לך הרגשה נפלאה
ומראה נפלא עוד יותר.
בואו למדוד

את דגמי החורף של LEE,
למשש את האריגים המעולים,
ולהתרשם מהתפירה והגימור
המושלמים של כל דגם.
LEE יותר אופנתי
LEE יותר צבעוני
LEE ראשון עם יותר נסיון.

עושה אנשים יפים

קצת יקר

אינו רציני להיות פאטטיים יכולנו לטעון, כי התבוסה שנחלה רשימת העולם הזה בבחירות לכנסת השמינית, מעידה על כך שקוראי עיתון זה מעדיפים לראות את העולם הזה כעיתון מאשר כסיעה בכנסת.

אבל גם אם אין זו המשמעות האמיתית של תוצאות הבחירות ושל ניתוח הכישלון, אי אפשר להתעלם מהעובדה היסודית: במבחן הפרלמנטרי הנערך אחת לארבע שנים — הוכינו. אבל בהצבעה הגלויה הנערכת מדי שבוע בקלפיות של מוכרי העיתונים, זוכה העולם הזה באמון זו השנה ה-23. אחרת לא היה המשך קיומו של שבועון זה מתאפשר. גם עתה נשאר העולם הזה העיתון היחיד במדינה שמאחוריו לא עומד כל גוף פוליטי, כלכלי, או ממלכתי, שעצם קיומו תלוי בגורם אחד בלבד — בקוראיו. זהו העיתון היחיד שהוא בלתי תלוי בשום גורם אחר מלבד קוראיו ומשום כך הוא יכול לומר דברים ולחשוף גילויים ששום עיתון אחר בארץ אינו מעז לפרסמם. זוהי כמובן זכות גדולה מאוד, שעליה גאותנו. בכל שנות קיומו שילם העולם הזה עבור זכות זו מחיר יקר מאוד, בתחומים רבים. מחיר זה לא הווה שיקול או גורם כדי לבטל את עצמאותו, איחלונו וחופשיותו של עיתון זה. וגם המחיר ששילמנו הפעם במישור הפרלמנטרי לא יהווה שיקול לגבי דמותו, ייעודו ואופיו של העולם הזה להבא.

★ אנשי ריב ומדון

ה"אני מאמין" המהווה את ייעודו של עיתון זה, לא היה מושפע מעולם משי קולים של פופולאריזם. הייתי רוצה לחזור ולצטט דברים שנכתבו בהקשר זה במלאת עשר למערכת העולם הזה במתכונתה הנוכחית. הדברים שנכתבו אז, כשאישי מאנשי מערכת זו טרם חלם שהעולם הזה יעתיק את מאבקיו גם לזירה הפרלמנטרית, יפים ללקחים שאנחנו חייבים להסיק עתה בעיקבות המפלה בבחירות. התפקיד שעתיד אמיתי חייב למלא בחברה של ימינו, אמרנו לפני 13 שנים, הוא

ואותו תפקיד בדיוק שמילאו הנביאים בימי קדם — כמטיפים בשער, כמבטאים את המצפון החברתי והלאומי, כמצליפים על עור הרודנים וכמגינים על חסריהישע. לא פעם, בימים קשים של מאבק, כשעמחנו בודדים מול כוחות שעלו עלינו לאין שיעור, שאלנו את עצמנו: מדוע חייבים אנחנו לריב עם כולם? מדוע איננו יכולים להיות מקובלים על הבריות? מדוע נגזר עלינו להיות כה בודדים במערכת, עד כי אי ננו יכולים לסמוך על זרתו של איש גורם בעמדתנו על נפשנו ממש? באותם ימים נזכרנו בפטוקים מספר ימינו: "אוי לי אמי כי ילדתי, איש ריב ומדון לכל הארץ. לא נשיתי ולא נשו בי — כולו מקללני!" כן, אנחנו אנשי ריב ומדון, ואיננו יכולים להיות אחרת. בלב כבד, אבל בעיניים פקוחות, ויתרנו על חסדיה של "החברה הנחמדה". החלטה זו היא שהיקנתה לנו את החרות הפנימית.

כמה פעמים הוטחה בפנינו ההאשמה, כי אנו אנשי הרס, שביקורתנו אינה "קוני סטרוקטיבית", שאנו שוללים את הכל, שאנו מערערים את המוראלה? גם לכך יכולנו למצוא תקדים עתיק בדברי הנביאים. ירמיהו, למשל, תיאר את השליחת השוטלה עליו כך: "ראה, הפקדתיך היום הזה... לנתוש ולנתח ולחבוץ ולהאבד ולהרס, לבנות ולנטוע."

ארבע מילים של הרס ורק שתיים של בניין. ואין זה מקרה. כי השליטה היא החלק הקשה ביותר של מלאכת הבניין. לשבור את השקרים המוסריים, למחוק את השטח משרידי בניין רקוב אך מקובל, למגר את כל בעלי השררה המעניינים בהמשך המצב הקיים — זה קשה ומסוכן יותר מאשר לבנות בשטח ריק. העוסק בכך אינו יכול ואינו צריך לקנות לפופולאריזם.

הנביאים שדבריהם השתחררו לא היו הנביאים היחידים בשוק הנובאה של ימי קדם. דבריהם לא היו נפוצים ביותר והם עצמם מודים כי לא היו המכובדים ביותר. הם היו מיעוט זעיר ביותר לעומת איויביהם שקראו להם "נביאי שקר". ונביאי השקר היו ללא ספק עמודי התווך של "החברה ההגונה" דאז.

המושגים "נביאי אמת" ו"נביאי שקר" אינם כה פשוטים. אין להניח כי נביאי השקר דיברו או כתבו רק שקרים. החטא האמיתי שלהם היה כי עשו שקר בנפשם. הם עשו את מלאכתם רמיה. תחת להקשיב לאמת הפנימית שלהם, הם הקשיבו לקול המלך, או לקול ההמון.

★ שיטות לוחמה חדשות

אמונתנו הפנימית הזאת, המונעת בפופולאריזם ובסיכויי התפוצה ההמונית, היא שתנחה אותנו גם בעתיד, בעיתון זה. ייתכן וכוחה יחמץ של העולם הזה נפגע במיקצת מכך, שלא ריכזנו את המאמץ העיקרי בחזית העיתונאית. לאור תוצאות הבחירות, בדיעבד, יהיה עלינו להקדיש את כל יכולתנו לחזית זו.

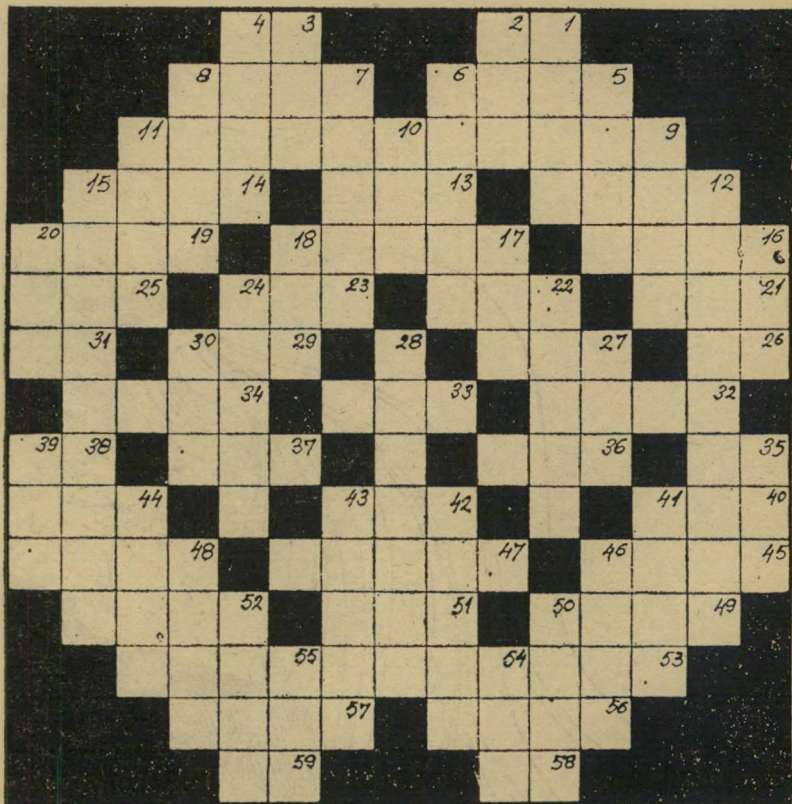
הדבר יחייב מיספר שינויים בעיתון, שאני מקווה שתהיה עד להם כבר בשבועות הקרובים. המהלומה שהנחית הבוחר על סיעת העולם הזה בכנסת לא עירערה את אמונתנו בצידקת דרכנו. העולם הזה ימשיך להיות נאמן לייעודו, כעיתון לוחם ללא מורא וללא משוא פנים. אלא שנהיה חייבים להתאים את שיטות הלוחמה העיתונאית שלנו לתמורות שהתחוללו בחברה הישראלית בשנים האחרונות. כלי הנשק משתכ ללים ונעשים מתוחכמים יותר ממלחמה למלחמה, וזה הדין גם במלחמה העיתונאית.

ושוב, כמו בכל התקופות הקשות שעברו עלינו בעבר, נוכל לסמוך על עזרה ותמיכה רק ממקור אחד — ממך, הקורא.

העולם הזה

1897

השבוע העולם הזה

מאונך:

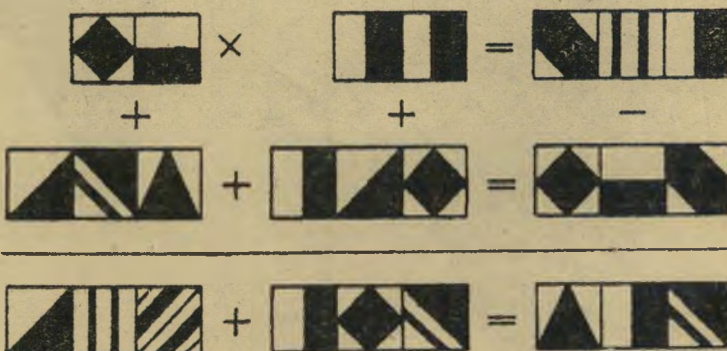
1. ענף עבה של עץ. 3. כלי הקשה. 5. שאינו מסוגל לדבר. 7. נותן מרצונו הטוב. 9. זמר אופרה איטלקי ידוע. 12. כוב, שקר. 13. חור באדמה. 14. שמה, מלא עליצות. 16. מדינה אפריקאית. 17. יש שישה כאלה בשלם. 19. שאינו תפוס. 21. מסמך סחיר. 22. בגידה, כחש. 23. "הולך ב...". — מתנהג כשורה. 25. רעות רוח, שטות. 26. תו נגינה. 27. גר בקרבת מקום. 29. "צח כ...". 31. מצבה. 32. מסע נופש. 33. עוף אנדי. 34. נהר בארץ. 35. עיר כהנים עתיקה. 36. בלעדי. 37. רוצח. 38. עני דל. 40. חבל. 42. פגם. 44. שאינו בהיר. 45. הפצה ברדיו ובטי לחייה. 47. ממונה על שמירת הסדר. 48. הורג, משמיד. 49. יישרף עד תום. 51. פנים. 52. בעל חוב. 53. מנצח אנגלי מפורסם. 56. התבולל, התערבב עד שנכ

מאונך:

1. משקה. 2. אחר המולות. 3. יונת בר. 4. לא מסודר. 5. ספינה. 6. חופף. 7. אינציר דנט. 8. טפי. 9. עבדאללה היה כזה. 10. נהר באנגליה. 11. בירה אירופית. 12. זמרת אופרה איטלקית. 15. מנצח הודי ידוע, עתה בארץ. 16. לולאה. 17. מתקן שעונים. 18. מרט. 20. גבר צעיר מאד. 22. בית ספר גבוה. 24. הרכב מלא של מוסד פוליטי או ציבורי. 27. עוד פעם. 28. שר חוץ רוסי. 30. מחלת עור. 35. זוחל ארסי. 39. ספורט. 41. חושש, ירא. 42. מתפרק. 43. מחבר יחיד. 44. כהה עור. 46. כפוף. 48. ווי. 50. לגנוח. 52. החלשות, התרופפות. 54. מקום נישא. 55. מקום שאין בו כלום.

חשבוע 1897

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור וחיסור, יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

מינהגי

קריאה

הגני רוצה להביא לידיעתכם קטע ממכתב של סטודנט שקיבלתי זה עתה ויכול להיות לכם עניין בו:

...בעצם המצב בארץ הוא רע, אתה יכול לדעת זאת מהעיתונים שאתה בטח מקבל. האימון בחדשות ברדיו נאבד כבר בעם. אף אחד כבר לא מאמין שום דבר. ההרגשה הכללית היא של חוסר אונים.

אני מהתחלת המלחמה עד עכשיו קונה את העולם הזה כי זה כרגע המקור היחיד לדעת משהו ממה שבאמת קורה במדינה. להפתעתי אני בכלל לא הכיראדם היחיד שפאטאם מתחיל לקרוא את העולם הזה. היות ולא לקחתי רשות מהסטודנט לפרסם חלק ממכתבו, אינני נותן את שמו, אך אני אחראי לאמינות תוכן הדברים.

מרדכי יעקבי, ברנקה, קולומביה

תהליך

מסוכן

אני מודעת לתהליך מסוכן העובר על

מדינתנו ואשר רובנו אינו מבחין בחומרתו. אנחנו הופכים להיות מדינה מיליטאריסטית במלוא מובן המילה על כל המשתמע מכך, ואין לנו כל זכות לערב עצמנו במושגים כמו דמוקרטיה או סוציאליזם.

נושאי ההערכה של העם הם קציני-צבא: האידיאולוגיה היא צבאית — רוח לחימה, ניצחון וכיבוש. במדינתנו מתגבש גוף הירארכי צבאי הנושא בתפקידים המכריעים הן מבחינה פוליטית והן מבחינה חברתית. כדרך ההגיון הראש והמוח מפעילים את יתר חלקי הגוף וקובעים את פעולתם של אברים אלה. אירעו מקרי עריפה בהיסטוריה שגרמו לשינויים והתפתחות. האם אין אנו יכולים לקחת חלק בתהליך דומה?

רות אנגל, קרית-אחת

העכברים

יוצאים

אך קברנו את מתינו והעכברים התחילו לצאת מהחורים בהם הסתתרו. אנשי, אף שעל מתנגדים להפסקת האש כמו שהת' (המשך בעמוד 8)

עכשיו סוף-סוף נוכל להפסיק להופיע בכנסת

קורא, תל-אביב

כי בשלב מאוחר יותר אסדיר את כרטיסי המנוי על עיתונכם.

סמ"ר מאיר שריק, ד"צ 2178

קבלו גם הפעם את תודתי ותודת חברי על משלוח גיליון העולם הזה 1893. יש לציין שאתם זורקים במלאתכם רי עיתונכם הנ"ל הגיע אלי יום אחר הוצאתו. כמו כן העלון נחטף ממש ע"י חברי ביחידה.

אבקשכם בכל לשון של בקשה להמשיך לשלוח את העלונים הבאים באותה מהירות בה שלחתם את האחרון.

מאיר אורד, ד"צ 2453

אנו, קבוצת חבריה היושבים על הקו בצפון, ייסדנו לפני כשבועיים את מופלגת אבה"צ — אורחים בעד החזרת ציוד וכל תי מתלחמים.

היות ויש לנו מן המשותף, היינו מבקשים לשלוח אלינו את שבועונכם (רק שחסי-חלילה לא יחטוף את זה הצנזור בטענה של תעמולת בחירות וכו'). אם אפשר היה לקבל גם את העיתונים מאז תחילת המלחמה — נודה לכם מאוד.

חגי אופנבך, צה"ל

ברצוני להודות לכם בשמי ובשם חברי על גליונות העולם הזה שאתם שולחים לנו זה מספר שבועות.

יש לציין שעיתונכם עוזר לנו להפגין את השיעמום ועם זאת לקבל מידע על הנעשה מאחורי הקלעים.

סמל יעקב פוגל, ד"צ 2579

ברצוננו להודות לכם על השי של 500 הספרים העיתונים ששלחתם לחיילינו בתי. זית מתגובות שקיבלנו מהם, אנו מודים לכם את תודתם.

ממי גרעין, בשם ועדי עובדים

במיכרות הנחושות תמוע

יש לעשות מערך בין:

- (א) כוחותינו מעבר לתעלה.
- (ב) חיילי הארמיה השנייה.
- (ג) חיילי הארמיה השלישית.

המצע:

לתפוס את גולדה וסאדאט ולהאכיל אותם במשך שלושה חודשים בשר לוף מקופסאות.

אם זה לא יביא לשלום, אז אין דבר כזה שנקרא שלום.

פרד, ד"צ 2349

אני חייל המשרת במילואים מיום הכיפורים. ביחידתי יש מיספר אנשי קבע, כדרי גות רס"רים ורס"לים. לאנשי המילואים יוצא לצאת הביתה פעם ב-17-18 יום ל-48 שעות, ואילו אנשי הקבע יוצאים כל שבוע.

לדעתי יש בכך משום עוול לאנשי המילואים.

ד.ל., ד"צ 3083

ריות השוכנים קבע בבסיס צה"ל הבנוי לתלפיות אישם במרכז הארץ. ולהאכילם סטייקים מסויה, לאות הזדהות עם חיילי צה"ל הפרושים לאורך הקווים, אשר מול עטים במעדן מיוחד זה על ידי השק"ם. האם נתקבלה החלטה שכזו??

סמל יעקב, צה"ל

אנו חמישה חיילים המבקשים להיות מנויי-חינם של שבועון העולם הזה, יעקב התעניינותנו בדעותיו של אורי אבנרי.

סמל רמון בן-יקיר, רב"ט

משה רוזוב, טר"ש אפי

ריום בורנבוים, סמל דן

בן-אליעזר, סמ"ר יאיר

אשקלון, צה"ל.

חמשת המבקשים מתבקשים לשלוח למערכת את מספר הדואר הצבאי שלהם.

כאשר קיבלנו בפעם הראשונה את גליון העולם הזה, חששנו שהמשלוח הוא חד-פעמי, אולם כאשר הגיע בשנית, אין לנו אלא לאמר בפה מלא, "כל הכבוד!" אנו מקווים שהמשלוחים, שהם כמשיב רוח מרענן, אמנם ימשיכו להגיע.

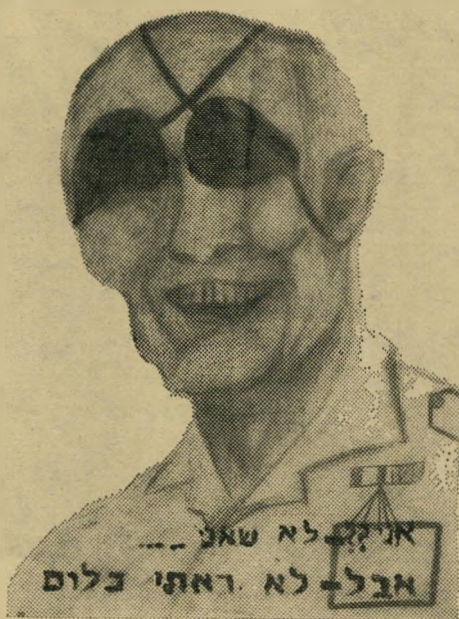
מנחם יריב, ד"צ 2016

תודה! תודה! תודה! כאן באפריקה, חושבים על אסיה, מעשי גים אירופה, עושים אמריקה ו... קוראים את העולם הזה.

מקוה שתמשיכו במשלוח העיתון. אנב, הגיע יום אחר יציאתו לאור. הדואר התחיל להשתפר...

רב"ט עובדיה מורחני, צה"ל

מזה כחודש, פעם רביעית ברציפות, אני

ברצוני לפרסם את הציור המצורף במדור הדואר הצבאי של העולם הזה. כן רוצה אני להודות לכם על גיליון העולם הזה ששלח אלי. הייתי רוצה שתמידו במישלוחים עד כמה שאפשר.

ערי מורלי, ד"צ 2734

בשבועונכם מספר 1892 קראתי את הכתבה על משפחות הנעדרים (דין!!! היכן יקירנו?) — קראתי והודעתי עמוקות. הודעתי מן האמת הטראגית אשר השיקפה בכתבה.

הגני מביע בזאת את הודותי המלאה עם האופן בו העליתם את הדברים בכתב. רואה אני חובה לעצמי לציין כי כך ולא אחרת רואה אני את הדברים. אשמח מאוד אם תשמרו על קשר עמדי, ותשגרו אלי חומר כמצויין בעתונכם. יתרה מזו, אשמח אם תמנעו ממני התרועעות בין היחידות כאן כדי להשיג את שבועונכם ותשגרו אלי את עתונכם תוך התחייבות

מקבל את שבועונכם ורצוני להדגיש כי אני ממש שמח מאוד. על כל שבועון שאתם שולחים, יש קופצים רבים.

רצוני לציין את הפופולריות הרבה שאתם נהנים ממנה, כאן בצפון הרחוק. כל יום רביעי שואלים אותי חברי למח"ל: "גו! הגיע העולם הזה?" וכל זה לזכותכם.

סמ"ר בועז רצון, ד"צ 3141

כאן, עושה לה כנפיים השמועה כי לאור הקיצוצים במשק, הוחלט בישיבת מטכ"ל סודית לשנות את תפריטם של זוג האי-

הדואר

הצבאי

של

העולם הזה

חן על תשומת הלב והכישרון המופ" לא שלא לשכוח אותנו אף פעם. ההישג האמיתי שלכם הוא שלפחות יום אחד בשבוע ישנו שבועון שמקדים את היום הקבוע דבר שמציד אותנו עד מעבר לראש.

למותר לציין שהגליונות שלכם עובדים הרבה יותר קשה מכל יומני השבוע ביחד. בברכה ובהוקרה.

חיידי ר"צ 2365

כאן אין קיוסקים לעיתונים, אבל כאן יש חברה טובים הרוצים לקרוא עיתונים, ובשלבם כנראה יש מה לקרוא. אנא — תשלחו עיתון פעם בשבוע והוא כבר ישמש את כל הפלוגה.

שאול קבן, ד"צ 2767

קבלנו בשמחה גליונות שלכם, שלא קיבלנו במסגרת הצבא (מענין למה?). הודתנו ושמחנו.

בזה אני רוצה להודות לכם מאוד. נשמח להמשיך לקבל גליונות עד שיהיה סיפק בידנו לחתום עליו.

כתודה מכל הפלוגה, ובמיוחד ממני, שוקי אתרוג, ד"צ 3078

ברצוני להביע בכמה מלים את תודתי העמוקה על הגליונות ששלחתם לנו לבסיס. כל גליון עבר עשרות ידיים. אין אף אחד איש למה שאתם כותבים. רוי בנו מסכימים ויש מועטים המתנגדים, אלה בדרך כלל הפנאטיים.

אהדיו של אורי אבנרי עורכים פה מערכת הסברה ענפה ולעומת כל קציני ההסברה של המערך (שגם אלינו הגיעו) השפעתם רבה הרבה יותר.

אין מה לומר, אנשים פתחו עיניים וראו את האמת. עיתונכם לפני כן, לא נותר אלא להצטער שלא עשו יותר לפני המלחמה, במלחמה על רעיונות אלה.

שמאאל מגיר, ד"צ 1501

ברצוני להודות לכם מעל גבי גלויה זו על הענותכם המהירה לפניתי בדבר גלינות העולם הזה שנשלחו לידיחתי. הגליונות חולקו בין מספר רב של חיילים וכולם חיו "מבוססים". המשיכו בדרככם המובילה אל השלום. חיים כץ, ד"צ 3016

מכתבים

(המשך מעמוד 7)

נגדו לשלום. אחדים מ"הגבירים" אני מכיר מאז עליתי ארצה. בזמן שאני ואחד רים כמוני היו בהגנה, ביחידות הגפירים, בשמירה ובהתנדבות פוטפטו אלה נגד הערבים ונגד האנגלים. בזמן שאני ואחד רים לחמנו בשורות הצבא הבריטי נגד הגרמנים ובשורות ההגנה וצה"ל נגד הערבים, הרי הדברנים התחבאו בחוריהם וניצלו את המולדת להתעשרות קלה וקידום קאריירות.

כואב לי בראותי איך גיבור כל... — איש המלחמות — לא היה בצה"ל ואפילו ב-48 הוא היתחמק מגיוס. ואיך מנהיג פלוני של גח"ל... ידע ל"הסתדר" כבר ב-48. הסתתר באיזה חור בנתניה ואמנם לא היתגלה. ה"נץ" היחידי בין אנשי ל"ע... נתון עצות ומותח ביקורת על ה"תבוסתנים" — והוא ירד למקסיקו עם תחילת מלחמת השיחרור. ... — בעל מיסמך ידוע — לא שירת בצה"ל אם כי היה בן 34 במלחמת השיחרור. בניו של הנץ... — בחו"ל. ... המופיע במ"דיום בכנסת "נילחם" בבתי-קפה בתל-אביב. מאידך, יש לנו גם רשימה שניה — פאראדוקסאלית — של אנשי השלום. וראו, דווקא הם היו בצבא, נלחמו, רבים נפצעו ורבים נהרגו במלחמות ישראל. די להזכיר שמות כמו אורי אבנרי, יצחק בן-אהרון, מאיר פעיל, מתתיהו פלד, ליובה אליאב, שמעון אבידן. ומדוע לא? גם יגאל אלון, ולא נשכח את הצעיר הנפלא — הרצל רמי הלפרין, ששנא מלחמות אבל רץ ליחידתו אפילו בלי צו גיוס.

יהודה ארדמן, רמת-גן

קומנדו

הפרופסורים

בכתבתו של יגאל לביב על "קומנדו הפרופסורים" (העולם הזה 1895), נאמר עלי שהוצגתי בז'נבה כפרופסור ולכתב צבאי ראשי בחזית הדרום. לא אני הצגתי את עצמי, אולם מקובל באירופה להכיר כמרצה בכיר באוניברסיטה ישראלית (ד"ר

ד"ר שלמה אהרונסון

בכיר — לא ראשי

גה אקדמאית שאינה קיימת ביבשת) כי פרופסור, במובן של קביעות באוניברסיטה. טה. לא הוצגתי "ככתב צבאי ראשי", אלא ככתב צבאי "בכיר" — משום מה, אינני יודע.

אשר לתוכן דבריי: אמת נכון שלא היה צבא מצרי רציני בין קאהיר לבינינו מס' ביב ל-22.10. לא אמרתי שיכולנו להכות "בקלות" את כל הצבא המצרי אחרי הצליחה. יכולנו להכותו.

ד"ר שלמה אהרונסון, ירושלים

הבהרה

לכתבנו נודע מפי עו"ד גדעון מרגלית, כי האשמה שטפלה משפחת הנכה נעמי מדעי (מהצטננות לשיתוק — בעזרת הרופא, פא. העולם הזה 1856) על עו"ד מרגלית, היא אשמת שווא שנבעה מאי-הבנה. אמנם נכון, שעו"ד דב הרט התפטר והשופט שילה ניסה למנות את עו"ד מרגלית כאפוטרופוס במקומו, אלא שעו"ד מרגלית היה באותו זמן חולה אנוש ולכן נשלחה ממישרדו בקשה המודה על המינוי ודוחה אותו.

כן נכון שמשפחת מדעי ביקרה ואף טילפנה אצל עו"ד אחר במישרד עו"ד מרגלית. והוסבר לה כי אין מינוי.

הנוהגים ברכב- אנא האריכו את חופשתם קחו אותם אתכם!

דובק

בית-חרושת לסיגריות

מיוס ר"ד יעקבסון

פרשת דרייפוס

אני כותב על אדם שנעשה לו עוול. אני יכול להוכיח את שמו. את מיקצועו. את מעמדו. אני מרים את קולי, כדי להפך קשרי שתיהן מרושע שנכפה עיניו. אני קם ואומר: פרשת דרייפוס חדשה אירעה במדינת ישראל.

לא האיש לא נשלח אל איהשדים, כמו קצין המטכ"ל הצרפתי, סרן התותחנים אלפרד דרייפוס. למדינת ישראל אין איים, שאליהם אפר שר לשלוח אנשים שגדולי המדינה רוצים להיפטר מהם. יש לנו מקומות אחרים. מרחבים אחרים.

ומי שנשלח לגלות לשם, גזור עליו להישכח כאילו לא היה ולא נברא מעולם. שמו נעלם מן העיתונות. יד נעלמת מוחקת אותו מן הניכרון. חברים וידידים חוששים להזכירו אף בלחש, שמא יבולע להם. אצלנו. במדינת ישראל 1974. ויש עוד הבדלים בין פרשת זו ובין פרשת אותו קצין יהודי בצבא הקבע הצרפתי.

דרייפוס הואשם בהאשמות מסוימות. הן היו מזויפות. אבל הן נוסו. הן כבדו. הנאשם ידע מהן. הוא היה יבול, לפחות, להתגונן. לא כן האיש שלנו. הוא לא הואשם בשום דבר מסוים. מעולם לא נאמר לו מהו האישום נגדו. איש לא אמר לו: "בזאת אתה מואשם, גונן על עצמך!" המאשים נשאר אלמוני. האישום נשאר סודי. ההליך כולו נשאר כמס.

אלפרד דרייפוס הועמד למישפט. ונדון כחוק. המישפט עבר כמה ערכי אחר.

אמנם, המישפט היה מעוות ומרושע. השופטים הושפעו שלא כדין. הראו להם חומר כוזב שלא הוגש במישפט עצמו. הראו להם הוצאה חיצונית. אך הצורה החיצונית, לפחות, נשמרה. לא כן אצלנו.

אצלנו אין מישפט. האנשים שניזו על קורבן הפרשה הזאת חרי מה וגדול, לא היו מוכנים להסתכן בשום מישפט. ואין יכלו לערוך מישפט, כאשר פשוט אין האשמות?

יש עוד הבדל אחד, שהוא אולי הר מכאיב ביותר. גיבור פרשת דרייפוס לא היה אמיל זולא, כפי שסבורים רבים. הסופר השנון אימץ לעצמו את העניין הצודק רק ארבע שנים אחרי מאסרו של דרייפוס. אחרים לחמו והקריבו את עצמם על מיוזב הצדק בפרשה זו, לפני שזולא זרק לתוך חלל העולם את המלים כנות האלמוות: "ז'א קיז" — אני מאשים! הגיבור האמיתי של הפרשה היה אדואר מישנה פיקאר, ראש אגף הצרפתי, שנתקד במיקרה בהוכחת לפחות את צדקת דרייפוס, ושנאבק מאז זמן הצדק, תוך וי תור על הקאריירה האישית שלו, סיכון עתידו וחיותו.

לעומת מופת מזהיר זה של יושר ואומץ לב, בלטו בפחדנותם כימעט כל שאר קציני המטכ"ל הצרפתי והדרגים העליונים של הצבא. הם הבינו, במשך הזמן, שנעשה עוול מחריד. הם ידעו שאדם חף מפשע הור עלה לקורבן. למען האינטרסים האנוכיים של קבוצת פוליטיקאים וקצינים, שהיו מור כנים לדרוך על גוויות כדי להגיע אל מטרתם. הם ידעו, ושתקו. הם הוכיחו שוב שאין גוף עזוב יותר, פחדני

יותר, מאשר הקצונה של צבא ש איבד את טוהר מידותיו. לאיש שלנו לא קם קולונל פיקאר. עמיתו התרחק ממנו, כמו ממצורע בימי קדם. ברגע שנכתו לדעת כי קמו עליו אויבים רביי עוצמה — האנשים החזקים ביותר במדינת ישראל. איש מעמיתיו לא צעק: נעשה כאן עוול! איש לא קרא: יהא נא מישפט! תהא חקירה!

לא חבריו, לא הממונים עליו, ולא ראש הגוף שהוא שייך אליו, לא מצאו בליבם את קורטוב אומץ-הלב, את קורטוב ההגיינות והיושר, שהיו דרושים כדי למחות ולתנגד. הם יודעים שאם עוול זה יישאר על כנו, יהרוס הדבר את הבסיס המוסרי

וההאשמות שבפיו נגד כמה מגדולי המדינה — כולן צודקות. לכך אין לי הסמכות. אני אומר דבר הרבה יותר חמור: לא היתה חקירה. נעשה הכן כדי למנוע חקירה. נעשה דבר ש אין לו אח ורע: נקבעה חקירה לעניין קרוב, אך נאסר בפירוש עד החוקרים לטפל בעניין מסויים זה. ההאשמות נגד האיש — יהיו אשר יהיו — לא נוסחו, לא הוגדרו, לא נמסרו לו או למישהו אחר, לא נבדקו, לא נחקרו, לא הפכו עילה לכל הליך מישפטי או אחר. לעומת זאת מופצות כלפיו שמועות ודור ניות, דברירכילות העוברים מסה לאוון, ושאי אפשר להתגונן בפניהם.

אלפרד דרייפוס (הולך) במיסדר החרפה: לו איפשרו להתגונן

שעליו עומד הגוף הזה כולו. הם יודעים שאם לא יגנו היום על חברם, יכול אותו הדבר לקרות מחר לכל אחד מהם. אבל הם שותקים. היכן אתה, פיקאר הישראלי?

אני מרים כאן את קולי נגד עוול מרושע, שנעשה לאדם. אדם זה אינו ידיד. במשך כש שנות כהונתו בתפקיד, לא התייחסתי עימו מעולם אף מילה אחת. עקבתי אחרי דרכו מרחוק, מכיוון שהוא עוסק במיקצוע הקרוב מאד-מאד ללבי. שיטותיו לא מצאו חן בעיני. הוא ייצג רוח, הורה ללבי ושהתקוממתי נגדה מאז ומעולם. היו לי הרבה דיעות קדומות לגבי איש זה, וכולן שליליות. ואילו כמה מאוביו הם ידידי. אבל אני יבול להתריש, כאשר נעשה עוול.

אילו הייתי מחריש, הייתי בוגד בכל היקר לי. הייתי בוגד במדינה. כי אין קיום למדינה, ואין לה עתיד, אם יכולה פרשה כזאת להתרחש בקרבנו, ואין פוצה פה. ידענו זאת בימי פרשת לזקוב, ועד כן דחמנו או כפי שדחמנו. הדבר נכון שיבעתיים בפרשה זו.

אני מעמיד את עצמי כבית-מישפט. אני בא להרוץ דין בעניינים המחייבים חקירה עמוקה, מקיפה, ממצה. לא אומר: האיש צודק בכל טעותיו. לא אומר: ההאשמות נגדו כולן חסרות יסוד,

ההאשמות שהאיש משמיע כלפי יריביו — מוגדרות בכירור. הוא מסתמך על ראיות. הוא תבע רשמי מית להעמיד אדם חשוב לדין כי עוון חמור — העוון החמור ביותר שיש במיקצוע זה — והמישפט בוטל עוד לפני שהתחיל. במקום הבירור, החקירה, הדין — באה ההרחה וההגלייה. לפני שנשלח דרייפוס לאיהשדים, נערך לו מיסדר של חרפה. בטכס חגיגי נקד רעו סימניה-הדרגה, הכתפיות והכפתורים מעל מדיו, ונשברה חרבה. שום טכס כזה לא נערך לקורי בן הפרשה הזאת — אבל גם כלי המעמד החגיגי נגזרה עדין חרפה סימבולית, הוא הוגש להמון כאובי ייקט לשינאה ולכזו, בנו הוכה כי בתי-הספר עליידי חבריו.

פרשת דרייפוס היתה עיוות מיסלצתי של הליכים מסודרים במדינת-חוק. מה שקורה אצלנו הוא המור הרבה יותר — התפרקות מדינת-החוק ושבירת ההליכים המסודרים. פרשה זו כולה נערכת בעולם קפקאי. מחריד לחשוב שעולם זה קיים באחד ממקרי חיינו וקיומנו הי לאומי. קורבן פרשה זו שמע על הגורל הצפוי לו במיקרה, מפי זרים. הוא ראה שכלי-תקשורת מכובדים. משרי תיהם של אדונים כלי-כוחים, מארגנים

מסע של ליגה. הוא ניחש מי נועד להיות קורבן הליגה הזו. הוא ביקש דבר שהוא מובן מאליו בנסיבות אלה — פגישה עם השר הממונה עליו, כדי לשמוע מפיו אילו טענות יש נגדו, ולערוך עימו עימות. השר הסכים. דחה, הסכים, התחמק, העמיד תנאים — וכל אותו זמן הכין את מסע-הליגה נגד קורבנו.

האיש ביקש פגישה עם ראש-הממשלה. בקשה זו עוכבה בדרכה. באופן שרירותי, במשך שבועות ארוכים, ואין לדעת מה עלה בגורלה. כמו אדם בפיוט של קפקא, מצא האיש שאין לו אל מי לפנות, שאין לו היכן להתגונן וזהו מיטע את טענותיו, שאין לו היכן להציג את הראיות שכידיו. מעמדו נהרס. מפכיתו מתחשש מסע של חרפות, רצח שמו ואופיו.

ואילו יריביו, שקשרו קשר כדי להפוך שער לעזאזל, לעמים עליו את עוונותיהם ופשיעיהם, הופכים לגיבורי המדינה, והולכים מחיל אל חיל.

הייתי מרים את קולי גם אילו היה זה רק עניין של עשיית עוול לאדם יחיד.

אין פרשה עם העוול. גם כשהוא נוגע לאדם אחד בלבד. אבל העוול הנעשה כאן חורג בהרבה מוגרלו של פרט. פרשה זו מהווה צעד נוסף קדימה בדרך האפלה אל תהומות הדישחיות, הציניות והרודנות — הדרך ממדינת-החוקים של הרצף אל המציאות של רפובליקת-כננות דרום-אמריקנית.

מילחמת יום-הכיפורים, עם מחדליה הדי מחרידים, היתה כבדק שהאיר לרגע-קט בדיכירות נוראה את המציאות הזאת — מציאות של הסתבאות, ריקבון והתנוונות, שהגיעה אל האיצורים החשובים ביותר של גופנו הלאומי.

מאז המלחמה לא נבלמה התפשטות הדי מחלה. להיפך. ההכשר שניתן לאבות הטר מאה (ושכזה באישרור הציבור ביום-הבחי רות) עודד אותם להסיף את ריקבונם בי מרץ רב יותר. פרשה זו מראה זאת.

העיתונות הצינית, המוכנה תמיד לתת את ידה לכל מעשה-נבלה של בעל-שררה וללקק את הדי המחזיקה במגלג ובגור, קיבלה את דין השתיקה ומחניקה את קול המחאה. חלק ממנה שיתף פעולה בהכנת הליגה.

הגופים הנוגעים לפרשה זו, גופים שייחסי-אנוש הוגנים וסדריו-נחלה תקינים חיוניים לעצם קיומם ויעילותם — שתקו ושיתפו פעולה. הממשלה, אותו גוף עזוב של עסקנצ'יקים נפחדים, לא התערבה. במדינת-ישראל של 1974 — מי יסכן את מעמדו כדי להילחם על צדק? מי יריב עם אישים אדירי-עוצמה לשם עיקרון? אין זה כדאי. הכל למדו שאין תפקיד כפוייטיבה יותר במדינת ישראל, מאשר תפקידו של דוחס הצדק.

אני מרים את קולי נגד ציניות זו. הרס הבסיס המוסרי של קיומנו. אני תובע לבטל את ההדחה, לערוך חקירה סדירה, לומר לאיש מהן הטענות נגדו ולתת לו להתגונן בפניהן, לאפשר לו להור כיח אהשמה אשר בפיו. אני יודע שאם תעריך חקירה כזאת, יודעו אמית-הסיפים ש המדינה. אך המדינה יכולה לעמוד בכל זעזוע שמקורו בחיפוש הצדק. אין היא יכולה לעמוד בשתיקה הנוראה של רודנות מושחתת.

האלוף גונן

מפקד מרחב שלמה (הנראה בתמונה) כשהוא לוחץ את ידו של האלוף אריק שרון, בסמך חילופי הפיקוד בפיקוד הדרום, שנערך חודשיים וחצי לפני המלחמה. נאלץ לעמוד בתום מלחמת יום הכיפורים, בפני אתגר אכזרי. היה זה אחרי שבעיתון צרפתי פורסמו אודותיו דברי השמצה משוללי יסוד, שהועתקו גם עליידי עיתונים בארץ. בעיקבות פירסומים אלה, השתנה יחסם של תלמידי בית הספר בבאר שבע. בו לומד בנו בן ה-16 של האלוף וכמה מהם אף ניסו להכותו. בתגובה עלייך כינס האלוף שמואל ("גורודיש") גונן את כל תלמידי בית הספר בו לומד הבן, הירצה בפניהם שעה ארוכה. בתום ההרצאה פרצו תלמידי בית הספר במחאות כפיים לאלוף.

תל-אביב, עו"ד יצחק ארצי שהוא אביו של הומר שלמה ארצי, יש חלק נכבד בהולדתו של המנהיג בדרן מני פאר. בערב ראיונות שהתקיים ה' שבוע בהנחייתו של מני, הת' ברר כי ב-1944 אירגן ארצי חוג מחתרתי של צעירים יהודיים ברומניה. אמו של מני פאר, יונה טאליבה גוטמן, יחד עם עוד שני חברים שלה, ברחו מפולניה לרומניה אחרי שהשלושה הרגו קצין צבא נאצי. הם הגיעו לתא המחתרת, הוסתרו שם במשך שבועיים על-ידי ארצי ואחר הוברחו ל' ארץ. וכאן נולד מני.

בין נציגי המפלגות ש' הגיבו על תוצאות הבחירות ב' שידור הטלוויזיה, נפקד מקומו של נציג המפד"ל. תחילה אמר היה להשתתף בתוכנית ש' הפנים ד"ר יוסף בורג. אך הוא לא הופיע מפני שנעלב מכך שבמוקדי שתי המפלגות הגדולות, המערך והליכוד, הצי' בה הטלוויזיה אולפני שידור מיוחדים, ואילו ממפלגתו, ה' שלישית בגודלה, דרשו לשלוח נציג עם שאר המפלגות. ל' אחר בקשות חוזרות של ה' טלוויזיה, שלחה המפד"ל ל' צוות את עוזרו של בורג "שאל' מילד"ש. אבל גם הוא לא השי' תתף בתוכנית. כמחאה על דבר' ריו של נציג הפנתרים כחול-לבן, ארי מלכה, שקרא ל' מאבק אליס, עזב מילד"ש את האולפן.

לאחר ההרצאה של כתב להמנדט אריק רחל במועדון

צוותא בתל-אביב, פנת אליו מנהל המקום ושאל אותו האם הוא יכול לסדר שיקימו מועדון צוותא בקהיר. הפסיקו עסקן מפ"ם העיתונאי דב ברי-ניר, ואמר: "אם אתה לא יכול ל' סדר לו את זה, אז אולי תוכל לסדר שיכניסו לפחות תמונה שלו לעיתון?" רולו הסביר ל' ברי-ניר כי הוא אינו יכול ל' מלא את בקשתו. מפני ש' עיתונו אינו מפרסם תמונות "ערכנו מישאל בין הקוראים שלנו" המשיר רולו, "שאלנו אותם אם הם מעוניינים ש' יפרסמו בעיתון גם תמונות. היינו בטוחים שרובם ירצו. אבל אחרי שראינו את תוצאות ה' מישאל, התברר לנו שרוב ה' קוראים היו נגד תמונות."

בקרב הקהל שנכתב ב' מועדון התיאטרון בחיפה, ישבו גם שני צנחנים עם בנות זוגם, הווגות ישבו ליד שולחן נות קרובים לבמה. לאולם נכר' סו מספר אורחים ותמלצר ביקש מהחילים לעבור לשולחן יותר רחוק. לאחר ההופעה, ניגשו הצנחנים לזמרת יפה ירקוני שהופיעה בתוכנית. התלוננו ב' פניה על היחס אליהם. ענתה להם יפה: "אתם צריכים להבין את המלצר. אתם לא שילמתם בעד הכניסה ואילו האורחים שילמו. לכן נתנו להם מקומות ישיבה טובים." השיבו לה ה' צנחנים: "מה זאת אומרת? הרי שילמנו 60 לירות." הדבר הרגין את יפה, שהתלוננה ב' חריפות על היחס לחילים בפני מנהל המועדון.

כאשר הצטרף אלוף (מיל.) אהרון יריב לצוות שעזר ל' ראש עיריית תל-אביב לשעבר יהושע רבינוביץ' כממרכת הבחירות שלו, הראו לו מה פעל רבינוביץ' למען העיר. יריב נדהם ואמר לרבינוביץ': "אם לא יבחר כראש עיר, אמליץ שיבחרו בך לראש אגף מודיעין בצה"ל." "מדוע?" ה' עניין רבינוביץ'. "אתה מצליח כל-כך לשמור בסוד את כל מה שאתה עושה," השיב לו ראש אמ"ן לשעבר, "שמחאים לך ל' עמוד בראש המודיעין."

ראש העירייה החדש של תל-אביב, אלוף (מיל.) שלמה ("צ'יץ") להט, יעמוד בפני שתי בעיות קשות מייד עם כניסתו לתפקידו החדש: ב' ימים הקרובים עומדות להתחיל שתי שביטות בתל-אביב: אחת של עובדי מחלקת ההנדסה ו' השנייה של עובדי מחלקת ה' תברואה.

איך הוצמד הכינוי צ'יץ' לשלמה להט? היה זה במושבה רחובות כשהלט, אז שלמה לינדנר, הקי בגיל 10. הוא נהג לשחק עם חברים במשיכת חבל. השומר של מיגרש המישחקים ניגש אליו במהלך המישחק ו' לחש באוזנו באידיש: "תגיד להם שימשיכו חזק." להט ה' צעיר החל מעודד את חבריו ב' קצב: "צ'י, צ'י, צ'י." החברים הוסיפו אז ל' צ'י" צ' נוספת וכך נולד השם צ'יץ'.

באותו יום בו חגג ראש עיריית ראשון-לציון, עו"ד ח' ניה גיבשטיין, את ניצחונו הגדול במערכת הבחירות, הוא הפסיד למעשה בשקט את ה' קרב בגללו זכה לקולות רבים. גיבשטיין זכה לפירסום רב ב' מאבקו למניעת ריכוז השפי' כים של גוש דן בחולות רא'

כשהוא משתמש בין השאר, מימין לשמאל בשחקניות בריגיט בארדו, אורסולה אנדרס, קלודיה קרדינלה וג'ין בירקי, מחגים השבועון המערבי גרמני מה עושה המיני לבעלות רגליים יפות.

בסידרת תמונות של נשים מפורסמות, מנסה השבועון המערבי גרמני שטרן להחיות את אופנת המיני שיצאה מהאופנה כבר לפני מ'ספר שנים, לטובת המקסי והמידי.

המיני חי

אביב, סגנון השבוע גם בשר' האוצר פנתם ספיר. השר, ששימש כראש מישלחת המערך לשיחות עם הליברלים העצמ' איים על הקואליציה העתידה לקום, איחר 20 דקות לפגישה. כשהגיע, התנצל על האיחור ו' טען כי הוא גבע מקשיי תחבור' רה. העיר לו על כך חבר מיש' לחת הליברליים העצמאיים הילד זיידל: "אתה רואה, מוכרחים לעשות משהו כדי ל' שנות את התחבורה בתל-אביב."

לראש רשימת הליברלים העצמאיים בבחירות לעיריית

שוו'לציון. כיום הבחירות פת' חו את הברזים, החלו לתזרים את השפכים לחולות ראשון-לציון.

על אייבהירות במצבו הפוליטי של שר'הינדרו'הת' בות יגאל אלון, מעידה ה' תשובה. שהוא נותן לכל הפור' נים אליו כדי לקבוע פגישה ב' סוף החודש: "ברצון אפגש, אבל השאלה אם האורה מוכן להיפגש איתי כתבר'כנסת ב' בד ולא כשר'הינדרו'."

קשיי התחבורה בתל-

יגאל קם צחוק, צחוק, אבל...

- בחירות: אות לבאות.
- מינה יהודי? זאת נדע כשתושלם הקואליציה!
- משבר האנרגיה: כאשר גנרל אלקטריק יורד לדר' קולונל.
- מעוללות הזמן: הכסף מתנזל, הנפט נעשה מוצק.
- במטבח המערך: קואליציה מס'ר אל ס'ר.
- רפא"ל: רשות פיתוח אמצעים לקואליציה.
- נשיא המדינה ימנה את גולדה: טובה תחת טובה.
- שלמה ("צ'יץ"): להט: משבחי מעוז לשפכי המחוץ.
- למרות הבחירה המצב במערך בכי-רע.

תקלה טראגית

גרמה לתאונה

שהרסה את

אחד מאוצרות

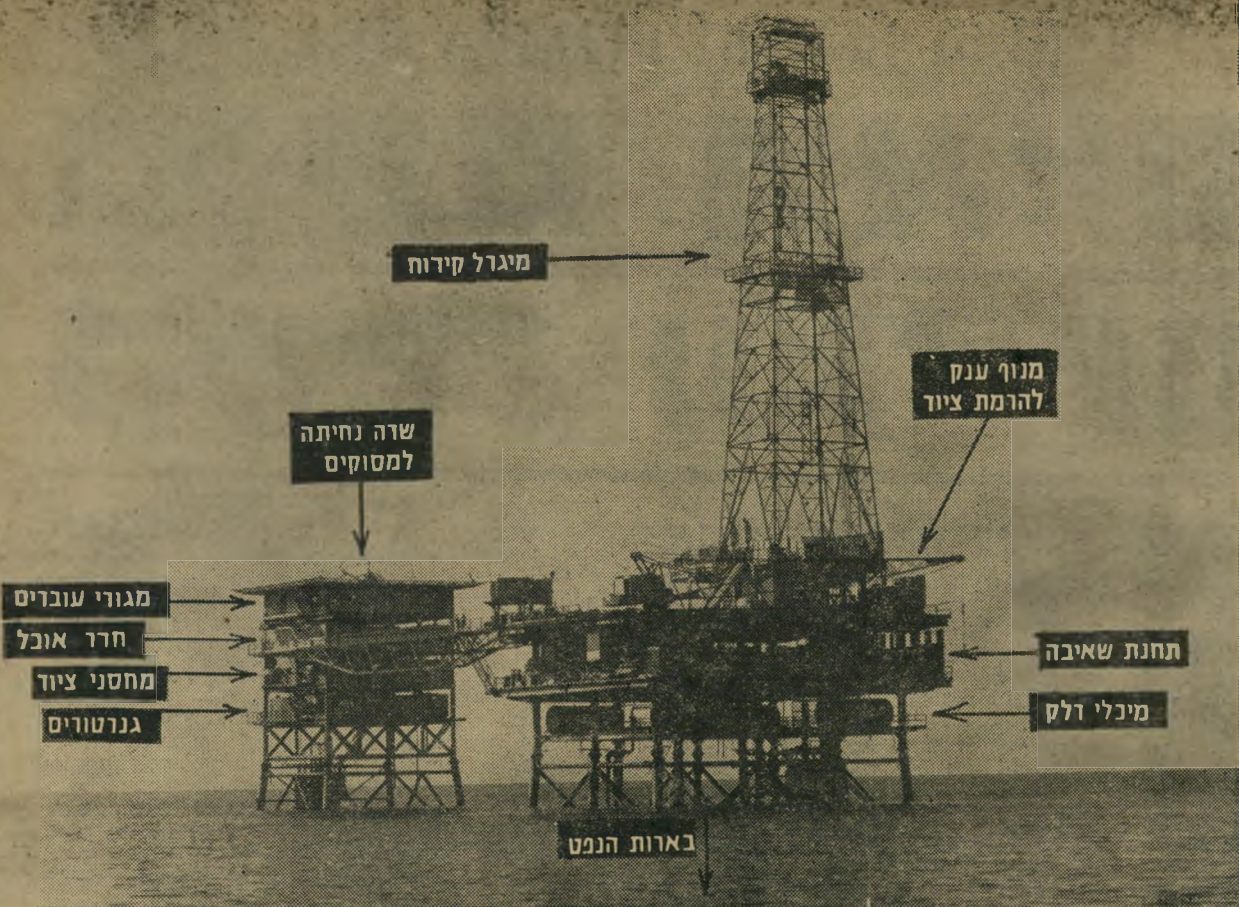
הטבע הגדולים

שבידי המדינה

האש שפרצה ביום השלישי בשבוע שעבר בשדה הנפט הימי שבידי ישראל, אשר במפרץ סואץ, הולידה גלים של שמועות והשערות — בתוכן כאלה שיכלו לעלות רק כתוצאה מדמיון פרוע.

"ישראל חיבלה בכוונה תחילה בבארות הנפט הימיות שמול חוף אבוירודס", אמרה אחת השמועות. והיה לה גם הסבר הגיוני: ישראל מתכוונת לסגת מסיני ולהחזיר גם את אבוירודס לידי המצרים. אז לפחות שתמצרים לא יהנו מהנפט שם."

שמועות אחרות היו משוללות יסוד באר תה מידה. אחדות מהן סיפרו סיפורים דמיוניים על מבצעי חבלה של המצרים בשדה הנפט הימי. כהוכחה התבססו סיפורים אלה על העובדה שבמלחמת יום הכיפורים ריסקו מסוקים מצריים את שדות הנפט של אבוירודס, הצליחו לפגוע במכלי

אבו-רודס - הונקה!

עצמו, וזרם באמצעות צינורות תת-ימיים אל מאגרי הדלק שעל היבשה. המיתקן הגדול עצמו, בנוי משני חלקים — האחד מיגדל קידוח המכיל גם תחנת שאיבה ומכלי דלק, ואילו השני הוא מיתקן המכיל את מגורי העובדים, את מחסני הציוד ואת הגנרטורים המספקים את החשמל למיתקן כולו. שני החלקים היו מחוברים באמצעות גשר מתכת, והקשר שלהם עם היבשה היה באמצעות סירות ובאמצעות מסוקים. להם הותקן שדה נחיתה מיוחד על גבי מיתקן המגורים.

דלק בחוות הנפט, ואלה בערו במשך חודשיים תמימים. כמה מסוקים מצריים כאלה הופלו הן ע"י אש קרקעית והן על-ידי טילים נגד מטוסים מדגם הוק. "אם המצרים היו מסוגלים להפציץ את שדות הנפט של אבוירודס, אין כל סיבה שלא ינסו לחבל גם בשדה הנפט הימי", גרסו מפיי צי אותן שמועות.

אלא שלא היה כל בסיס לשמועות אלה. האש בשדה הנפט הימי במפרץ סואץ לא היתה תוצאה של חבלה מצד זה או אחר, גם לא תוצאה של רשלנות או אי-השגחה מספקת מצד מפעילי הבארות הימיות.

מלכד המיתקן הגדול, שהוא שני ג'ע ביום ג' בשבוע שעבר והחל בוער, סוורים בשדה הנפט בליים ימי עזר בארות נפט, הנראים כאיי מתכת זעירים. התקלה שגרמה להצתתו של מיגדל הקידוח הגדול ולהריסתו המוחלטת, הביאה להצתת שלוש בארות נפט שבקירבתו ה מחבורות זו לזו. כיוון שהנפט זורם אליהן מעצמו, אין כל אפשרות להפסיק את הזרימה ולכבות את האש המתלקחת מזה שבוע על פני המים, אלא על-ידי פיצוץ הבארות או סתמתן — מיבצע הנדסי מסור כך מאין כמוהו.

כיצד אירעה התקלה הטראגית שהביאה להריסתו והצתתו של אחד מאוצרות הטבע הגדולים ביותר של המדינה? על כך תצטרך לענות ועדת-חקירה, שהוקמה ל צורך זה.

הנפט כורץ

שדה הנפט התת-ימי שבמפרץ סואץ, המופעל בידי ישראל מאז מלחמת ששת הימים, קרוי בשם בליים ימי. הוא נמצא בלב מפרץ סואץ, במרחק של כ-12 קילומטר מחוף סיני ואי המתכת המרכזי שלו, בראשו מיתנשא מיגדל קידוח ענקי, מתרומם לגובה של 40 מטר מעל קרקעית הים (ראה תמונה).

המיתקן עצמו הוקם עוד בימי המצרים על-ידי חברת קופה שהיתה חברה משותפת לחברת הנפט המצרית הממלכתית ולחברת הנפט האיטלקית אג'י. מול שדה הנפט התת-ימי, נמצא שדה הנפט אל-מורגאן, הנמצא בשטח המצרי שממערב למפרץ סואץ, והנחשב לשדה הנפט העשיר ביותר באזור.

מאז נחפס המיתקן בידי ישראל במיליוני חמתי ששתיים, הושלמו בעזרתו עוד שלושה קידוחים נוספים, שהביאו לפריצת בארות נפט תת-ימיות הגדולות מכל באר רות הנפט שבידי ישראל. כל אחת מבארות אלה מספקת כ-20 אלף חביות נפט ליום, שיחד הן מהוות כ-15% מכלל התפוקה היומית של נפט בישראל.

המיוחד בבארות נפט אלה הוא שאין צורך לשאוב את הנפט מהן. הוא פורץ מתוך הבארות, אחרי שנקדחו, בכוונת

בעשר השנים הקרובות ישתלטו הערבים על כלכלת העולם

הנפט מאיים על

היומיה של ישראל

1898: הקיסר הגרמני בירושלים

● אין מיום תחילת הנפט בעולם. הצורך בנפט הולך וגובר משנה לשנה במהירות מסחררת.

● הדבר יכול להעניק לעולם הערבי כוח רב, אם יוכלו מדינות-ערב לשתף פעולה ביניהן, ולהפוך את הנפט לנשק.

● במצב כזה, יוכלו הערבים להכתיב כל מחיר שיעלה על דעתם — והם יכולים לסמוך על כך שגם שאר המדינות המפיקות-נפט יעשו כמוהם, מכיוון שגם הן מעוניינות ברווח מירבני.

● במצב הבינלאומי הקיים, פשוט לא ייתכן כוח גר. די-אפשר עוד לשלוח צבאות או ציים כדי לכבוש ארץ, כדי לשים יד על אוצרותיה, כמו בימי הקולוניאליזם הפורח של המאה שעברה.

כך החלה „סחטנות הנפט“ הערבית. כמו גיבור האגדה הערבית, שפתח את הבקבוק ושיחרר את הג'ין שהיה חבוי בו, לא תפסו גם הערבים עצמם תחילה את מלוא כוחו של משרתם החדש. הם התכוונו, כנראה, רק להעניק יתרון כלשהו למדינות הערביות שלחמו בישראל.

היה להם קד לעשות זאת, מכיוון שעד אנטי-הנפט יושבים ושיטים המפורים לעניין הפרסטיג'.

אל"מ מועמר קזאפי, השליט הלוזי הצעיר, הוא אויב קנאי של ישראל, והוא חולם על התפקיד ההיסטורי שימלא במאבק לשיחרור פלסטין מן הכופרים. המלך הסעודי, פייצל, הוא אדם מיושב יותר, אך גם מסוכן יותר. הוא שייך לשושלת דתית קנאית, והוא רואה את עצמו בתפקיד משרת המקומות הקדושים באל-קודס. היא ירושלים יתר על כן, פייצל ידע שאינו מפסיד דבר. הנפט הוא כסף, אפשר להחזיק את הכסף באדמה, כמו בבנק שווייצי. זוהי כספת טובה ובטוחה, ואם בינתיים עולה המחיר — הרווח עולה על כל ריבית.

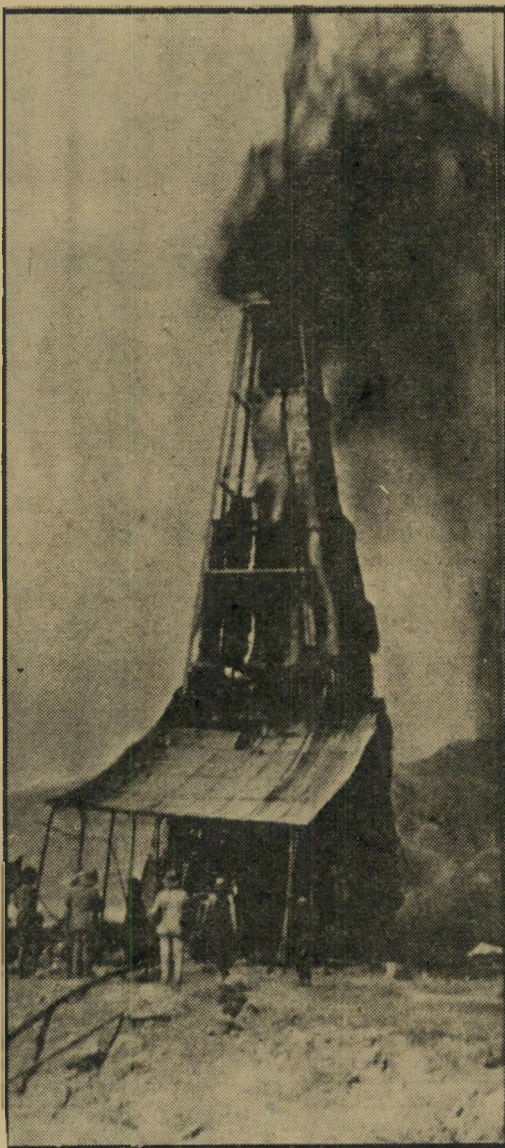
מעבר למיפרץ עקב אחרי התהליך השאח האיראני. השאח הוא אויב הערבים. הוא מנסה להקים מעצמה צבאית אדירה, שתמנע מן הערבים כל אפשרות של שליטה במיפרץ שהוא „המיפרץ הפרסי“ בעיני איראן, ו„המיפרץ הערבי“ בפי הערבים.

אולם השאח הוא קנאי מסוג אחר. איראן היא ארץ-הנפט העתיקה ביותר בעולם. חסידי של הנביא זארא-תוסטרה, בן דודו של ישעיהו הנביא, ערכו פולחן לאש הניצחית. היתה זאת האש שבערה בדרום הרי הקוקוס, ליד גבול פרס, שניזונה מן הגזאים שעלו מאגמי הנפט התת-קרקעיים. אש זו כובתה רק במאה שעברה.

השאח סוגד לנפט כמו אבותיו לפני 2600 שנה. הוא רואה בו נוזל קדוש. מזה שנים רבות הוא התמלא זעם למראה הזילזול התהומי שבו שרפו עמי-המערב את הנוזל היקר למען צרכים שבו מתבכך, ודילדלו את האוצר שאין לו תחליף. הוא היה מעוניין בסגירת בריי-הנפט בגלל מטרה אחת: כדי להכריח את המערב לפתח מקורות-אנרגיה אחרים, ולשמר את הנפט למטרות החשובות ביותר, כגון התעשייה הפטררבימית.

אולם היה זה תמיד מאבק בלתי-שקול. השפעת חברות-הנפט היתה תמיד הרבה יותר קטנה מכפי שנדמה ליהודים. ככל מאבק מכי-רוע — כמו זה שהתנהג במימוש האמריקני עם הקמת מדינת-ישראל — ניצחו היהודים.

הערבים עמדו כמעט חסרי-אונים מול היתרון העצום הזה, שעמד לרשות ישראל: 11 מיליון יהודים המפזרים בארצות החשובות, שכוהם הכלכלי וכישרונותיהם העניקו

בארנפט באמריקה בימי הרצל

להם שליטה כמעט בלתי-מגבלת בכלי-התקשורת, שיכלו לכוון את הקונגרס האמריקני ולאיים על הנשיא, להשפיע על ממשלות אירופה ולעשות צרות בברית-המועצות. בהשוואה לאלה, היו חברות-הנפט גורם שולי. הערבים ייצאו נפט. ישראל ייצאה רגש יהודי. בין השניים, היה הרגש היהודי חזק הרבה יותר. כל זה השתנה, לפתע, ביום-הכיפורים.

אל"מ, מלך וקיסר

מ יכן שזה לא קרה לפתע, זה רק נראה כך. מה שקרה במלחמת יום-הכיפורים היה סיכום של תהליכים, שחדרו בהדרגה לתודעת הערבים, ולאחר מכן גם לתודעת העולם כולו.

כ אשר נפתחה אש-התופת של קני הנ"מ המצריים על צה"ל — 57 קנים לכל קילומטר של התעלה — חשבו לוחמי צה"ל שהעולם הגיע לקיצו. ואכן, באותו יום-הכיפורים הגיעה לקיצה תקופה בחיי ישראל. העליזות המוחלטת של צה"ל על צבאות-ערב נמוגה, ובמקומה באו יחסי-כוחות חדשים.

מאז מרוכזת כמעט כל תשומת-הלב של ישראל בנקודת זו: יחסי-הכוחות הצבאיים. טאנקים, תותחים, טילים, מטוסים שולטים בתודעת הציבור, שחלק מה גדול ממנו רובץ באיזורים-החיות מאז אותו מטח ראשון של אש. אולם המהפכה האמיתית שנתגלתה ביום-הכיפורים אינה בשטח זה. לצה"ל יש עדיין עליונות צבאית, אם כי מוקטנת. הסכנה הנוראה ביותר מאיימת על מדינת-ישראל בשטח אחר לגמרי.

לא מכבר נפגש הנרי קסינג'ר עם קבוצה של פרו-פסורים פרו-ישראליים, חבריו מימי היותו בעצמו איש-מדע. הוא טען באוזניהם שכפיית הסדר מהיר על ישראל היא קודם כל פעולת-הצלה לישראל. כי הזמן, כך חזר והדגיש קסינג'ר במהלך השיחה, פועל נגד ישראל.

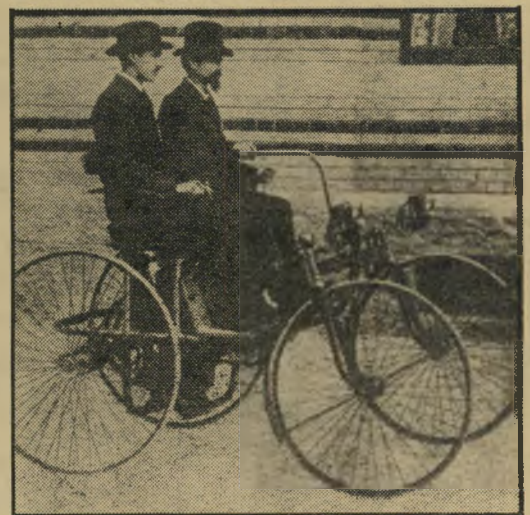
כאשר אמר זאת, הוא התכוון בעיקר לגור-רם אחר, המטיף את ציוויו על העולם כולו: הנפט.

הרצל, בלפור והנפט

גורם הנפט לא נולד במלחמת יום-הכיפורים. הלא מלווה את הציונות כמעט מיומה הראשון.

כאשר כתב הרצל את ספרו מדינת היהודים, אך התי-חיל הנפט להיות גורם כלכלי חשוב בעולם. תריסר שנים לפני הקונגרס הציוני הראשון בנו הגרמנים בנץ ודיימלר את המכוניות הראשונות. כאשר נתקבל הרצל לראיון באוהליו של הקיסר הגרמני בירושלים, היה זה במהלכו של ביקור שבו ביקש הקיסר וילהלם להבטיח למשק הגרמני את השליטה על שדות-הנפט החדשים בעיראק, אחד המניעים העיקריים להצטרפת בלפור היה רצונם של הבריטים לנצל את הציונות כאמתלה כדי להחזיק בידיה את ארץ-ישראל, שהיתה חיונית כארץ-מעבר לנפט של מוסול.

לאחר מכן התגבשו חברות-הנפט הגדולות כאויבות מושבעות של הציונות. הן התחרו ביניהן על הזכויות במרחב הערבי. בעשרות השנים האחרונות עמדו, זו מול זו, בכל ארצות-המערב החשובות הכוח הכלכלי היהודי, הרתום לשירות ישראל, והכוח הכלכלי של חברות-הנפט, המשרת את העניין הערבי.

1885: המכונית הראשונה

המלך פייצל: למען ירושלים

נות. על רקע זה נודדו מיסמכים כמו "הפרוטין קוליס של זקני ציון". עכשיו נראה שגזע שמי אחר יגשים פיוט ישן זה — נגד היהודים.

התמונה מבהילה במיוחד באיור כמו אפריקה. די היה באיום הראשון של המדינות הערביות, כדי להכריח את כל מדינות אפריקה השחורה לנתק את יחסיהן עם ישראל. אולם זוהי רק ההתחלה.

עם זינוק מחירי הנפט לשחקים, מוכרחים לעלות גם מחירי כל מוצרי הייצור. מדינות אפריקה, שאינן מייצרות, יצטרכו לשלם מחירים עצומים לא רק תמורת הנפט שהן זקוקות לו. אלא גם תמורת כל שאר המוצרים שהן מייבאות. הן תתדלדלנה עוד יותר, תפשוטנה את הרגל, ותהיינה כפופות לערבים בעבודות חדשה.

אולם גם מדינות עשירות ופורחות יעמדו בפני פשיטת-רגל. שבחון-יוסא' במדינות אירופה הוא רק אות ראשון לבאות.

כדי לשלם עבור הנפט הערבי (או עבור מקורות אנרגיה אחרים, שיעלו הרבה יותר מכפי שעלה הנפט בעבר) יצטרכו מדינות המערב להקדש את החגורה ולהקיטין את הסכומים שהוקדשו עד כה לצריכה הפרטית.

כבר בשנה הנוכחית — 1974 — מצפים שארצות הברית תצטרך לצמצם את כל ההוצאות שמחוץ למחיר הנפט ב-2%. ביפאן יעלה הצימצום ל-4%.

רמת-המחיה תרד בכך הארצות המפוי תחות. המחסור בנפט יצמצם את כמות הייצור, וממילא את ייצור המזון. האינפלציה תשלוט בכך הארצות שאינן מייצרות נפט.

מתחיל קולוניאליזם חדש, בכיוון הפוך. בימי הקר לונגאליזם השיגרתי הכתיבו ארצות-המערב את מחירי המוצרים התעשייתיים שהם מכרו לעמים הנחשלים, ושילמו פרוטות עבור חומרי-הגלם שהן גזלו מהם. עכשיו יכתיבו הערבים (ובגירי-הים בעולם הנפט — איראן, ונצואלה, ניגריה ואינדונסיה) את מחירי הנפט לארצות המפותחות. יחד עם תכתיבים פוליטיים.

הנפט בוער

כך זה עמד, בלי ספק, לנגד עיניו של קסינג'ר כאשר אמר לפרופסורים שאפילו הסדר-שלום קשה, שייכפה עכשיו על ישראל, טוב לה יותר מאשר המשך הסיכסוך. שבו עומדים יחסי הכוחות להשתנות באופן דראסטי לרעתה.

הדבר מטיל אור מחריד עוד יותר על המחדל ההיסטורי של 1967, כאשר התעקשו מנהיגי ישראל של אז (ושל היום!) להאמין שהזמן פועל לטובת ישראל, ושעל כן כדאי לטרפד כל ויזמת-שלום שלא תשאיר בידי ישראל את השטחים שכבשה. במשך שש ורבע שנים פעלה אמונה זו כאופיום — ושום מידע על המתרחש בעולם הנפט, לא חדר לתודעה.

כאשר בערה השכוע באריה-הנפט במימי אבו רורם, היה זה כאילו רשמה יר נעלמת באותיות שד אש את המילים "מנה מנה תקל ופרסון" מול מני אמונה זו.

חשוב זה נעשה לפני שהארצות מפיקות-הנפט הורו להמחיר ישתנה שוב באפריל הקרוב, אחרי שכבר הגדילו אותו פי ארבע בחודשים האחרונים.

אין זה עניין לעתיד הנראה רחוק. כבר בשנה שהחלה זה עתה, ישתנה זרם הכסף העולמי בצורה מבהילה.

אם כל המדינות יצרכו ב-1974 רק את כמות-הנפט שהן צרכו ב-1972 (דבר שפירושו הקפאה דראסטית של הגידול, וירידה מן הרמה הקיימת כבר), כי אז תשלם אירופה השנה לארצות הברית 50 ביליון דולאר (לעומת 11 ביליון ב-1972).

יפאן תשלם 17 ביליון במקום 3.6 ביליון, וארצות-הברית 20 ביליון במקום 4.5 ביליון. אפילו הודו הענייה תשלם ביליון, במקום 200 מיליון.

ולעומת זאת, יקבלו מדינות-ערב:

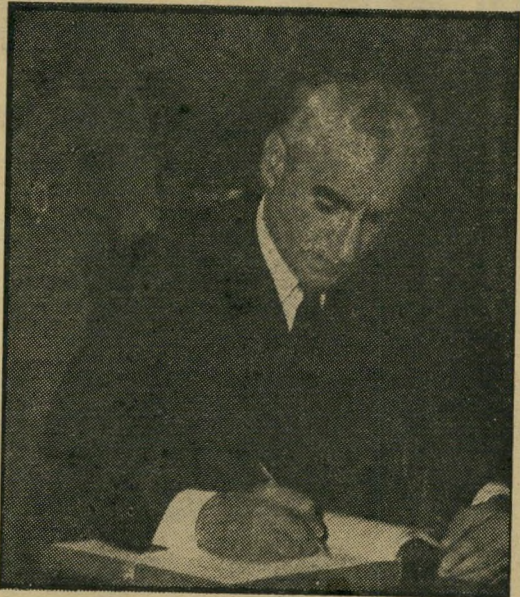
סעודיה 19 ביליון (במקום 3.1), כוויית 7.8 ביליון (במקום 1.7), עיראק 5.8 ביליון (במקום 0.5 ביליון), אבוודאבי 3.1 ביליון (במקום 0.3 ביליון), לוב 6.5 ביליון (במקום 1.6 ביליון).

הפקת הנפט עצמו עולה פרוטות לרשות מדינות-ערב יעמדו כבר בשנה הנוכחית סכומי-ענק, ההופכים את הכנסות מדינת-ישראל לקיצבת-עוני.

ההשפעה המיידית על מאזן-הכוחות הצבאי היא מהפכנית. אפילו מדינות ערביות זעירות כמו אבוודאבי תרוויחנה השנה יותר מכפי שעלתה כל מילחמת יום-הכיפורים לישראל.

לא מכבר הציע הסנאט הייבן למדינות-ערב להקים כור לייצור פצצות-אטום. הסכומים הדרושים לכך (כולל רכישת המדענים הזרים, אם יש ככך צורך) הוא מכובד, בהשוואה לסכומי מייכהנסות אלה.

אבל אפילו נשק שיגרתי או כמעט-שיגרתי — מטור סימ, תותחים, טילים — הופך לעניין פעוט. מבחינה כספית, למדינות-ערב, אפילו ישלמו עבור כל הנשק מחיר מלא — הם יכולים עתה לרכוש כמויות שישראל אינה

השאח הכרסי: למען הקודש

יכולה לחלום עליהם, אלא אם כן תקבל אותן במתנה מארצות-הברית.

התוצאה הראשונה, והקטנה ביותר: תגור תה שישראל בארצות-הברית, שהפכה כמעט שלמה במלחמת יום-הכיפורים, הופכת עתה לכורח מוחלט.

הפרוטוקולים של זקני ערב

א כל התוצאות האמיתיות של המצב החדש הן הרבה-הרבה יותר מרחיקות לכת.

כדי לשלם למדינות ערב מאות ביליונים דולארים עבור הנפט שלהן — דרוש סוף.

כסף זה פשוט אינו בנמצא.

העולם המערבי פשוט לא יוכל לשלם עבור הנפט שהוא יהיה זקוק לו, במחירים שנקבעו כבר, ושייקבעו מחר ומחרתיים.

בעוד כמה שנים ייווצר מצב, שכל הכרי כזה העולמית תיעצר. הקצת-הדם של העולם המערבי תגיע לממדים של גסיסה — ואילו הערבים לא יוכלו להשתמש בכסף המגיע אליהם.

במצב כזה יצטרכו מדינות המערב למכור לערבים את נכסיהן. הערבים יתחילו להשתלט על כלכלות המדינות האירופיות, ארצות-הברית ויפאן. אולם יש גבול שמעבר לו לא תוכל שום מדינה לסבול השתלטות של זרים על נכסיה.

פעם טענו האנטי-שמים שהחזן היהודי שזוט בעולם, ומושך בחוטים של כל המדינות

כך, כמעט במיסרה, היה הכד מוכן כדי לסגור קצת את הכרז.

מכת העולם משתנה

העולם המערבי הגיב על סגירת הברז כשם שכל אדם מגיב כאשר ביריון חונק את גרונו. הוא זעק. אבל לא עזה על דעתו שזאת עקובה להיות הניקט-מוות, ראשיתה של מהפכה שתשנה את פני העולם.

התופעה נראתה זמנית וחולפת, תופעת-לוואי של המלחמה ליד תעלת-סואץ. כאשר הטילו הערבים חרם על הולנד, בגלל ידידותה לישראל, הגביר הדבר את הרושם שכל העניין אינו אלא תימרון ערבי לשעה קלה, ושאחרי ההרגעה והסדר, יחזור הכל לקדמותו.

גם ישראל התייחסה אל התופעה כאל איום מוגבל, העלול לדחוף את האמריקנים והסובייטים להסדר כפוי, ולקלקל עוד יותר את היחסים בין ישראל ואירופה. החשש המירבי היה שהערבים ינסו ללחוץ על אירופה, כשם שלחצו תחילה על מדינות-אפריקה, ולאחר מכן על יפאן. זה היה רע, אבל לא אסון.

יש אפילו אנשים הסבורים כי תרם-הנפט (ואולי כל מילחמת יום-הכיפורים) לא היו אלא תוצאת קשר סודי שקשרו הרוסים והאמריקנים, לשם צרכיהם הכלכליים, מכיוון שלברית-המועצות יש שפע של נפט משלה, וארצות-הברית מספקת בעצמה כ-85% מצרכי הנפט שלה, הן היו מעוניינות בהקטנת הזרם לאירופה וליפאן — שתי מתחרות כלכליות שהתעצמו והלכו. בעזרת החרם, שהיה מכון כביכול נגד ישראל, הנחיתו האמריקנים מכה מכאיבה על המשק האירופי והיפאני, ושיפרו את מאזן התשלום של עצמם. אילו הסובייטים יכלו לפתות את אירופה בצינורות-הנפט שלהם, המובילים את הנוזל הי שחור מסיביר לליבה של אירופה.

רק לאחרונה מתפשט גל של פחד-מוות ממרכזי המידע הכלכלי אל הצמרות הפוליטיות ברחבי העולם. לפתע נסתבר שהתופעה חורגת הרבה מעבר לכך הפחדים, החששות והבענות, וגם מעבר ל"סחטנות" בממדים רגילים.

בעולם חלה מהפכה, במובנה האמיתי של המילה: תזר זה משמעותית של יחסי-הכוחות עד כדי שינוי מפת העולם.

הגורם הכלכלי הערבי מקבל ממדים שעוד לפני חור דשים לא עלו על דעת איש.

במספרים יבשים, מתברר שהגורם הערבי הופך למעצמה עולמית חדשה.

נסף לפצצות אטום

בשנת 1972 שילם העולם המערבי 11 ביליון דולר לארצות-הנפט במיפרץ הפרסי ובאפריקה. זה לא היה הרבה. התוצר הלאומי הגולמי של ישראל באותה שנה היה בסדר-גודל של כמחצית הי סכום הזה.

הנה ההתפתחות: לפי החישובים הנוכחיים, יצטרך העולם המערבי לשלם לאותן הארצות, בשנת 1985, כ-300 ביליון דולאר, כדומר: פי שלושים.

הנשיא קזאני: למען פלסטין

מכל תוצאות הבחירות לכנסת השמינית, היתה ההצבעה המפתיעה ביותר, ללא ספק, הצבעתם של חיילי צה"ל, אנשי הצבא הסדיר, צבא הקבע ואנשי המילואים המי גוייסים.

כי בסופו של דבר, עם שהבחירות היו גורליות לגבי עתיד האומה כולה, הרי לגבי החיילים הם נגעו לעניינים הקשורים בנפשם, פשוטו כמשמעו.

לגבי החייל ממערב לתעלה או במרומי ההרמוך, היתה משמעות הפתק שהטיל אל הקלפי, קשורה לא רק להרכב הכנסת הבאה, לפני הממשלה שתוקם, ולענייני המשק והחברה שיוכרעו בארבע השנים הקרובות. לגבי היתה הצבעה זו צריכה לבטא, לכאורה, את נכונותו להמשיך לשרת שירות ממושך בתנאים קשים בקווי החזית, לזכות בחופשות מעטות, להסכים למצוקה כלכלית של משפחתו בעורף ולסכן את נפשו בסיבובים נוספים של מלחמות שאין בהן תכלית ותועלת.

וסיכום קולות החיילים שהצביעו בקל-פיות הצבאיות, מעיד לכאורה, שרוב המי גוייסים היו מוכנים לכך, הרוב הגדול שבהם נתן את קולו לליכוד, בשיעור גדול בהרבה מקולות האזרחים שניתנו למפלגה ימנית זו. מיעוט מבוסס העניק את קולו תיו למפלגות השלום, שההצבעה עבורן היתה משקפת, למעשה נטיה להגיע להסדר שלום מהיר, שיאפשר לחיילים לחזור הביתה אל מסלול החיים התקין והנורמלי. ענינו של המלחמה. למרות שקל להסביר את תוצאות הבחירות בצה"ל בצור רה זו, ולמרות שההצבעה מחזקת טיעון מסוג זה, קשה להאמין שזוהי תחושתם של מרבית חיילי צה"ל, העדויות בשטח ושיחות עם החיילים מאשרות נטיה הפוכה לגמרי.

אין בכל זה אירע הגדול שבאבסורדים שבבחירות 1973? כל ניסיון להסביר זאת, יהיה גם הוא בגדר ספקולציה, בדיוק כמו הניסיון לטעון שהצבעת חיילי צה"ל משקפת את רצונם שצה"ל ימשיך להתחזק בקווים בהם הוא מחזיק עכשיו ויכנס לסיבוב נוסף של מלחמה.

אחת האפשרויות היא להסביר את תוצאת הבחירות בצבא, שהיו שונות בתכלית מתוצאות ההצבעה בעורף, ברצונם של רוב החיילים להעניש את ההנהגה שהביא אה למלחמת יום הכיפורים והיתה אחראית למחללה, שהחיילים יותר מהאזרחים, חשו אותם על בשרם. ההצבעה עבור הליכוד היתה העונש הגדול ביותר שיכלו הרבה חיילים להעניש בו את המערך זאת השלישי שיה גולדה וזיין-גלילי, האחראית לאסונות ולמחללים אחריות פרלמנטרית-ממלכתית, העובדה שהעונש מעין זה חורה אל החייל לים כבומרנג, לא שיהקה ותפקיד בשאיפה העזה ללמד את המערך לקח.

וישנה אפשרות נוספת, שגם היא נשארת בגדר תיאוריה בלבד, כיוון שאי-אפשר לבדוק איה היתה התפלגות ההצבעה ביחידות השונות של צה"ל, קשה לאמת הנחה זו.

ללא ביסוס עובדתי אומרת תיאוריה זו כך: צה"ל, כמו כל צבא אחר מורכב מיחידות לוחמות ומיחידות שירותים. כמו בכל צבא החלק הלוחם בפועל הוא החלק הקטן, בדומה לראשו של נחש הנועד להכשה, כשכל הזנב הארוך מאחוריו רק מסייע לראש לנוע ולקיים את עצמו.

סימנים שונים מעידים כי ההצבעה ביחידות הלוחמות היתה שונה מאשר ההצבעה ביחידות אחרות. הליכוד צבר את מרבית קולותיו דווקא ביחידות השירותים השירותים הנמצאות כמובן גם הן בקווי החזית ותחת סכנה מתמדת. אבל ביחידות הלוחמות, שאנשיהם יודעים שהם אשר יצטרכו בעיקר לשלם את המחיר בכל סיבוב נוסף של מלחמה, היו התוצאות אחרות. שם לא צברו הליכוד ומפלגות הימין את אותו שיעור קולות גדול כמו ביחידות האחרות.

אלא שאֵלה הם הסברים שלאחר-המוות. צה"ל הוא צבא העם והחייליו הם חלק בלתי נפרד מהעם. כמו העם כולו יצטרכו גם החיילים, לשלם את מחיר הצבעתם, והם עשו זאת ביודעין.

היה רק מנצח אמיתי אחד בבחירות אלה:

האיש הנושא באחריות הישירה למחדלי המלחמה

אגו"י הם אדישים לעניין שלמות הארץ, ורגישים לעסקים מיסחריים ודתיים. לעומת זאת, בראש פא"י עומד הרב קלמן כהנא, שאינו פחות לאומני מאשר הרב מאיר כהנא. אך העיקר הוא שהציבור הדתי הקיצוני הוא לאומני מטבעו. על רקע זה איבדה רשימה זו מנדאט — וגם לקח זה ייזכר.

המסקנה: בכל התמודדות אמיתי תית בין פינחס ספיר לבין משה דיין — אין ספיר יכול עוד לקוות לקנות את הדתיים, כולם או חלק קם. הזרם הציבורי הדתי הולך וימינה, ומשה דיין יכול לרכב עליה.

אחרי גולדה

ל זה ברור כבר עתה, עם הקמת הקואליציה בראשות גולדה מאיר, אי-

במאזן הכוחות החדש, יכול המערך להקים קואליציה, מבחינה מיספרית.

הקואליציה הקודמת (המערך והמשרתים הערביים שלו, המפד"ל ול"ע) מחזיקה ב-68 מושבים בכנסת. במיקרה הצורך אפשר לצרף לכך את שלושת צירי רשימת אלונגי, או את חמשת צירי אגו"י-פא"י, בתנאים רגילים, זהו מצב נוח למדי.

אבל בתוך קואליציה זו פזורים מוקשים למכירה.

למשה דיין שבעה מושבים כי קרב המערך. את המוספר הזה ניי תן להגדלי, בהתאם לנושא.

מה יקרה אם תפרוץ מחלוקת בין דיין והמערך, על רקע בעיות של שלום וסיפוח? בהתמודדות כזאת, מובטחים למערך רק 44 מקולותיו. יחד עם הערבים, ל"ע, רשימת אלונגי ומוקד — 55 מושבים. אין רוב.

אם דיין יקח עימו עוד 3-4 ח"כים מן

ס יכמתו של דיין יכלה להיות: "מ-מחדל למחדל — כוחי יגדל".

הפוליטיקה הישראלית היא עולם הפא-ראדוקסים. גורלו של משה דיין בבחירות אלה הוא הפאראדוקס הגדול ביותר. הוא המנצח האמיתי היחיד של הבחירות.

מי גמור?

ה ירידה הגדולה של המערך בבחירות אלה באה, בלי ספק, בגלל המחלוקת של מילחמת יום הכיפורים.

האחראי הישיר למחדלים אלה הוא משה דיין.

למחרת המלחמה היה נדמה שגורלו של דיין נחרץ. במדינה דמוקרטית היה צריך להתפטר מייד, והיה נעלם מן הבמה. בישראל היה ברור שהמיתוס שלו נשבר,

וכי הפופולריות העצומה שלו ירדה פל-אים. הכאריזמה המפורסמת חדלה מלפעול. כל זה בא לידי ביטוי נוקב במהלך הבחירות. כבר במערכת-הבחירות כמעט נדם קולו של דיין. את המערכה ניהלו ה"יונים" של המערך, בהנהגת אברהם עופר. יגאל אלון נהיה שוב איש חשוב. אבא אבן עמד במרכז, תודות לוועידת

המערך, שאינם אנשי רפ"י אך שהם ניצנים מושבעים. יקטן מיספר זה עוד יותר. לא יועילו למערך אפילו ארבעה חקולות של רק"ח, אם ירצה להודק להם. על כל הקולות האחרים בכנסת, אין המערך יכול לסמוך בהתמודדות עם דיין. ראשי המפד"ל הם יונים מסורתיים. אפילו יצחק רפאל, על אף נאומיו הקיצור

אפשר להדיח את משה דיין, וכל דיבור על כך הפך לאוטופיה.

דיין יהיה בקואליציה, והוא יכול להכתיב לה תנאים. פשוט אי-אפשר להקים קואליציה בלעדיו.

הממשלה הבאה תעמוד, על כן, בסימן הברית גולדה-דיין — אותה ברית שהטי ביעה את חותמה על כל מעשי ישראל בשש וחצי השנים האחרונות.

אולם מצב זה יהיה חמור עוד יותר אם תרד גולדה מאיר מן הי כמה הפוליטיקה, ויבוא הרגע שהכל ממתינים לו מזה שנים — הקרב הגדול על הירושה.

עד ליום-הכיפורים, היה מושכל-ראשון שמשה דיין אינו יכול להיות ראש-ממשלה. שליטי המפלגה, ובראשם פינחס ספיר, פשוט לא יאפשרו לו זאת. היה נראה כאילו משה דיין עצמו השלים עם מצב זה. למחרת המלחמה, ירדה מועמדותו של דיין סופית מן הפרק. יגאל אלון, שכבר נחשב כמחוסל, עלה שוב. הוא נראה כמועמד הטבעי למנהיגות חדשה של המערך, החותרת לשלום. בחדרי-חדרים הורכב כבר צוות אפשרי של אלון, ספיר, אבן, ברלב ורבין.

ואז באו הבחירות, וחיסלו אפשרות זו במכה אחת.

אם תרד גולדה מן הכמכה, לא יוכל לרשת אותה שום מועמד שי-משה דיין מתנגד לו. פשוט לא יהיה לו רוב.

אם תעמיד מפא"י מועמד יוני — למשל פינחס ספיר או אבא אבן — הוא יוכל לסמוך רק על 44 (כלל היות) מאנשי המערך, 3 ערבים, 4 ל"ע ואולי 3 נבחרים רשימת-אלונגי ואיש מוקד — בסך הכל 55 חברי-כנסת. מיעוט.

שום מפלגה דתית לא תוכל לתת את ידה למועמד יוני כזה, כאשר משה דיין יתייצב מולו, ובפיו בשורת השמירה על השטחים.

לעומת זאת יוכל דיין לסמוך, במיקרה כזה, על רוב המורכב מ-39 אנשי הליכוד, 15 דתיים ושבעת אנשיו שלו לפחות — 61 מנדאטים. אין ספק שבמצב כזה יוכל לרכוש עוד כמה מנדאטים ממפלגות אחרות.

במצב כזה לא תהיה למערך שום ברירה אלא להעמיד את משה דיין כמועמד שני — כדי לשמור על שיתוף המפלגה. וזוהי התוצאה המוכרעת של בחירות אלה: משה דיין חפץ בן-לילה למעמד מס' 1

אלון וגולדה: הירשנים ירדו מן הפרק

ניים, שייך עדיין לאסכולת משה שפירא המנוח, שהיה יונה קיצונית. ראשי המפד"ל יעדיפו תמיד להסתדר עם פינחס ספיר, תמורת מחיר מתאים.

אולם ראשי המפד"ל שוב אינם שותפים במפלגתם.

בתוך המפד"ל היה בשנים האחרונות סחף מתמיד ימינה, לעבר העמדות הקיצוניות של ארץ-ישראל השלמה. הסיבה אינה נעוצה במישחק הסיעות, או בנריותם של זבולון תמר ושות', כפי שסבורים רבים. הסיבה עמוקה הרבה יותר. החינוך הדתי בארץ הוא לאומני קיצוני.

בבחירות הפסידה המפד"ל שני מנצחים. הם הלכו לליכוד, לרב מאיר כהנא ולאבנר שאקי — שכני דם נקטו עמדה לאומנית קיצונית. לקח זה לא יישכח במחרת. מצב דומה שורר באגו"י-פא"י. ראשי

ז'נבה. מיסמך גלילי, שביטא את מדיניות דיין, נגנז. המערך דיבר על שלום, שלום, שלום.

ביום-הבחירות עצמו ירד המערך במיגור האזרחי, וסגן תבוסה מוחצת במיגור הק"רוב ביותר לדין — צה"ל, שם הפך המערך לרץ למפלגת מס' 2, והליכוד עבר על פניו. החגנון היה מחייב שאחרי בחירות כאלה, משה דיין יהיה גמור.

קרה ההיפך הגמור. יריבו נגמרו, והוא יושב שוב על הסוס.

אי-אפשר בלי

א יך זה קרה? לא היה כאן שום מיפנה פיתאומי בדעת-הקהל. זהו פשוט עניין של חשבון.

פשיטת רגל

היונים

קשה לומר שהיונים של המערך הם הפסימפסע, בכל הנוגע להתפתחות זו.

במשך שש שנים השתתפו יונים אלה בשטיפת-המוח הנוראה, שהציפה את המדינה בכל כלי-התקשורת, ושיצרה התנגדות ציבורית כימעט מוחלטת להתחזרת שטחים, יחד עם אי-אמון כימעט מוחלט באפשרות של שלום.

מצביה זה משרת את משה דיין ואת הליכוד הימני.

יתכן שהיה סיכוי להפוך את הקצרה על פיה מייד למחרת המליחמה, כאשר התמורטטה מדיניות הסיפוח לעיני כל. אילו קמו אז היונים של המערך באומץ-לב נגד דיין, אילו הציבו מנהיגות אלטרנטיבית גלויה, אילו יצאו למאבק פומבי ונמרץ נגד קו גולדה-דיין-גלילי — יתכן שיכלו לשנות את דעת-הקהל ולמנוע את עליית הליכוד.

בצורה זו ניתן היה להציל את רבבות הקורבנות שהלכו לליכוד כדי להעניש את ראשי המערך האחרים למחוללים — כלומר את גולדה ודיין, ואפשר היה להעמיד בפני הציבור תיקוה אמיתית של שלום, במקום מליצות ריקות שלא שיכנעו איש.

אולם היונים לא עמדו במבחן זה, שהיה אולי האחרון. הם הפקירו את לובה אליאב, שניהל מלחמת-יחיד דו-קישוטית והובס כליל. ספיר הוסיף לשרת את גולדה, לה הוא משועבד אישית. אלו היה בטוח בעלייתו האוטומטית, עם ירידת דיין, ולא העמיד את עצמו בגלוי בראש מחנה יוני. במערכת-הבחירות התגייסו כל היונים של המערך, יחד עם אינטלקטואלים כמו מתי פלד וחיים חפר, כדי לעשות תעמולה לרשימה שבראשה עמדו גולדה מאיר ומשה דיין, בעוד שדיין עצמו לא עשה דבר כדי למנוע ממעריציו להצביע בעד הליכוד. היונים של המערך מנעו את הצבעת היונים למען רשימות-השלום (שיכלו עכשיו להיציא אותן) ומסרו את הקולות לגולדה.

כיום מאמינים גם ראשי היונים במערך שקיים במפלגת העבודה רוב יציב של ניצחון. השליטה שיש ליונים, כמו ספיר, רבינוביץ ועופר, במנגנון המפלגה, אינה משקפת את המצב האמיתי. המנגנון יכול לעשות הרבה דברים בימים כתיקונם — אולם כאשר תעמוד על הפרק התמודדות עם משה דיין, חשובה הרבה יותר דעת החברים מן השורה. ברגע זה אין איש מן היונים מאמין שיש לו סיכוי לנצח את דיין במיקרה כזה.

נוסף על המוספרים היבשים הפועלים לטובת דיין, פועלת לטובתו גם הרמוראליזציה הגמורה של היונים, שפשטו את הרגל.

ברית דיין-אריק

יצחק הליכוד בבחירות חשוב פחות מאשר עלייתו המעשית של משה דיין. יש לניצחון זה חשיבות לטווח ארוך. בחירות אלה מוכיחות שבקרוב יהיה אפר שרירי שלא היה אפשרי במשך שני דורות — שלטון ימני במדינה (ולפני כן ביישוב).

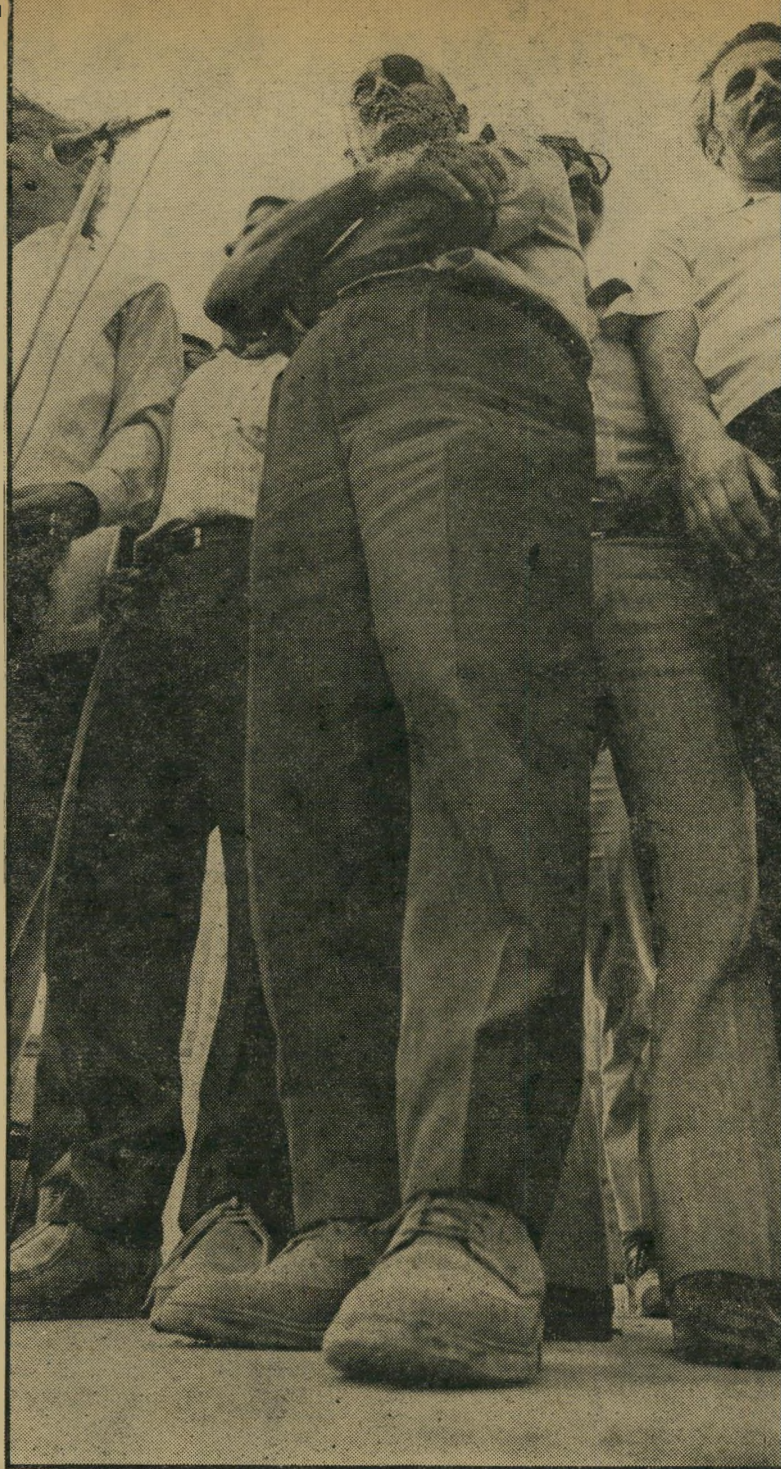
הבחירות האלה עמדו בסיומן התנועה הכללית וימנה, סחב זה הוא הרבה יותר רציני מכפי שנהיה אה במבט ראשון. הוא מטביע את חותמו על כל תוצאות הבחירות.

● הליכוד קיבל 39 מנדטים — 11 מנדטים יותר מאשר קיבלו גח"ל והמרכו החופשי בבחירות הקודמות. הקולות שתי ביאו ע"מ (אם היו כאלה) באו ממפלגת העבודה.

● כל המפלגות הדתיות זזו ימינה. המערך עצמו זז ימינה, עם מסירת עמדת-המפתח למשה דיין.

● כל קולות-המחאה שנשרו מן המערך, ושלא הלכו לליכוד, הלכו לרשימתה של שלומית אלוני. לרשימה זו לא היה זה להציע מילבד תדמית שלה — ותדמית זו היתה ימנית-מתונה, אורחית-טובה ב"שוליים שבין המערך ול"ע. בהתחזרות בין רשימת-אלוני ובין רשימת-מוקד, שהיתה בעלת תדמית סוציאליסטית — לא זכה מוקד אפילו בקול אחד.

אין ספק שמגמה זו היא חלק מתחליף, ולא עניין קוניונקטורלי. יתכן שההצבעה

משה דיין: הוא יכול לכפות תכתיב

בעד רשימת-אלוני היא עונתית, חד-פעמית — כמו ההצבעה בעד ע"מ בבחירות הקודמות. אולם המגמה הכללית ימינה היא תוצאה של התפתחות חברתית, אידיאולוגית וכלכלית — והיא תימשך. בבחירות הבאות יכול הליכוד לעלות לדרגת המפלגה מס' 1 כי מדינה.

אבל הוא לא עשה זאת הפעם. למרות כל תיקויותיו, מבחינה זו, לא הפכה הצלחתו הגדולה של הליכוד לניצחון מכריע.

משום כך אין התוצאה מאפשרת לליכוד לעלות לשלטון — אבל היא מאפשרת למשה דיין לעלות לשלטון.

אפשרות זו נזקקה בחשבון כבר לפני הבחירות. בחשאי, בשקט, נכרתה אז ברית מעשית בין הדיין בור ודיין.

ברית זו מצאה את ביטוייה בכמה גיי לויים, שלא זכו עד כה לתשומת-הלב הראויה:

● הליכוד, שביסס את כל תעמולת הבחירות שלו על הצורך להעניש את המערך בגלל המחדל, לא הזכיר אפילו פעם אחת את משה דיין, בהקשר זה.

● משה דיין לא תקף את הליכוד, ולא קרא לאנשי רפ"י לשעבר להצביע בעד המערך. אין ספק שרבים מהם הצביעו בעד הליכוד, מתוך חשבון נכון שזהו קול נטו למען דיין.

● במהלך המליחמה נוצרה ברית תמור-ה בין משה דיין ואריק שרון, שהיו ידידי דים-אויבים במשך שנים רבות. דיין הצטרף עם אריק אחרי שזה צלח את התעלה,

אילו קמה רשימה משותפת, אין ספק שהיא היתה מושכת את

הקולות הנוספים שהיו דרושים ל"שלושה מנדטים מזלים, ואולי לארבעה.

המשאווהמתן על כך התנהל במשך חודשים רבים, ונכשל. מייד אחרי הבחירות בהסתדרות, שבהן כבר התבהרה התמונה הקודרת, הציע מרי למוקד רשימה משותפת, עם מסירת הרכבת רשימת-המועצ

מדים לאישים ניטרליים. מוקד סירב. מייד אחרי המליחמה, כשהיה ברור לכל בר-דעת שהציבור אינו להוט אחרי רשימת קטנות, וכי הקיטוב בין שני גושים גדולים עלול להמיט אסון על מתנה-השלום

— הציע אורי אבנרי למוקד להקים באופן דרמטי סיעה משותפת לאלתר, ולהתחייב לסיעה משותפת גם בכנסת הבאה (את הרשימות הנפרדות לא ניתן לאחד בשלב זה). מוקד סירב שוב — וכך אבד הסיכוי

האחרון להציע לבוחר כתובת אמנה. אין ספק שאנשי מוקד הסתחררו מן ההיענות הרבה לה זכו בחוגים אקדמאיים, ומגודש המשתתפים באסיפת-עם. הם לא

שמו לב לכך שבבחירות בהסתדרות זכו רק באחוז שקיבלה מק"י לבדה קודם לכן. בריטחון עצמי מופרז זה התנסה השבוע בכל מתנה-השלום, כאשר למעלה מ-20 אלף קולות של שוחררי-שלום הלכו לאיבוד.

אך גם מישגה קטלני זה אינו מסביר את המפולת של מחנה-השלום. אחרי מיל-חמה כזאת, כאשר הכל דיברו על שלום, ירד מספר המצביעים בעד כל רשימות-השלום. רבבות הצביעו בעד רשימת-אלוני, שאמרה דברים סתמיים על נושא זה, ושר

התדמית העיקרית שלה היתה קשורה ב"נושאים אחרים לגמרי. מתנה-השלום כולו נחד תבוסה קשה. הפילוג בתוכו רק החריף והגביר תבוסה זו.

מה קרה למרי?

החקק שפסק את המכה הקשה ביותר היה, כמובן, מרי. מדוע?

כמה סיבות נראות על פני השטח. כוחה המיוחד של רשימת מרי היה בהערכה הכללית לה זכתה פעולתה הפרלמנטרית. אולם בוחריו 1973 לא חשבו כלל על הכנסת, אלא רק על הממשלה. רק שעה אחרי סגירת הקלפיות נזכרו רבים, לפתע, בחשיבותה של סיעה זו.

יתר על כן, הציבור כל כך התרגל לפעולתו של אבנרי בכנסת, עד שהתייחס אליה כאל דבר מובן מאליה, כחלק מן הנוף. רבים, שהיו עשויים להצביע בעד מרי אילו העלו על דעתם שצפויה סכנה לנוכחות אבנרי בכנסת הבאה, לא טרחו להצביע בעדו, מתוך ביטחון גמור ש"מקור מוכרח" כל אחד סמך על האחרים.

בוחרים רודפי-אופנה העדיפו פנים חדשות, פשוט מפני שהיו חדשות. סיבה אחרת היא שתנועת מרי קיבלה, שלא בצדק, צביון שמאלני-רדיקלי. תרמה לכך ההתקשרות עם גורמים שמאליים בבחירות בהסתדרות. כאשר המדינה כולה הלכה ימינה, פגעה תדמית זו במרי במיוחד, והעבירה אלפי קולות לרשימת-אלוני, שהיתה בעלת תדמית כללית דומה, אך בתוספת גוון ימני-ליברלי-מתון.

אולם סיבות אלה לבדן אינן יכולות להסביר את המפלה. פעלה סיבה פשוטה וחמורה יותר:

בבחירות אלה, היתה רשימת מרי הגוף העיקרי ביותר בחתימה לשלום, היחיד שרדירב ללא חסי וואה וללא העמדת-פנים על הימין. היקר שיש לשלום עבור שלום, שיבטיח את ביטחון המדינה. זה היה בעופריו.

כל שאר הסיבות לא היו גורמות לתבוסה, והרשימה היתה שומרת לפחות על כוחה הקודם. אילו היה הציבור מוכן לשינוי דבר-שלום רציניים ועיקביים, מרי איבד כ-6,000 קולות, ואת ייצוגו בכנסת, מפני שהרים את הדגל הבלתי-רפואלי ביותר בבחירות אלה: דגל השלום-מרצון.

ההזדמנות לכך טמונה בעובדה שקולות אלה לא הלכו למוקד (ששמרה בקושי על קולות מק"י ונ"ס), אלא לרשימות שאינן מוזהות ברצינות עם עניין השלום: קצת לרשימת-אלוני, קצת למערך (כדי לבלום את הליכוד) וקצת לליכוד (כדי העניש את המערך).

התוצאה משוימה את התמונה לגבי משה דיין: בכנסת השמינית, שבה היתה הוא האיש הקובע, לא יישב האיש היחיד שהזהיר את הכנסת כמשך שנים שדין מוביל למליחמה, שהוא משחית וחורס את מערכת-הביטחון, ושענייניו תחיה אפון ראומי.

ביום שבו נקבע שלה קבלת

הצלה משמיים
אורחי מלון דן, שניצלו מחזריהם מלאי חשן, מתארגנים לבלות את שארית חליהם במועדון טיפנים.

משהו יכול להשתנות בתל-אביב, זעקה הבחירות של להט במשך שבועות. לאט לאט כאילו זעקה נגדו ביום ניצחונו האש ששן המועדון ואיימה לשרוף, כבונס, כמה עשר חים חפים מפשע שהתגוררו במלון דן הנמ מועדון הלילה. "אצלנו בתל-אביב שום דבר תנה בלעדנו".

נכון אמנם שזה תקופה ממושכת, יחסית הצחות מועדוני-הלילה נמוגה מלילות תל-אבי רי המישטרה, היתה הסיבה יעילות השוטרים מקורות המקורבים לעסקי-הלילה של העיר היתה הסיבה פשוט מפני שבעלי המועדונים לטירור, שילמו את דמי החסות שנדרשו מה

ושטה
מכבי-אש עיפיים, לאחר ניצחונם על האש, תופסים שלוה ובקבוק משקה ליד שרידי הבר השרוף של המר המראה שניגלה אחרי השריפה היה מדא במיוחד. עדון.

רקוד
שתי נערות גוגו מלהיבות את הקהל, בערב פעולה שיגרתי בטיפנים. טיפנים ניסה לתת גם תוכניות אמנותיות, לחרוג מפעילות דיסקוטקית.

היתה שריפה מיקרית לגמרי. שונה היתה דעת החוקרים, שעות מספר לאחר מכן. בעקבות החקירה הנמרצת, הגיעו מומחי השריפות של המשטרה למס קנה, כי גם שריפת טיפנים, בשחר יום א. היתה מעטה הצתה בזדון.

היתה זו תזכורת להטת לראש העיר המיועד של תל-אביב, אלוף (מיל) שלמה ("ציץ") להט. בו ביום שנקבע מעמדו זה, בעקבות חתימת ההסכם הקואליציוני.

ניות הכבאים, ובמה שהיה עד לפני שעות מספר מקום עבודתה, היה ואיננו עוד.

היתה זו הפעם השנייה שמנדי נשארה מחוסרת עבודה. לפני כשנה נשרף מנדיס, מועדון הלילה שלה ושל בעלה, רפי שאולי. עתה, נשרף טיפנים, בו עבדה, מאז הגיעה לארץ, כאשת יחסי הציבור שלו.

לדעת מנדי, היה הבדל עקרוני בין שתי השריפות. שריפת מנדיס היתה הצתה מכוונת, טוענת מנדי. שריפת טיפנים

ב"ר"ך בלל, קשה למצוא את מנדי רייס-דייוויס-שאוילי בראש חוצות, בי שעת בוקר מוקדמת כזו. אולם ביום הרא שון השבוע ניתן היה לחזות בה, כשהיא חוזה בשרידי מועדון טיפנים שנשרף זה עתה.

סופה זועמת השתוללה לאורך הרציף, ומנדי עמדה שם, לבושה מכנסיים וחולצה דקה בלבד, ממחלת בים קצף-הכביבי ש- כיסה את המדרכה בחזית המועדון, במכו

מקום באשר הם — על כורסאות, מושבים, ספות, ואף על הריצפה מוכות השטיח הנוח. העשן מחאש שפרצה במועדון טיפנים הנמצא במרתף מלון דן, חדר למערכת האיורור של המלון.

הפליטים
אורחי מלון דן, שניצלו מחזריהם מלאי חשן, מתארגנים לבלות את שארית חליהם במועדון טיפנים.

יהיה ראש־העיד, דאג לו העולם התחתון ל־

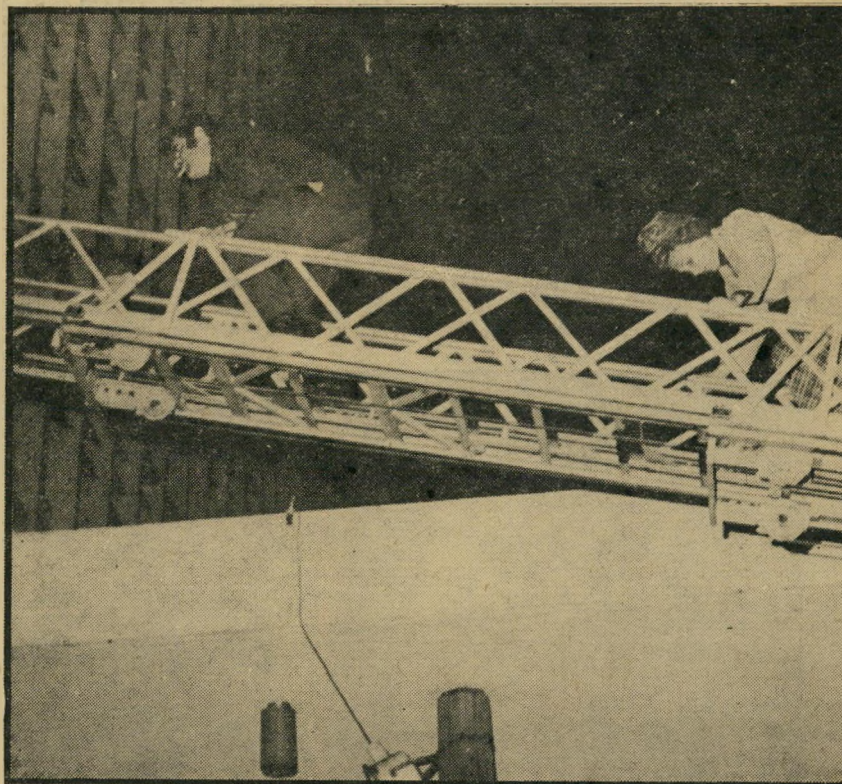
פנים לזהטת

הרע בטוחה מרגיש תחתיו אחד מאורחי מלון דן, המדלג החוצה אל המידרכה מתוך הכלוב שבראש סולם ההצלה, שבאמצעותו הועברו הוא ואורחים אחרים מחדריהם, באוויר, אל האדמה. מאחוריו — ניצולה נוספת עומדת לצאת מהכלוב החוצה. האש החלה במועדון הלילה טיפניס.

שהגיעו למקום כהרף־עין. המשטרה ומכביהאש אירגנו את מיבצע ההצלה במהירות וביעילות, ותוך זמן קצר פוגו כל פליטי מלון דן למלון אסטור הסמוך. תריסר מהם הובאו לאיכילוב, שם הם קיבלו עזרה ראשונה בפגיעות קלות.

המלון, וחדר דרכן לחדרי האורחים. המהומה שפרצה היתה נוראה. אורחים רבים חזעקו עזרה דרך הטלפונים בחדריהם. אחרים נמלטו, לבושים לא־לבושים. למיסדרונות ובמורד המדרגות. אחרים הורו־ דו בעזרת סולמות־ההצלה של מכביהאש.

של המלון, ומהן לתוך החדרים. בתמונה למטה: מנדי שאולי, אשת יחסי־הציבור של המועדון, שהוזעקה בהולה למקום השריפה, הגיעה לבושה בחולצה דקה בלבד, התבוננה נדהמת בגלי קצף־הכיבוי על המיד־ רכה, על רקע הסמל המיסחרי של טיפניס, בסמוך לכניסה למועדון.

הסוד שני מתנדבי מכביהאש מתיזים סילונימים על שריי־ די האש האחרונים, בסוף פעולות־הכיבוי. בתמונה משמאל: אחת מאורחות המלון, שנמלטה מחדרה יחפה ולבושה מעיל פרווה בלבד, נישאת למקום מיבטחים.

כך או כך — השבוע חזרה התור־ פעה, והקורבן היה טיפניס. עולם הפשע הזהיר, באותיות־אש ענקיות מול שמי הלילה, כי אצלו העסקים כרגיל. מלחמה או לא מלחמה — הקליינטים חייבים לשלם או להישרף.

הייתה זו שריפה מועזעת במיוחד, כי לא חסר היה הרבה שהאש תאחז בחדרי מלון דן, תהרוג אורחים שנמו במיטותיהם. השעה הייתה 3.40 לפנות בוקר, כאשר אורחי המלון החלו נחנקים בחדריהם. התי־ בור, כי העשן מטיפניס, הגמצא במרתף המלון, נסחף לתוך ארובות האיוורור של

בבית לווינסטין ברעננה מאושפזים פצועי צה"ל שנפגעו בראשם במלחמת יום-הכיפורים. כולם סובלים מפגיעה במוח, נמצאים בשלבי החלמה שונים. רובם אינם מסוגלים לתפקד ולשלוט על עצמם — גם אלה שחזרו להכרה. האחרים עדיין מחוסרי הכרה. קצין מילואים שלא רצה להודות בה בשמו, מסיבות מובנות הודיעו, לא שחברו מחוסר הכרה. מאז המלחמה, הפך מקום זה לאטרקציה לתיירים.

כמו לקופים. „ביום חמישי אחר הציורים, ב-20 לדצמבר, בעת שביקרתי חבר פצוע מיחידתי, סיפר קצין צה"ל, „הופיע במקום שמה הולצברג, „אבי ה” פצועים, עם קבוצת תיירים מבלגיה. כי עשרים אנשים. את כל הפמליה הזו הכניס

ורנר שטראוב
דמות בינלאומית

הולצברג. לחדריהם של חיילים משותקים וחשירי שליטה במעשיהם. התיירים, עם חיוכים רחבים, שלפו קופסאות סיגריות ומתנות שונות וזרקו לחיילים במיטותיהם. כמו לקופים בג'חיות.

„כשהגיעה הפמליה לחדרו של החבר שאותו ביקרתי, סגרה אישתו בזעם את הדלת, לא נתנה לתיירים להיכנס. שמחה חייד לעברה, המשיך להסתובב בחדרים.”

ידיד חדש. אחרי שעבר כך כמה חדשים, שמע הולצברג כי האלוף אדן הגיע למקום לבקר את אנשיו הפצועים. שמחה נעמד במסדרון, הכריז בקול רם שהוא „חייב לראות את ברן”. הוא מצא אותו, ומיד סידר את התיירים בשורה, העמיד את האלוף בפני עובדה: ברן נאלץ ללחוץ את ידיהם. אחר המשיך שמחה, מדושן מעונג, להסתובב עם התיירים באתר המי לבב.

שחצנות. סיפר אביו של אחד הפצועים: „גם לפני שבוע ביקר הולצברג כאן. הוא נכנס לחדרו של בני, שעדיין לא חזר להכרה מאז הפגיעה — שלושה חדשים. הוא שאל בחיוך מי האבא של הפצוע. אני אביו? עניתי. שמחה נינענו את ראשו לשלילה, ואמר לי בשחצנות: לא נכון. אני האבא. אני האבא של כל הפצועים.”

„יותר לא נתתי לו להיכנס לחדר של בני.”

* ביניהם — גם החיילת היחידה שנפצעה במלחמה, בחפזנה ברמת-הגולן.

(המשך מעמוד 17)

אולם בעוד שהצתת מועדוני-לילה — רק מועדוני-לילה, בינתיים — הפכה לדבר שבשיגרה בתל-אביב — התגלתה ההצתה האחרונה כפיקנטית במיוחד, כי אשר בפני בית-מישפט השלום הובאו בבוקר יום ג' השבוע שלושת החשודים, שעצרה המישטרה יום קודם לכן.

לפחות אחד מהם הינו דמות בינלאומית ידועה. זהו ורנר שטראוב (32), מנהל רשת טיפנים באירופה וידידה של מגדי מעצרו, כחשוד בביצוע פשע במועדונו שלו, יעורר הדים ברחבי העולם.

עם שטראוב נעצרו גם אמין רולנד (31) גם הוא אורח שווייצי כשטראוב, ובירון הנסון (35) אורח נורווגי. בית המישפט קיבל את טענות המישטרה, ציווה לעצורם ל-15 יום להמשך החקירה.

בשלב זה כבר היה ברור, שלא היתה זו סתם הצתה נוספת בסידרת ההצתות התל-אביביות.

מעצרו של ורנר היכה את מגדי כי הלם. היא ניסתה להיפגש עימו, מייד לאחר שנעצר, אולם הדבר לא ניתן לה. הרקע להצתה התברר לחוקרים תוך שעות ספורות. הם גילו כי הכספת הריקה נפ” תחזה במפתח, וסימני הפריצה שעליה נועדו רק להטעיית המישטרה. כן הוברר כי דלת המועדון היתה פתוחה, לא נסרצה, וכי

כל מה ששמעת על הליידי והלורד זו אינה רכילות! זו אמת!

בכל מפגש חברתי, בכל מסיבה, בכל מקום שבו נפגשים אנשים, נושא השיחה היחיד הוא עליה. גברת מכובדת אחת סיפרה שהיא **יפהפיה אירופאית** אמיתית, ובעלה הוסיף, שאין יתרון שאינו נמצא בה. שכנה העידה **שהליידי** ממלאת את כל הדרישות, וגברת אחרת טענה שהיא יציבה להפליא.

* * *

בבית קפה קטן ומהודר לחש גבר לחברו שהוא משתמש ב**ליידי** שלוש פעמים ביום והיא עדיין כמו חדשה. להפתעתו הגדולה סיפר לו חברו כי הוא משתמש בה כבר מספר שנים, ובכל פעם הוא נהנה ממנה כמו בפעם הראשונה. בטורי הרכילות כתב מישחו שראה את **הליידי והלורד** מסתובבים בדיזנגוף.

* * *

היה גם אחד שנשבע כי, לעומת כל חברותיה, אצל **הליידי** הפתח הוא מלמעלה... בעתון ערב ידוע הופיעה מודעה זו בלשון „התאהבתי ב**ליידי** ממבט ראשון” — אחר, זריו יותר לקח אותה לשבועיים נסיון בביתו, והתוצאה — הוא ממש מאושר איתה. מכאן המסקנה היא ברורה כשמש, מכוונות הכניסה **ליידי ולורד קריסטל** — אכן הטובות מכולן.

אין יתרון שאינו נמצא בהן, כל השכלולים וחמעלות האפשריות נמצאות בהן.

* * *

ועוד יתרון — חברת **קריסטל** בטוחה בתוצרתה, לכן היא מעניקה לך תקופת נסיון חינם ללא כל התחייבות. קחי עוד היום את **הליידי** או **הלורד** לביתך!

(מ.)

12 **ספוט טוטו** **21**

מינימום הפרס הראשון

השבוע

ב"טוטו"

175 אלף

מינימום כלל הפרסים

400 אלף

עשה לך מנהג קבוע - מלא טוטו כל שבוע!

פיוס ה' חמועד האחרון למסירת הטפסים

הפרדת הכוחות" והלאה: הדרך אל הקיפאון ואל המלחמה הבאה

מצב כזה יעניק ליהודי אמריקה, ובאמצעותם לממש שלט ישראל, כוח-השפעה רב על המדיניות האמריקאית. רוב חברי בית-הנבחרים כפופים ללחץ יהודי באזור-ריי-הבחירה שלהם. הוא הדין לגבי חברי הסנאט — המוסד שבו יתנהל המישפט נגד ניקסון, אם יחליט בית-הנבחרים להמליץ על הדחתו.

כל זה יכול לתת לממשלת ישראל נשק חדש נגד קיסניג'ר. אם יתגבשו הדברים בצורה זו, היא תציע לניקסון עסקה של סחיטה: תמיכה יהודית בהדחתו — או חיסול יוזמת קיסניג'ר, בדומה לחיסול יוזמת רור-גרס בפעם שעברה.

במיקרה כזה עשויה להתפתח מערכת-תע"מ מודרנית קיצונית נגד קיסניג'ר עצמו, שיתוארך כצ'מברלין חדש, משרתם של הסובייטים, עור-כר ישראל, יהודי משומר, וכו' — סיסמות המופצות כבר עכשיו עדידי חוגים קיצוניים בישראל.

אם יעלה בידי ממשלת ישראל לשתק את ועידת-

היתה משוכנעת שהצבא המצרי מנצח בחזית, ושהוא עומד להתקדם ולשחרר את סיני.

גם לאחר מכן, כאשר נסתבר שכוח גדול של צה"ל נמצא ממערב לתעלה וניתק את הארמיה השלישית, לא נתערערה תמונה זו. להיפך — היא רק הוחזרה. כי כל מצרי משוכנע שהישראלים הבוגדניים ניצלו את הפסקת-האש להמשיך ולהתקדם על אדמת-מצרים. (מובן שתמונה זו אינה תואמת את העובדות. אמנם הושלם כיתור הארמיה השלישית רק אחרי הפסקת-האש, כאשר ניתק צה"ל את הכביש השלישי המוביל לסואץ. אולם שני הכבישים האחרים כבר נותקו לפני הפסקת-האש. אבל העובדות אינן חשובות. חשובה הן תמונה שנצטיירה בציבור המצרי — והיא מסוכנת ביותר לנשיא.)

אלי-סאדאת נראה כאדם שנכנע ללחץ אמריקאי-סובייטי, והפסיק את מסע-הניצחון של הצבא המצרי בטרם עת, תמורת הבטחות פוליטיות.

עכשיו הוא חייב להראות הישגים ממשיתים, כדי להצדיק את הסכמתו להפסקת-

אם המצרים יסכימו להפרדת-הכוחות — הרי הם מטורפים.

את הדיעה הזאת השמיעו ב'נבנה כמה עיתונאים בינלאומיים בכירים, בשם אישים מצריים. בראש-ה-מחנה הסבור כך עומד חסנין הייכל, עורך אל-אהראם.

טענת המצרים האלה: ברגע זה נמצא חלק חשוב של צה"ל באפריקה. חלק זה אינו מנותק, אבל ניתן לנתקו בקלות בהסתערות חדשה ראשונה של הארמיה המצרית השנייה, לעבר הארמיה השלישית.

אם, לעומת זאת, יסתער הכוח הישראלי הזה לעבר קאהיר, מובטחת התערבות סובייטית מיידית.

הארמיה המצרית השלישית אמנם מנותקת, אולם היא יכולה להחזיק מעמד זמן רב במצב הנוכחי.

ובעיקר: המצב הנוכחי מחייב את ישראל לקיים כוונות צבאית טוטאלית. הדבר מוכרח לשתק בהדרגה את המשק הישראלי ולהפוך את חיי הישראלים לבל-תיינסבלים. לעומת זאת אין המצב מטיל מעמסה על המצרים, שצבאם הוא ממילא צבא סדיר.

מי מדרמה

האש. את הפרדת-הכוחות ניתן לתאר כמצב ריבים כהישג כזה.

כי מה שמכונה "הפרדת-כוחות" אינו, למעשה, אלא נסיגה ישראלית חד-צדדית. צה"ל ייסוג ממערב התעלה וממזרח. עד למעברי המיתלה והגדידי. בסך הכל — נסיגה של עשרות קילומטרים. הוא יסתלק משתי גדות התעלה, ובכך יאפשר את פתיחתה.

למראית עין, ייראה הדבר כהישג מדיני גדול של סאדאת, ללא שפיכת דם — בדומה להישגו הגדול של גמאל עבד-אל-נאצר אחרי מלחמת-קדש.

דבר זה דרוש לסאדאת, ובמהירות. תמורתו, הוא מוכן להסתכן באפשרות שלאחר מכן ישתרר קיפאון חדש, כשכימעט כל סיני נשארת בידי ישראל.

להצדקת צעד זה, מבאי סאדאת שני נימוקים: ראשית, בהסכם שיושג יקבע שהפרדת-הכוחות הוא רק צעד ראשון לקראת הסדר כולל, על פי החלטה 242.

שנית, יש בידו הבטחות אמינות מצד כרי-ז'ניב וקיסניג'ר שאחרי הפרדת-הכוחות לא ישתרר קיפאון, אלא תהיה התקדמות מהירה לקראת הסדר שיביא, למעשה, לנסיגת ישראל מכל השטחים שכבשה ב-1967.

מצדה אטומית

אם יוכלו המעצמות הגדולות לפרוע את השטר הזה, שניתן לנשיא מצריים?

את מי?

אין ספק שתוצאות הבחירות בישראל הני-חיות מכה מוחצת על כל סיכויו שישראל תיגש להסדר-שלום מרצון, ומתוך יחס חיובי.

הממשלה הבאה לא תזוז אף מילימטר אחד לקראת הסדר, אלא אם יופל עליה לחץ חיצוני כבד-משווא. לכאורה, מובטח לחץ כזה. הנרי קיסניג'ר סבור ש-האינטרס האמריקאי (וגם הישראלי) מחייב הסדר-שלום לאלתר. גם הרוסים מעדיפים כיום הסדר חיובי, המת-קבל על דעתם ועל דעת הערבים, על פני המשך ה-מתוחות. הכל מוכן, איפוא, להסדר כפוי.

אם תתגשש תחזית אמריקאית-סובייטית ערבית זו, תעמוד ישראל תוך כמה חודשים בפני תכתיב בינלאומי, שממשלת-ישראל לא תוכל לסרב לו מבלי לסכן את קיומה של ישי-רא, בגלל תלותה בכסף ובנשק אמריקאיים.

במקרה כזה, יפרוץ בישראל משבר חסר-תקדים. הממשלה החדשה תהיה הרבה יותר מדי חלשה מכדי שתוכל ללכת להסדר כזה, ללא בחירות חדשות. לאחר מה שקרה בבחירות הסילבסטר, יתכן מאוד שבבחירות הבאות יעלה הליכוד לשלטון — ואז תשתרר במדינה אווירה של מצדה אטומית.

במיקרה כזה תפרוץ, בלי ספק, מידחמה. אם, לעומת זאת, תקבל הממשלה בבחירות כאלה מנדאט ברור לקבלת התכתיב, יתבצע ההסדר באווירה של משבר כללי, וקשה לחזות מראש איך יתגשמו ה-דברים במציאות.

אולם יש גם אפשרות אחרת. שכל הצדדים מודעים לה. 1974 תעמוד בארצ'ב בסיפון משבר חשיונות. בבית-הנבחרים האמריקאי יתכנו תחליכים של הדחת הנשיא.

עד כן, במצב הנוכחי, פועל הזמן לטובת הערבים.

כאשר תעמוד ישראל בפני הברירה בין קיום המצב הקיים, כמות שהוא, בלי סוף — ובין נסיגה גמורה מן השטחים — יש סיכויים לנסיגה הכללית.

לעומת זאת, אם תתבצע הפרדת-הכוחות, תיחלץ ישראל מן המלכודת שלתוכה היא הכניסה את עצמה. צה"ל ייסוג לקו קצר ובטוח יותר. בין הקו הזה ובין הצבא המצרי יחצוץ שטח-הפקר, ואולי גם כוח בינלאומי. הדבר יאפשר שיחרור חלק מכוחות-המילואים.

במצב החדש שיווצר, ייעדם כל דחף מידי עי ישראל לנסיגה נוספת. היא תתבצר בקו החדש — לא רק מבחינה צבאית, אלא גם מבחינה מדינית.

היא תחזור למדיניות גולדה-דיין שבין שתי המיל-חמות, תטרסד יומות-הסדר ותעכב כל יוזמה. כך ישתרר קיפאון חדש, עד למידחמה הבאה.

מדוע הם מסכימים?

מבחינה מצרית, יש הגיון רב בטיעון זה, והוא מתקבל על דעת רבים בשיכבת העילית המצרית. אולם המישטר המצרי, בראשות אנואר אל-סאדאת, החליט לשאוף בכל זאת להפרדת-הכוחות. מדוע? יש לכך סיבות פנימיות, הגוברות על כל שיקול אחר.

כאשר הסכים סאדאת להפסקת-האש של ה-22 ב-אוקטובר, נדחמה דעת-ההקל במצריים. עד אותו רגע

רמטכ"ל גמאסי

ג'נבה בצורה זו, ייווכחו הערבים לדעת שהפרדת-הכוחות חות אכן היתה מלכודת, ושם תקועים במצב חדש של קיפאון. במיקרה כזה יסיקו את אותה המסקנה שהסיקו ב-1973 — שדרושה מלחמה כדי להזיז את העניינים.

כך וכך: מלחמה

כל האפשרויות האלה היו קיימות השבוע, ועמ' דו לנגד עיני הצדדים. הדיון על הפרדת הכוחות מתנהל באווירה זו.

אחרי שציבור-הנבחרים הישראלי הביע באופן מא-סיבי את אי-אמונתו בשלום, תבוא תגובת דומה מן הצד הערבי.

המסקנה הישראלית: צריכים להתכונן ל-דחף אמריקאי כבד, וזנמות לכופף, תוך ידיעה שהדבר יביא למידחמה קרובה.

המסקנה הערבית: אין ביטחון שהדחף הי-אמריקאי-סובייטי יהיה רציני ויעיל, ועל כן יש להתכונן למידחמה קרובה.

למרות הצפייה הכללית להסכם על הפרדת-הכוחות, ריחפו השבוע עננים קודרים מאוד מעל לארמון האו-מות המאוחדות ב'נבנה.

הכל עולה -

אשת החייל משלמת!

בעוד רבבות החיילים ממשיכים לשבת בחזית, חשופות נשותיהם להשתוללות המהיר רים בעורף: כמעט כל יצרן מעלה את מחירי מוצריו — אחדים באישור ממשלתי, אחרים ללא אישור, בקומבינציות מפולפלות. אך למרות זעקות החסם מצד ציבור הצרכנים בעורף — שחלקן הגדול מורכב מבני משפחותיהם של מילואימניקים, שכל הכנסתם הצטמצמה עתה לתלוש הביתוּח הלאומי — לא נראה שהממשלה מתכוונת לעשות משהו כדי להגן על כוח הקנייה של אשת המגויס.

דוגמאות להשתוללות המחירים:

● עץ הזית ושמן מוכרים שמן מאכל בשני סוגי בקבוקים: בקוק זכוכית בן 580 גרם, במחיר 71 אגורות, ובקבוק פלסטיק, המכיל 910 גרם, במחיר של 1.35 לירות. היינו, גרם שמן בבקבוק פלסטיק יקר בשליש כמעט מגרם שמן בבקבוק הזכוכית — למרות שהשמן אותו שמן מזוקק.

● מובן שאת השמן הזול, בבקבוקי הזכוכית, אין כמעט להשיג בחנויות, ואילו הפלסטיק מצוי בשפע.

● פטנט אחר עשו יצרני הקקאו לשתיה. כאשר היה מחירו 21 אגורות לשקית ניילון (של 200 גרם) — פשוט הפסיקו לייצרו. רק כשקיבלו אישור להעלות מחירים ל-25 אגורות, נעלמו התקלות בייצור, והקקאו חזר לשוק.

● גם גרשון רוזוב, בעל מפעלי גיבור וסבריה, לא טמן ידיו בכיסיו, ומיפעלו קיבל אישור להעלות מחירי הגרביים בגבול של 5% תוספת למס־הקנייה. גרב של סבריה שעלתה קודם 3.5 לירות, עולה עתה 3.75 לירות. גם לוא היו כל ה-3.5 ל"י מס־קנייה בלבד — הרי 25 אגורות כבר מהווים יותר מ-5% תוספת.

● המצאה טובה יש גם למוכרי ומגדלי הדגים. קילו דג קרפיון עולה 3.5 לירות, ופקיד הממשלה מקפידים על המחיר. מה עשו המשווקים? המציאו "דמי ניקוי", וגור בים תוספת של 80 אגורות עבור ניקוי הדג.

ויש גם סתם העלאת בלי שום קישורים, כמה, למשל, כאשר לוקחים תמורת קופסת גפרורים עשר אגורות במקום תשע, וכנ"ל עבור לחמניה.

מסייה

ורדו

למרות המלחמה, ישנם עסקים החוזרים לחיים, כמו חנות רהיטי היבוא משוודיה ורדו־אינטרנשיונל. לדברי שי גולדין, מנכ"ל עלי העסק, הרי לאחר השיתוק המוחלט בחודשי המלחמה, חזרה עתה החברה למכירות בהיקף של 60% מן ההיקף של לפני המלחמה.

הבעיה העיקרית של החברה היא השגת אניות להובלת סחורות. עד לאחרונה הרי בילה צים רק מיטענים בסחוננים, ורק עתה הסכימה להוביל גם מיטענים אחרים. למרות הירידה בהיקף המכירות, לא נפגעה החברה. הסיבה: הימנעות מחובות לפני המלחמה. החברה עבדה רק באמצעים

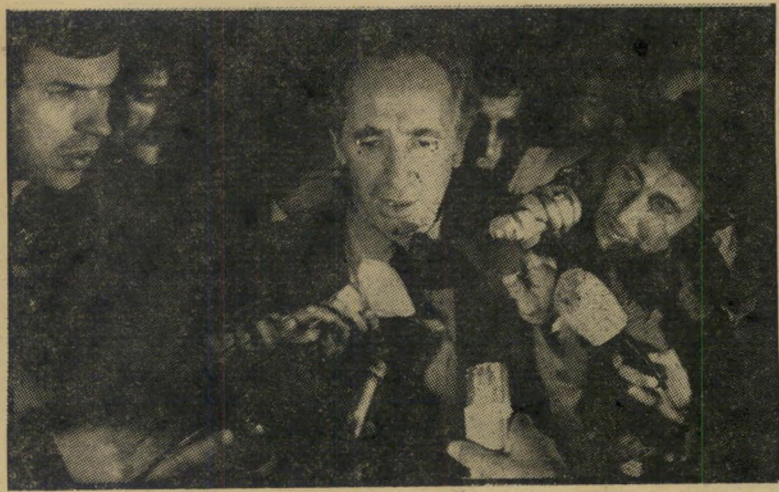

אשת השגריר פותחת החנות ב"י חובות

היכן ספר הטלפונים?

ישראל במגויסים. משום כך ניתן אולי להבין מדוע אין השר דואג לענייני משרדו. לא לעניינים הגדולים — כמו נושא התחבורה — ולא לקטנים: השר למשל טרם הוציא ספר טלפונים לשנת 1973 לאיזור תל־אביב. השנה כבר נגמרה — והספר איננו. אפילו ישראל ישעיהו הצליח, בחיתו שר־הדואר, להוציא ספר טלפונים כל שנה.

שר־התיקשורת היה עסוק לאחרונה בכ" מה יוזמות שפגעו בראש וראשונה בחיי־לים דווקא. כך למשל תורה לנתק את הטלפונים לכל מיניו שלא שילם את ה"חשבון בחודשי מלחמה" — הוראה שפגעה ברבבות חיילים בקו. או הוראתו כשר־התחבורה להשביט את כלי־הרכב ליום בשבוע — הוראה חסרת כל משמעות כלכלית הפוגעת גם היא

השר פרס 1970 שבור...

א"י קיימאן - גן־עדן חדש

מי שיטרח לחפש על המפה היכן נמצא האי קיימאן, יצטרך להצטייד בזכוכית מגדלת. האי הוזער, שמיספר תושביו פחות מ-13 אלף, מצוי בין קובה לאמריקה המרכזית. האי הוא מושבה בריטית כדוגמת איי בהאמה, ובשנה האחרונה הפך למרכז בנקאות, בגלל הקלות המס השמנות ששלטונותיו מעניקים לבנקים.

למעשה, כדאי כיום יותר לפתוח סניף בקיימאן מאשר בבהאמה, בלוקסמבורג או פנמה, מרכזי הפיננסים הבינלאומיים עד כה.

אחד החלוצים בפתיחת סניפים באי הוא בנק קומרסאלה מונ־נבה, המנהל על־ידי עקיבא פרסיץ. לפני כחודשיים פתח שם פרסיץ סניף, שהוא עכשיו אחד מארבעת הבנקים באי. לפניו פתחו שם סניפים רויאל בנק מקנדה ופירסט נשיונל האמריקאי, ועוד בנק אירופאי.

מי שמתכנן איפוא בעתיד נסיעות הכרוכות בהפקדות, מוטב שיבקש מסוכן הנסיעות שלו מפה המפרטת את מיקום האי הוזער. שכן זה הקטן גדול יהיה, ככל הנראה.

סכנות

התמוטטות

למשק

אם לא יושררו חיילי המילואים במהירות — צפוי המשק להתמוטטות.

זו דעתם של אישי כלכלה רבים וכל הדיבורים כאילו חזר המשק לתיקנו — הם שטות.

נחונים כלליים מצביעים על ירידה של 50 אחוז בהשקעות. הקטנת הייצוא ב-50 אחוז, הרס מוחלט של התירות, כשענפי השירותים האחרים מתמוטטים אחד אחד. עוד חודשי־חודשיים של גיוס מילואים בהיקף הנוכחי, ולערים לא יישאר הרבה מה לעשות.

חמורה מכל היא העובדה שכל משפחות המגויסים מקבלות עכשיו שכר נטו מק־סימלי של 1,800 לירות לחודש, בעוד אנשי עסקים בעורף גורפים רווחי־ענק ללא הגבלה.

בריטניה וארה"ב, במלחמת העולם השנייה, חקקו חוקי חירום מיוחדים, שהבטיחו הגבלת הרווחים, בארה"ב למשל הטילו אוטומטית מס־הכנסה בשיעור של 90% ומעלה על כל ההכנסות בזמן מלחמה.

אם ממשלת־ישראל תיאלץ להמשיך את מצב החירום עוד כמה חודשים, יהיה עליה למנוע מצב בו רבע מן העובדים משתכר רים פחות לעומת אחרים. יהיה עליה להיטיל מס־מלחמה מיוחד על כל ההכנסות שלא עבור שירות במילואים. מס זה צריך להותיר לאנשי חזית לא יותר מאשר לחייל בחזית.

כור מתכונת

רכישות

קונצרן כור מכין לעצמו רזרבות כספיות לשנה הקרובה, שתהיה כצפוי שנה קשה למשק, כדי שיוכל לקנות מפעלים יסיס תבכו בקשיים.

ראשי הקונצרן הגיעו למסקנה כי עדיף לרכוש מפעלים קיימים, שעברו את תהליכי הגידול — מאשר להתנסות בחבלי לידה של מפעלים חדשים.

יחד עם זאת מוכן הקונצרן להיכנס למפעל מל־רביעי, אם היומים האחרים יייתעו בגלל המשבר הקיים בבניה כיום. לדעת כור תהיה המדינה זקוקה למפעל מל־רביעי. בחודשי השיא של לפני המלחמה, הגיעה הצריכה בארץ ל-2.4 מיליון טון מל־רביעי. כושר הייצור הקיים יהיה, בלי המפעל החדש, 1.9 מיליון טון. סביר כי גם אם הדרישה של לפני המלחמה לא תחזור, הרי היא תתייצב בשנה הקרובה סביב 2 מיליון טון. תגדל הלאה באופן טבעי לפחות בעשרה אחוזים לשנה.

הוזה אומר: בעוד שלושה־ארבע שנים תיוק המדינה למפעל מל־רביעי. מכאן כי עכשיו הזמן להקמת מפעל מל־רביעי. כמה מפעלים של כור מרוויחים עתה כסף טוב. מפעל הצמיגים אליאנס, למשל, עובד במלוא הייצור עבור הצבא. אליאנס מרוויח יותר על מכירות מקומיות מאשר על ייצוא, ומשום כך הרווחיות שלו, מאז המלחמה, עלתה פלאים.

בתחום ייצור הזכוכית מנהלת עתה כור משאומתן עם טמפו זכוכית, על רכישת מפעל טמפו בירוסה. הדבר ייתן בידי פניציה של כור מונופול פוחלט על שוק הזכוכית בארץ.

מחסני

הבשר

סתומים

הממשלה הפסיקה את יבוא הבשר לישראל.

הסיבה: העלאת מחירי הבשר הביאה להקטנת הצריכה ביותר ממחצית, ומחסני הממשלה מלאים.

יותר מ-12 אלף טון בשר מצויים עתה במחסנים, ומשום כך הופסק היבוא, ב"קצב של 4000 טון לחודש, החל מהחודש. צריכת הבשר המוקטנת תפגע לטווח ארוך בבריאות האוכלוסיה, בגלל סכנת מחסור בחלבונים בגוף האדם.

כדורי קפה

לחיילים

בשורה טובה לחיילים בשמירה: חברת נוביס החלה בשיווק כדורי קפה, הדומים לסוכריות לכל דבר, אולם מכילים קפאין בשיעור של כוס קפה לכדור. במחיר של 3.75 לירות ניתן לקנות 12 סוכריות קפה, כך שכוס סוכרי־קפה עולה 30 אגורות.

כסיפורים על צה"ל

החייל הצעיר, שעלה אל מטוס הרקולס בנמל התעופה שבמרכז הארץ, לא היה שונה משאר החיילים שנדחסו והצטופפו על קרקעית המטוס. הוא דמה בכל לאותם אלפי חיילים העושים דרכם מדי יום בתחבורה האווירית של צה"ל אל השטח המוחזק בידי צה"ל ממערב לתעלת סואץ, אחרי שיצאו לחופשה קצרה בביתם שבמערב.

עדת למקרייחורם, כדי שעצמותיו הצעיר רות לא תכאבנה חס וחלילה. למחרת היום, כאשר התעורר הצעיר בדי מדי צה"ל משנתו, רענן וטרי, הוא נלקח ברכב מיוחד של צה"ל לסיוור מאורגן באיוור העיר סואץ, על מנת לראות אזורי הקרבות של צה"ל ולהינות מהנוף האפ-ריקאי.

בתום הטיוול המהנה, שוב עלה הצעיר במדים על מטוס התובלה של צה"ל שהטי-

הוא היה לבוש מדי צה"ל. לרגליו נעל

האלוף מרדכי (מוטה) גור

חיילי חטיבת הצנחנים בקרב על ירושלים

שהותקנה במכוניות. זוהי שמשה עשויה מזכוכית לבנה פשוטה, ואילו אלוף-המשי"נה רוצה בשמשה עשויה מזכוכית ירוקה, שתשבור את קרני השמש. העובדה שהי עונה היא עונת חורף, בה אין קרני השמש יוקדות ומפריעות לנהיגה, לא שינתה דבר. הקצין רוצה שמשה ירוקה.

הסבירו לנהגו של הקצין כי במלאי המיפועל אין בנמצא זוגיות ירוקות, כדי להשיג זוגיות כזאת יש צורך לרכשה מהיבואן המייבא את מכוניות וולבו לארץ. מלבד זאת מחירה יקר ב-500 לירות לערך ממחיר השמשה הבהירה ואת המחיר יש לשלם ליבואן במזומן.

"אין בעיות", אמר הנהג. נסע לבסיס בו משרת מפקדו וחזר כשבידו הסכום הדרוש לרכישת הזכוכית האורניגלית הי ירוקה במזומן.

העובדה שהמקום אשר תפס הצעיר הבלתי מגויס במטוס לאפריקה וחזרה, מנעה מחייל אחר של צה"ל לצאת לחופר-שה במטוס או לחזור מחופשתו, לא הפריע עה כלל לאותו קצין. גם העובדה שחיילי יחידתו ידעו על כך שאותו צעיר שהת חזה כחייל צה"ל אינו אלא בנו של מפקד דם, לא הטרידה את מנוחתו. הוא ראה זאת, כנראה, כזכותו הטבעית והלגיטימית. אילו היתה זו תופעה חריגה ובודדת ניתן היה לגנותה, להסתפק בהגשת תלונה נגד אותו קצין ולהביאו על עונשו. אלא שסיפור זה אינו אלא סימפטום בודד של תופעה ההולכת ומתפשטת, הופכת לטבעית ומובנת מאליה בעיני קצינים רבים ברמות שונות של הפיקוד.

הנה סיפור מסוג אחר, המצביע על אותה תופעה עצמה.

מייעיצור את גל ההסתמכות?

בנקודה זו עלתה חמתו של אחד ממנהלי המיפועל, שלא הבין מדוע בימים טרופים כאלה מתעקש קצין מינהלה בחיל-האוויר שיתקינו במכוניתו דווקא שמשה ירוקה. "אני מצטער", אמר לנהג, "אין לנו מספיק פועלים כדי לבצע את העבודה. רוב הפועלים שלנו מגויסים ויש לחץ עבודה. נחליף את השמשה אחרי המילחמה."

חאלטורה

בשירות צבאי

א כל הקצין לא יכול היה להשלים עם גזירה זו. "מה זאת אומרת אין פועלים?" אמר. "איפה הפועלים?" הסבירו לו כי הם מגויסים ליחידות שונות בצה"ל. "או מה הבעיה?" אמר הקצין. הוא ביקש לבדוק להיכן הוצב אחד מעובדי המיפועל. התברר שהוא גויס ליחידת שיריון, ואז סידר הקצין לאותו חייל ביחידת שיריון חופשה מיוחדת, כדי שיוכל לחדר למיפועל על מנת להדפיס לו שמשה קדמית ירוקה למכוניתו.

העובדה שאותו חייל שנעדר שלושת ימים מיחידתו, שם מילא תפקיד חיוני, כדי להרכיב שמשה למכונית הוולבו, לא

יום אחד, זמן קצר אחרי המילחמה, אירעה תקלה למכוניתו של אלוף-המשי"נה בחיל-האוויר. כתוצאה מפגיעת אבן, או תאונה מסוג אחר, נפגעה השמשה הקדמית במכונית הוולבו של אותו קצין, שאינו טייס אלא משרת בתפקיד מינהלי.

השמשה לא התפוצצה וניתן היה להמשיך ולנסוע במכונית עד שתסתיים שעת החירום ואז אפשר יהיה להחליף את השמשה. אלא שאותו קצין לא יכול היה להמשיך ולנסוע בצורה כזו. הוא שלח את נהגו האישי אל מיפועל לזוגיות מכר ניות, שגויס לשירות צה"ל, כדי שיחליפו שם את השמשה הקדמית של המכונית הצבאית. בגלל מחסור בכוח-אדם ובגלל לחץ העבודה עבור צה"ל באותו מיפועל, ניסו להסביר שם לנהגו של הקצין כי ניתן לדחות את התיקון במכוניתו לתקופה מאוחרת יותר. אבל הנהג התעקש: הקצין רוצה שיחליפו את השמשה ומיד! התיקון הנדרש בוצע.

תשלום

במזומן

א כל כך לא הסתיימה הפרשה. כעבור תקופה קצרה חזר נהגו של הקצין אל מיפועל הזוגיות המגויס כשבספו טענה: מפקדו אינו מרוצה מהשמשה הקדמית

סו חזרה לביתו שבצפון הארץ. שם פשט את מדינו וחזר להיות אורח צעיר לכל דבר.

מעשה

בשמשה למכונית

י יתכן ובידי החינם, שנערך לצעיר על חשבון צה"ל, לא היה מועזע כל-כך לחלא העובדה שהוא לא נערך ביוזמתו. היה זה אביו של אותו צעיר, שהגה את הרעיון הגאוני כיצד לאפשר לבנו מסע מוטס לאפריקה, ואף ביצע אותו בימים שבין ה-26 ו-27 בדצמבר, כשהוא עצמו מלווה את בנו במטוס ואף מסיע אותו ברכב צה"ל בטיול המידברי.

אביו של הצעיר לא היה נוכל או רמאי. היה זה סרן בצה"ל, מפקד באחת מיחידות חיל-הרפואה, שבמי שלום מכהן כרופא מכובד באחד מבתי-החולים בארץ. למרות מעמדו זה לא מצא אותו קצין כל פסול בעקיפת החוק ובהערמה על שילטונות צה"ל, כדי לזכות את בנו בטיול-חינם לאיוור בו הוא משרת. כיוון שצה"ל לא התיר לו לקחת את בנו אל יחידתו, הוא פשוט השיג לו מדים של צה"ל, הציג אותו כאחד החיילים המשרתים ביחידתו, השיג לו אישורי טיסה והשתמש ברכוש צה"ל כדי להסיעו לטיול פרטי באפריקה.

נעליים צבאיות גבוהות ובידו היה תת-מיקלע, כמו לשאר החיילים.

היה רק הבדל אחד בינו לבנים — הוא לא היה חייל כלל. אומנם תוך חודשים ספורים יהיה עליו ללבוש מדים ולשרת שירות חובה בצה"ל, אלא שהוא הקדים לעשות זאת בחצי שנה לפחות. כיוון שטרם גויס, הוא פשוט התחזה לחייל, כדי לזכות בטיסת חינם על חשבון צה"ל ועם ישראל כולו לטיול מהנה באפריקה.

נסיעת-החינם במטוס הצבאי לא היתה ההישג היחיד של אותו צעיר בן 17 וחצי. כאשר נחת המטוס בו טס בנמל-תעופה צבאי במערב התעלה, המתין לו שם כל-י רכב צבאי שהוביל אותו אל אחת היחידות. שם, בחניון הצבאי של אותה יחידה, זכה המתחזה הצעיר לאירוח של אורחים חשובים ביותר. הוא הסב אל שולחן המפקדים, שהה במחיצתם, וכאשר הגיעה שעת השינה, לא הניחו לו להירדם כאשר החיילים על אדמת המידבר, עטוף בשמי כות או בשק-שינה, דאגו לו למיטת-שדה מיוחדת.

כיוון שבאותה יחידה לא נמצאה מיטת שדה פנוייה, ואף אחד מהחיילים שלרשר תם עמדו מיטות כאלה לא היה מוכן לוותר לו על מיטתו, פשוט הוציאו מיטת-שדה מתחת איסוף הפצועים של היחידה, המיר

העולם הזה חקר „השמצות“ עתון

**מפעל „עסיס“ דוחה בתוקף
השמצה של עתון צרפתי**

צרפתי - וגילה את האמת המחפירה:

הטינות במיץ אשכוליות

חדוות יצירה שתי ילדות פועלות, חבושות מטפחות לבנות של המפעל, נראות מרוצות ממצב העניינים, הפוסר אותן מעולו של בית ספר. כולן טענו בתחילה כי הן בנות 15, אחר הודו, כי קיבלו הוראה לטעון כך, וכי גיליהם האמיתיים נעים גם למטה מ־15, מגיעים עד שמונה.

מגיעים לעבודה פעמיים ביום מגיעות הטיוליות מכפרי המשולש והשטחים, מביאות את הפועלות הילדות למישרת הבוקר ואחרי הצהריים של עסיס. הפועלות הילדות מגיעות לעבודה בשעת בוקר מוקדמת.

מאת

מרסל זוהר

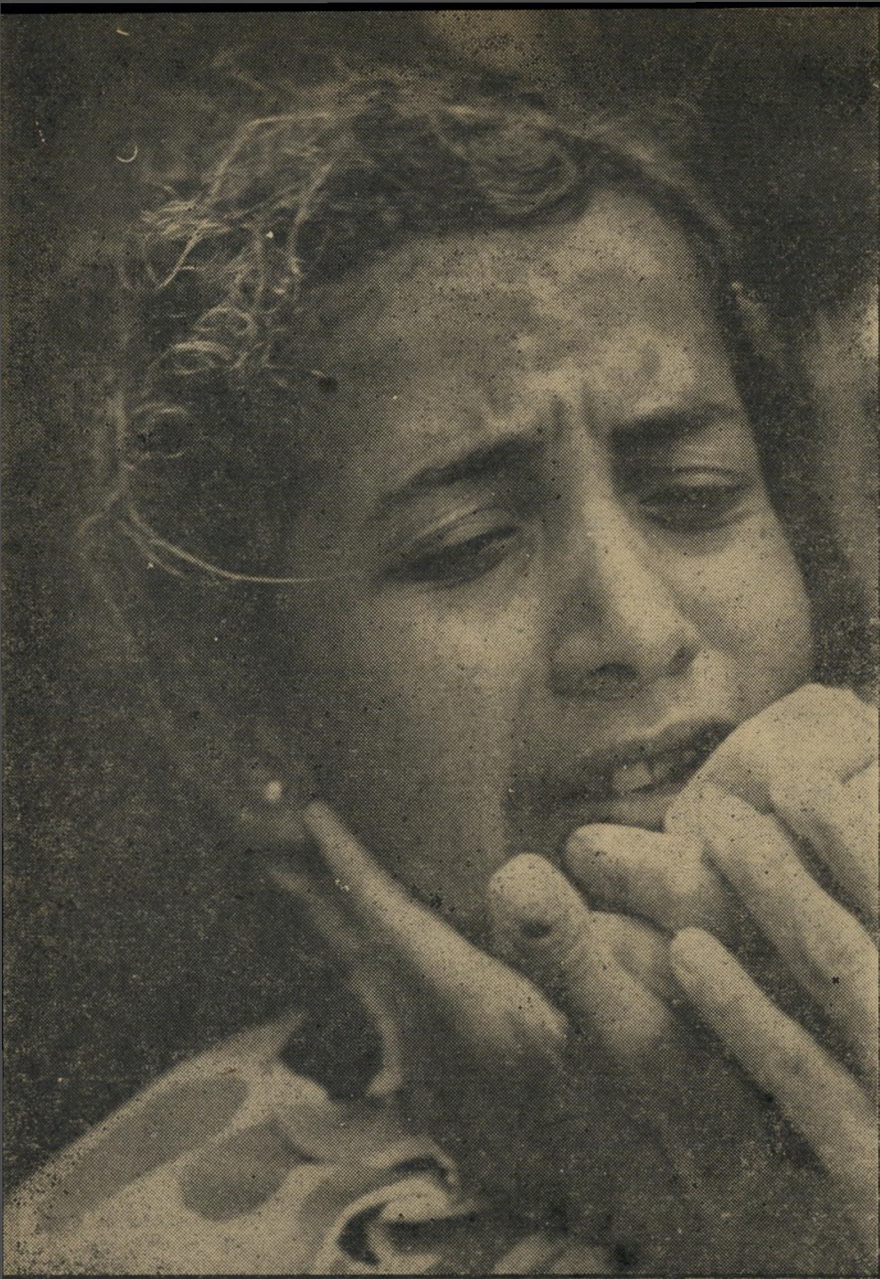
השעה שש ארבעים וחמש. שחר חורפי קר וחיוור עולה על העיר. ברחבי הארץ, קמים מבוגרים משכימי קום לעבודת יום. ילדיהם ממשיכים ליי שון עדיין, ורק מעטים ביניהם נאלצים להתחיל להתעורר.

בשערי מפעל עסיס ברמת-גן נעצרת שיירת משאיות. מתוכן יוצאות עשרות פועלות ערביות, נכנסות למפעל. אלה הן פועלות המישרת הראשונה, המתחילה בשעה שבע. כדי להגיע בזמן

כי הם מאמינים שהן אכן בנות 15. בתמונה מימין: שתי פועלות מכפר קאסס. הגדולה בת 15 באמת, וגם הקטנה מוגדרת כבת 15. בין הילדות הפועלות ישנן גם כאלה המודות כי הן בנות שמונה.

הפועלות שלוש פועלות בעסיס ממתינות למשאית, בתום המישרת שלהן. כדי לעקוף את החוק, הן מוגדרות כבנות 15, וכל הנוגעים בדבר מעמידים פנים

עובדות בכמויות גדולות, היא: להשתמש במה שיש — או להפסיק את הייצור — ואת הייצור.

הפיתרון מובן מאליו: משתמשים במה שיש.

זה אמנם קצת נגד החוק, האוסר העסקת ילדים מתחת לגיל 15 — אולם ילדים אלה הם ערביים, ומשום כך אפשר להתעלם קצת מהחוק. אחרי הכל, שעת חירום וכל זה. מובן שאיש לא היה מעלה על דעתו לעשות זאת לילדים יהודים, חס וחלילה. כמו בחקופת המהפיכה התעשייתית ב־מאה ה־18, גם בישראל של 1974 אין איש

מנכ"ל, "עסיס", דוד הרצנו, אמר לנו, שאמנם מעסיק ה־מפעל פועלות ערביות, אך הללו מבוגרות וגילן נבדק על ידי תעודות זהות. אחראי עליהן הן ערבי, אך כמו כן שאין שחר לסיפור על שימוש ב־אלות, כביכול.

כופה על הילדים לעבוד. הם באים לעבוד דתם ברצון, בהסכמתם המלאה של הוריהם. במאה ה־18, הם עבדו בפרך בבתי החרושת תמורת פת־לחם — אולם פת־לחם זה הצילה את חייהם. שכן לפני שקמו המפעלים הנצלניים, הם פשוט גוועו ברעב. בישראל, אין איש גווע ברעב, אולם

ההוכחה
פועלת־ילדה ערבייה המוגדרת רשמית כבת 15, ואשר במציאות היא בת עשר.

אישור שעברו בדיקה ביטחונית. חקירה קלה במשרד־העבודה גילתה כיצד מתאפשרת השערוייה: קלמן זגר, מנהל לישכת־התעסוקה בגוש דן, שיצא לחקור את השערוייה בעקבות פניית העולם הזה, הסביר: "עובדים בעסיס כ־130 בני־נוער ערביים. הם עובדים בשתי מישמרות בנות שמונה שעות. הם באים משכר, בית־לחם וכפרי הסביבה. בידיהם ישנם אישורים מלישכות העבודה של מקומות מגוריהם כי הם ילידי 1956. אם אני מאמין לאישורים? אכן, אם מסתכלים עליהם, הרי שחלק מהם נראים צעירים יותר."

פחות מכל מדאיג הדבר את הראי, האחראי על קבוצת הילדות. בעוד הילדות לובשות מגפייגומי, מטפות־ראש וחלוקים לבנים, ונכנסות לאולם הייצור — מודה הראי בגילוי־לב, בתשובה לשאלה, כי חלק מהבנות שבסיקורן הן בנות 12 ובנות עשר. הוא אפילו אינו יודע שהדבר אסור על פי החוק. מנכ"ל עסיס דוד הרצנו, שסירב להרר שות לצלם את פועלותיו, טען בתחילה, כי נערכת בדיקת תעודות־זהות של כל ה־עובדות, וכולן מבוגרות. אחר, השמיע גירסה שנייה: "בכלל אינני צריך לבדוק את גיל העובדים. הם צריכים רק להביא

חיוכים
שני הראיסי (מימין) ואחת הילדות הפועלות בשיחה היתולית עם כתב העולם הזה (משמאל) ליד הטיולית שתחזיר אותן לביתה. כל המער רבים בפרשה התייחסו בקלילות לעניין. בתמונה למעלה: ילדה פועלת מסרבת להצטלם. בראש העמוד: הכחשתו בעיתונות של מנכ"ל עסיס את העובדה כי ילדות עובדות במפעל.

שוובה
נחמדה זו מנצלת את הפסקת העבודה כדי לטפס על משאית עמוסה פרי, לקחת שלל כמה תפוזים הביתה. דובר משרד־העבודה, זלמן חן, הגיב על הפרשה: "נמסר לי כי הגיעו ידיעות על העסקת ילדים במקומות שונים בתעשייה, אך הדבר לא הוכח. צילומים אלה מספקים את ההוכחה החזרה כביכול.

הוריהם של ילדות אלה מעריכים מאוד את השכר, הנחשב לפעוט בעיני יהודים — 15 ל"י ליום — והילדים שמחים לעזור בפרנסת המשפחה — ולהשתחרר מעול הלימודים באותה הזדמנות.

משעבדים

את העתיד

ה שהילדים והוריהם כאחד משער בדים את עתידם של הילדים למען הפרוטות של ההווה — אינו נראה להר־איג איש במדינת־ישראל.

לעבודתו, היה עליהן לקום בחמש וחצי, שש בבוקר. כאשר הן תחזרנה לבתיהן, בכפרי המ־שולש, תהיה השעה כבר חמש, שש בערב. יום עבודה מלא ומייגע אף לגבי גבר, על אחת כמה וכמה לגבי אשה. אולם פועלות אלה אינן נשים. אלה הן ילדות. חלקן — בנות שמונה! כיצד הגיעו קטינות אלה למצב בו הן מתבשלות במיץ אשכוליות, במקום לשבת בכיתה? התשובה פשוטה: המחסור החמור בכוח־אדם במדינה בימים אלה. תברירה בפני עסיס, ומפעלים אחרים הזקוקים לילדים

ערבים, ניתן היה לעבור על כך לסדרה. אבל הנה בא אלון בכיר, מי שניהל כאלוף פיקוד הצפון ונחשב בחוגים מסוימים כמועמד אפשרי לתפקיד בכיר מאוד באחד הימים, ועושה ברכוש צה"ל כאילו היה זה רכישו הפרטי. התחקירים שנעשו לחיילי חטיבת הצנחנים הירושלמית הם תחקירים צבאיים, כדי לאספם הועסק צוות שלם של חיילים, מזכירות ופקידות צבאיות. בא האלון, נוסל חומר שלאף אזור פרטי לא היה גישה אליו, ומשתמש בחומר לצרכי רימומו ופיר-סומו האישי.

מעולם קודם לכן, לא התירה מדינת ישראל וצה"ל לא אפשר לקצין בשירות פעיל לפרסם ספר הנוגע לתחומי פעולתו ופיקודו בעודו בשירות. קל לתאר כיצד היה נראה היום צה"ל אילו האלון אריאל שרון, למשל, היה מפרסם ספר על חלקה של אוגדתו במלחמת יום הכיפורים, או אם היה צה"ל מוציא בהוצאה רשמית את גירסותיהם של האלון שמואל (גורור) וד"ר גונן או אברהם (ברד"ל) אדן על המלחמה בחזית הדרום.

העובדה שחלפו שנים מאז הקרב על ירושלים אינה משנה כהוא זה מחומרת ההיתר יוצא-הדופן שניתן לאלון גור

(המשך מעמוד 21)
הפריעה לו. השמשה הותקנה, צה"ל ניצל ממחדל נוסף. שוב, אפשר היה לעבור לסדרה. לגבי פרשה זו, ולהגדרה כתופעה חריגה, לולא הסתבר שזו אינה אלא פרשה נוספת המעידה על "השיטה", והשיטה הגיעה לשיאה השבוע, כאשר בוצע בפומבי מעשה חריג חסר-תקדים הנוגע לאחד האלופים הבכירים ביותר בצה"ל. היה זה כאשר יצא השבוע לאור בהוצאה הצבאית מערכות, סיפורו של האלון מרדכי ("מוטה") גור הר"ב בדינו.

האלון גור היה עד לפני שבועות מיספר נספח צה"ל ברושניגטון, הוא נקרא משם כדי לעמוד בראש מישלחת צה"ל לשיחות הפרדת הכוחות המשתלחות במסגרת ועידת השלום בז'נבה. במלחמת ששת-הימים, היה האלון גור מפקדה של חטיבת צנחנים ששכשה את ירושלים המזרחית ואת העיר-העתיקה. רק מקרה הוא שהספר, העוסק בפרטי הקרב של חטיבת הצנחנים על ירושלים, הופיע בעצם הימים בהם ניצב האלון גור במרכז החדשות. מה שמייחד את סיפורו של האלון גור על הקרב על ירושלים, היא העובדה שאין זה ספר רגיל, רומן, ספר-זכרונות, או יומן

מצבת זיכרון

איש. זהו ספר שכל החומר שבו מבוסס על תחקירים שנערכו לחיילי צה"ל ששירתו באותה חטיבת צנחנים. סיפור מוטה גור עצמו על הדרך בה נכתב הספר: "עוד בשבוע הראשון שלאחר מלחמת ששת-הימים, תוך כדי התחקירים הראשונים שביצעתי בשטחי הלחימה, נודתי שמבחינה מקצועית ומבחינת חשיבות ההיסטורית, זכאית המלחמה על ירושלים שיספרו אותה באופן המפורט והמדויק ביותר. סיפורו על המלחמה ההיא ביום שלישי, שבוע לאחר שיחרור ירושלים ואמרת שם, כי אני מתכוון לפרסם את סיפורי על המלחמה בספר מקיף... היה לי עניין לעסוק בכתיבה בעצמי. מאז התחלתי לעבוד, היתה כאן מסכת מורכבת של איסוף חומר, תחקירים, ופגישות עם לוחמים. כל זה נמשך כשלוש שנים".

מובן שהאלון גור לא נטל חופשה למשך שלוש שנים כדי לכתוב את הספר בזמנו הפרטי. הוא עשה זאת תוך כדי שירותו בצה"ל. סיפור הוא עצמו בראיון עיתונאי אחר: "ביצענו אלפי תחקירים. התחקירים היו במסגרת מחלקתיות ובשאלות סריטיות. עשינו תחקירים אצל הפצועים... כתבתי את הספר במשך שנתיים וחצי. את התחקירים עשיתי בעת התעסקה המבצעת של החברה בבקעת-הירדן ובסיני, את הכתיבה, תוך כדי נסיעות לעזה, למשל. הזמן בנסיעות הזקש לכתוב את הספר הזה יומן עזה וסיפרי הילדים".

מעשיות

ילדים

פק אב רבים תופסים את המשמעות של השערוריה הנכונה בהכנת הספר, כתיבתו והוצאתו-לאור כפי שהוצא. עד כה היה האלון מוטה גור ידוע בעיקר כמחבר של סיפורי הרפתקאות לילדים, עבדו בבחינת "האלטרה" בחקופת שירותו הצבאי. למרות שגם אז היו רבים שצאו טעם לפגם בכך שאחד מהמפקדים הבכירים בצה"ל, עוסק בכתיבת סיפורי מעשיות לילדים, הרוויח גלוריפיקציה של חיילי צה"ל וזילוול בערבים באשר הם

העניין יעלה כפי שאת יכולה לשכוח ממנו. אל תחכה, השבוע, לרוב מנים גדולים או סוערים במיוחד: מוטב שתתרכז בתיקון קשריך עם ידידות הוותיקות שלך. כסף מועט זורם לקופה. אל תחמיץ נסיעה דרום: מה? היא תראה כשיגרתית, אך כדאית. בת מאזניים לבשי ירוק.

זכית בהצלחה, ואתה עתיד לזכות בעוד כמה. זכור כי הדימוי והמקוריות חייבים לשמש נר לרגליך, הרבה יותר מן הזהירות והתיכונן הקפדני. עם זאת, אל תתעלם מן הדימוי הרגוע ודאג לא לרוב לחינם עם ידידות ומתחייך. רכישות ציור, או דברים הדורשים לעבודתך, כדאיים מאוד, השבוע, בת עקב: רב: העדיפי הכחה על

הבהיר והשהירר על הגיגיי האדום. השבוע עליך לשים קץ לבטלנות! כמה זמן תוכל עוד לשבת ומבלי לעשות אפילו את אותם דברים המורגשים לך על מגש ה' כסף? זהו שבוע מצויין לתיכונן לטווח קצר ובינוני; בעוד שבועיים שלושה, תוכל לעבור למעשים, ובקצב נמרץ ובלי-ירגיל, הקפד על סילוק מיכשולים מן הדרך, ושלם חובות קטנים וטורדניים. אך היהיר מאוייבים.

זמן תוכל עוד לשבת ומבלי לעשות אפילו את אותם דברים המורגשים לך על מגש ה' כסף? זהו שבוע מצויין לתיכונן לטווח קצר ובינוני; בעוד שבועיים שלושה, תוכל לעבור למעשים, ובקצב נמרץ ובלי-ירגיל, הקפד על סילוק מיכשולים מן הדרך, ושלם חובות קטנים וטורדניים. אך היהיר מאוייבים.

במרכזו של השבוע יעמדו שינויים מכריעים ביחסך לבעיות המישפחה. אתה עלול למצוא את עצמך נזקק ומחסס, מ' אחר שהשינויים הצ' פויים יהיו חריפים ויטוריים הרבה יותר מכפי ששיערת. בת גדי: הרשעות שלך עלולה להיות בעוכ' ריך. הפסיקי להסתכל רק מסביב לפופיק שלך והשלימי עם ח' עובדה שגם אנשים נוספים מסביבך.

פגישה עם דמות מן העבר הרחוק מעיבה על חושיך ומעוררת את דמיוןך. נצל זאת לעתיד: לחלום, ליצור, לתכנן תמורות בחיך ויצירה מסוג אחר לגמ' רי, אם אתה בין היוצ' רים, אל תיכנני לריג' שות'יאוש או לדיכ' דוך. זהו עניין של זמן, לא של אופי. התקשר טלפונית עם אדם שאתה מכיר ושאינך מייחז לו חשיבות רבה: הוא יעזור לך בשטח מאוד חשוב לך.

הרגע לו אתה מצפה חודשים כה ארוכים יגיע השבוע. ביום המשי או ביום ראשון. הוא גם יהווה עבורך סימן לפתיחת תקופת-חיים חדשה. אין צורך למחוק את העבר, אך השתדלי לבנות עתיד טוב יותר. כוח השכינות שלך גור בר. אתה אומנם מוצא את עצמך מבודד, אך יחד עם זאת מאושר ובעל כוח בלתי-רגיל. מכירים יריבים, אפילו יריבים,

יום א' מתאים לסיורים כספיים. יום ד' מבטיח לך בשורה לא כל-כך נעימה. זהו שבוע טוב לאלה הרואים צימלול, להשתוק, לאגור כוח לקראת הבאות — לא כל-כך טוב לעסקים. בייחוד ידאגו אותך שותפיך ושכניך. סידורי בית יש לסיים בזריזות — אחרת יביאו לך שיבוך-ראש. בחזית-הלב אין הרבה חדש.

לא עדיין אל תצאי לחופשה. זה לא בש"ל, זה כרוך בס"י בוכים ואולי אף במח' לות. אם יש לך בעיות כספיות, נסה לשבת עם נושך, ולסדר כל הניתן לסידור. אבל אל תס' תבך בישיבות מסובכות ביום ב' הבא. המסוכן מאוד מבחינה פיננסית ואל תוותר על פטיק, בענייני יוקרה או טמכות. אין זאת אומרת שתתיר רסן לעצמך ולמצב-הרוח שלך. פשוט — היה זהיר.

רצוי לך לשוב ולהי' צמד אל ידידיך המת' געגעים לחברות. ליום תרגיש טוב יותר. עליך לשכוח את חילוקי-הדיעות שאירעו בינך כם לאחרונה. ידידיך יקנו לך ביטחון שחסר לך מאוד בימים טרו' פים אלה. הגיע הזמן שתפסיק לנדוד ממקום עבודה אחד לשני. חשוב על עתידך.

חשבת שלא תגיע לזה? ובכן, השבוע זה קורה. אבל רק לאחר מאמצים ארוכים וקשים, ובעזרת ידידים שלא ידעת כלל שיש לך. כסף לא מועט מתלווה לשינוי החיים הצפוי לך בעתיד הלא-רחוק. אבל היהיר! מ' שהו זומט לקלקל את השורה. ואתה, האוהב המצב את המצב עד למכסימום, עשוי להסתבך בהרפתקה מיותרת, שתעלה לך הרבה כאב-ראש, אם כי תגרום לך מעט הנאה. צפה למכתב בלתי-רגיל מרחוק.

תמיד לנצל את המצב עד למכסימום, עשוי להסתבך בהרפתקה מיותרת, שתעלה לך הרבה כאב-ראש, אם כי תגרום לך מעט הנאה. צפה למכתב בלתי-רגיל מרחוק.

חשבת שלא תגיע לזה? ובכן, השבוע זה קורה. אבל רק לאחר מאמצים ארוכים וקשים, ובעזרת ידידים שלא ידעת כלל שיש לך. כסף לא מועט מתלווה לשינוי החיים הצפוי לך בעתיד הלא-רחוק. אבל היהיר! מ' שהו זומט לקלקל את השורה. ואתה, האוהב המצב את המצב עד למכסימום, עשוי להסתבך בהרפתקה מיותרת, שתעלה לך הרבה כאב-ראש, אם כי תגרום לך מעט הנאה. צפה למכתב בלתי-רגיל מרחוק.

חשבת שלא תגיע לזה? ובכן, השבוע זה קורה. אבל רק לאחר מאמצים ארוכים וקשים, ובעזרת ידידים שלא ידעת כלל שיש לך. כסף לא מועט מתלווה לשינוי החיים הצפוי לך בעתיד הלא-רחוק. אבל היהיר! מ' שהו זומט לקלקל את השורה. ואתה, האוהב המצב את המצב עד למכסימום, עשוי להסתבך בהרפתקה מיותרת, שתעלה לך הרבה כאב-ראש, אם כי תגרום לך מעט הנאה. צפה למכתב בלתי-רגיל מרחוק.

הגירעון הכספי לא מור' צא השבוע פיתרון. בכלל, יהיה זה שבוע איטי, חסר-קצב, וקצת משעמם. זה לטובה: נצל אותו לאגירת כוח לקראת הבאות, מאחר והחודש ידרוש את כל כושר הניתוח האינטלק' טואלי שלך, בתוספת למידה לא מבוטלת של אומץ-לב עד כמה שתוכל, התרחק מאל' מות והתרכז בצד העיוני של החיים. בת בתולה: אהבה גדולה תתחיל להאיר דרכך.

העובדה שמשוהו אינו כשורה במדינת ישראל היתה ברורה וידועה לרבים גם לפני מלחמת יום הכיפורים. המחלל והחירות האחרונות. בעצם, נדמה היה כאילו כלם יודעים זאת, פרט לאלה העוסקים בציור סרטים.

כי הקולנוע הישראלי נהג מאז ומתמיד להסתתר מאחורי שוטרים אוויליים, מבטאים מורחיים, בדיחות רומניות וסתם חיי קיום של הצלחות מן החוץ. כאילו אין בארץ שלנו ולא כלום שיכול לעניין יוצר סרטים.

ניראה שאותו המהלך מאורעות אשר הביא בסופו של דבר למשבר של המלחמה, התבטא גם בעולם הקולנוע. לפחות שני סרטים אשר נעשו בשנה האחרונה, והוצאתם לאור עוכבה עד אחרי המלחמה, החליטו כי חלף עבר זמן השתיקה, הגיע הזמן להתקומם.

אחד מהם, אור מן ההפך, אשר הוצג כבר, ניסה בדרכו שלו להתריע נגד ה"עוול" הסוציאלי שנעשה לבני שכונת-העוני — עוול הסוגר אותם בתוך מעגל קסמים שאין ממנו מוצא. העמדה הפוליטית של הסרט היתה חד-משמעית.

הסרט השני עוד לא יצא לאור. שמו שלום — תפילת הדרך, והוא הדבר הקרוב ביותר שידע הקולנוע הישראלי ל— סרט פוליטי של ממש.

העובדה שהוא מזכיר לעיתים את סרטי המחאה האמריקאים, נוסח אדם בעקבות גורלו, וברגעים אחרים את קולנוע האמת הצרפתי, אינה צריכה להפתיע: הבמאי הוא צעיר בן 22 בלבד.

זהו יקי יושע, אשר למד את מלאכת הקולנוע תוך כדי עזרה בהפקת מספר

שחקן יושע
בסרט —

שחקנית מוחר
— אל תוך עצמנו

סרטים של אחרים, עבר הרצה בכמה סרטים קצרים משלו (אחד מהם, לפי הרוץ חיים של המינגווי, שימש כבר השארה ל— מיסטר סרטים באורך מלא), והגיע עתה אל ההתמודדות הגלויה עם הקהל. שלום, גיבור סרטו של יקי, מגולם על ידי הבמאי עצמו, הוא בן למשפחה בורגנית ממוצעת, חי באחד מאותם בתים משופטים של הישראלי הכצוני, וסובל מ— מועקת בני ה־20.

מה שקורה סביבו אינו מוצא חן בעיניו. יש לו שאיפות אחרות (אם כי לא ברורות די הצורך), הוא מסתובב בארץ

צארלי

המזוהם

צ'ארלי ואריק (אלנבי, תל-אביב, ארצות-הברית) — צ'ארלי ואריק (ואלטר מתיו), טייס-לור' ליון לשעבר, שכושרו אבד עם הגיל, ממיר את מיקצועו הקודם במיקצוע שנראה לו מסוכן פחות: שוד בנקים קטנים בעיירות שכוחות-אל.

אלא שדווקא בניסיון הראשון הוא נתקל בבנק המשמש מסתור לכספים השחורים של הפשע המאורגן. המיטרה מסתפקת בהכרזות ריקות, כמו "האשם לא יעבור את גבול המדינה בחיים", אולם חברת הפשע נוגשת לעבודה בצורה הרבה יותר מסודרת: היא שולחת רוצח מיקצועי מאומן בעיקבות השודד הצנוע, קונה את כל מי שצריך לקנות, קצת בכסף והרבה באיומים, ומקדימה תמיד את החוק בכמה צעדים.

יהיה זה בלתי הוגן לספר את מעלליו של ואריק. הסרט מלא וגדוש הפתעות: אקדוחים צצים מאף-מקום, חומרי נפץ, מטוס-ריסוס, מגרש מכוניות הרוסות, לכל אלה יש תפקידים נכבדים. הבמאי דון (הרי המזוהם) סיגל משה תמש בהם ביעילות עילאית, תוך בימיו סצנות-פעולה מרתקות והטחת הערות ארסיות וציניות בנקלע בדרכו. זהו סרט מבריק, מבויים להפליא, המשלב הומור שחור ופעילות קדחתנית — אבל בלתי מוסרי לחלוטין: הגיבור הוא פושע שסופו אינו תליה. למעשה עמוד התליה אינו מדאיג אותו כלל, כי מי

בלום

המתחרט

אני אוהב את גרושתו (אסתר, תל-אביב, ארצות-הברית). לולא המתיחות שבאוויר הישראלי, אפשר היה להמר על סרט זה כעל להיט בטוח: מעשיית אהבה מסחרית, מבוססת על כל היסודות הבטוחים של המשולש הנצחי, מצולמת היטב, ערוכה בצורה מעניינת, ומשתמשת בכל הדפוסים השגורים של סיפורי אהבה למיניהם, ממסיבת פסבדו-היפית באופנה, ועד לטיול בכיכר המרכזית בוונציה.

הסיפור: סטיבן בלום, עורך-דין מצליח, החי באידיליה מושלמת עם אשתו, מביא יום אחד את מזכירתו הכושית היפה הביתה כדי לעבוד עימה בפרטיות, בין ארבע קירות חדר המיטות. מדוע? משום שאחרת לא היה סרט. ואז בדיוק חוזרת הרעייה הביתה, (גם זה משום ש— אחרת לא היה סרט) מודיעה בזעם קר שאינה רוצה לר— אות יותר את בעלה. אבל הבעל מתאהב בזעם ובזועמת, ולאורך כל הסרט הוא עושה תמרונים שונים כדי לזכות בה שוב.

בין תמרונ אחד למשנהו, הוא מבלה עם גרושה שאינו אוהב, ואילו גרושתו שלו מתעלסת עם היפי שנדמה לה כאילו היא אוהבת. התערבות של החכמות המבדרת והשיגרה בסרט זה היא ממש מזדהימה. מה שמציל את שיווי המשקל, בסופו של דבר, הוא אוסף שחקנים שאינם מתייחסים ברצינות

המרירות שנשקפת בשיחה זו ניתן להבחין באותה המבוכה של הישראלי חסר היסוד, דוח, שאינו יודע להגדיר בדיוק מה מציב לו, אבל אין לו כל ספק שמשוהו אינו כשורה.

תחילתו של הסרט על רקע עשן סיגריות מיתמר, בקולותיהם של כמה ממנהיגי מחנה השלום בארץ (כולל עמוס קינן ו— אורי אבנרי), ההרגשה בו, עד סופו, היא שאומנם יש בארץ נוצר, אשר עם כל המחזלים האקולוגיים (בסצינה מן הסרט רואים את הדגים המתים ליד החוף ה— מזוהם של רידינג), החברתיים והכלכליים — הוא אוהב את מולדתו ואינו רוצה לעזוב אותה. השאלה היא רק כיצד להפיק את המקסימום ממנו.

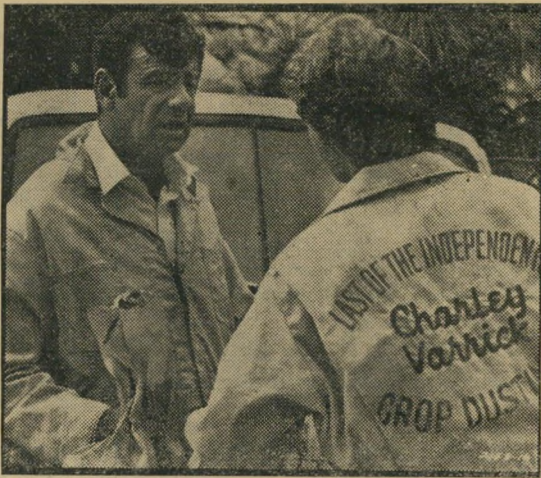
רבים מהדברים הללו לא נאמרו במפורש בסרט. בביקורת אובייקטיבית (במיר דה ויש כו), ודאי שניתן למצוא בסרט ליקויים רבים.

עם זאת, בארץ שחייה במשך שנים רבות כליכך בגן-עדן של טיפשים, בכל מה שקשור ליצירה האמנותית — צריך לקבל בברכה סנונית ראשונה של תהי— בוננות כנה פנימה, אל תוך עצמנו.

תדריך

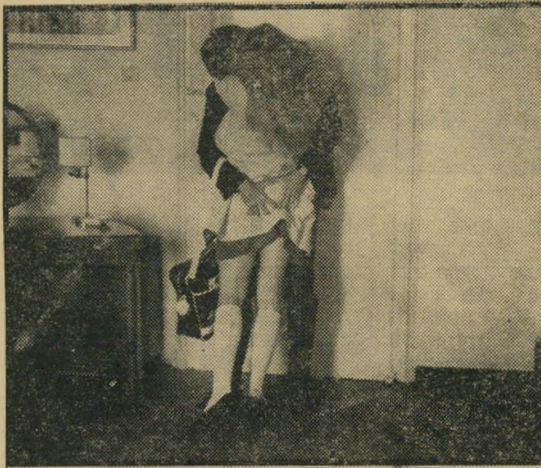
תל-אביב

*** שחקן אותה סם (תכלת,

מתיו: בודד מול המימסדים

חושש עוד מן החוק, כאשר המאפייה נמצאת בעקבותיו? מצד שני, אולי זה בכל זאת סיפור מוסרי. הגיבור הוא העצמאי האחרון, המעני לעמוד בגפו מול המימסדים ה— ענקיים ששולטים היום בעולם. והרי זה קו האופי היסודי של הגיבור הקלאסי: האדם הבודד העומד מול העולם.

סיגל: מסובך בין הגרושות

יתר לעניין. ג'ורג' סיגל מתבדח על חשבון עצמו בדמות הבעל המאוהב בגרושתו, קריס קריסטופרסון חופשי ומשוח— רר מכל מעצורים כמאהב החיפי. ושלי וינטרס, בתפקיד מישני, מגישה פארודיה משעשעת על אשה שרוצה-לא-רר— צה גט מבעלה.

ארצות-הברית) — פארודיה מחוכמת על הגבר האמריקאי הנבון המחפש השראה, ביחסיו עם המין השני, בדמויות אגדיות של הקולנוע כמו האמפרי בוגארט. וודי אלן, בתפקיד הראשי, אחראי למרבית ה— הצחקות.

ירושלים

*** לילה באופרה (ירושלים, ארצות-הברית) — האחים מארקס זורעים את הטריוף בעסקי אמרגנות והספנות, ב— אחד מסרטיהם המצחיקים ביותר, כדאי לראות.

*** הדראקון (אורינו, ארצות-הברית) — סרט קאראטה ברמה גבוהה מן החגיל, אשר נוסף למהלומות הלולייניות, יש בו גם משהו הדומה לנושא, ספק סמים, ספק פשע בינלאומי, ספק ריגול. בדבר אחד אין ספק: ברזס לי, בסריתו האחרון, הוא עדיין בלתי מנוצח.

חיפה

*** הבריתה (מוריה, ארצות-הברית) — סם פקינפה מעביר את הסיפור של בוני וקלייד לימינו, ומעביר אותם למקסי— קה, לאחר אורגיה של אלימות ודם, לפי מיטב דרישות הקהל המודרני, עם סטיב מקיין ואלי מקגרו.

כתב העולם הזה באפריקה (מי'ין) מדווח

על האויב מס' 1 של חיילי צה"ל בקוויס

שבה על הלוח גורמת להם לאובדן מוח"לט של התיאבון.

אם לזכור שארוחת הערב שלנו מורכבת מסנדוויצ'ים בעמדות — אפשר להבין מה פירוש לוותר על ארוחת צהריים.

אני מקווה, אגב, שהלוח אכן רק טפל. הלוח הוא תוצרת מפעלי ריכוד לוי, ובזמנו התפרסמו בעיתונות כתבות על תנאי ההיגיינה המחרדים במפעל. יש לקוות שמאז השתנו דברים שם.

בעיתונים קראתי שצה"ל מודע לאסון הלוח, ומגוון אותו מדי פעם בקופסאות המכילות צלי או עוף.

ידיעה זו, לפחות, היתה נכונה. השאלה היא רק, מה פירוש, מדי פעם, בתשעים הימים שאני מגויס, גילינו במנות שלנו פעם אחת עוף ופעמיים צלי.

מה שמטריד אותנו ביותר, זו העובדה שצה"ל לא חוסך בכסף בנושא המזון. הר"מ כמיות שמספקים לנו הן ענקיות (מלבד, משום מה, הפריט האהוב עלינו ביותר — ליפתנים. דווקא כאן מתגלה איון קמצנות

תרכיזי ההדרים לא טעים הרבה יותר. מעט חברה משתמשים בו, בערך כעשרה אחוז. השאר עף.

בכל חמישיה יש חמש שקיות קטנות נסיקה. לוא משהו מאנשי חיל-אספקה היה טורח לשאול את דעתנו, היה מגלה שרוב החיילים שותים קפה תורכי. הם קונים בכספם בחופשות קפה תורכי, ומשימים רק בו, את שקיות הנס זורקים.

המיפלס האחרון.

הסיוט האחרון

לאחרונה התווסף גם שוקולד למנות הקרב שלנו. אני חושב ששוקולד לד יותר וול איראפשר היה למצוא בשוק. טעמו כמעט שוקולד לאפיה, ומרביתו נזרק בגלל זה.

הסרדינים טעימים, אלא שיש יותר מדי מהם, ואנחנו זורקים כמתציתם.

מאת זאב יפת

סיוט החמישיות

מוזרת). אולם בגלל טעמן התשל, הן נזרקות לזבל.

העודפים -

לעניים

כמידיאמיניקים, אנחנו ערים מאוד לבעיית המזון הנזרק. ברי לנו שזה הכסף של המיסים שלנו שהולך לזבל —

בחמישיה יש גם קופסת ספגאטי. אנחנו קוראים לה קופסת שאנסים: היא דומה לספגאטי כמו שהיא דומה לפאנס.

המזון העיקרי במנות הקרב הוא הבשר. מאחר שמכל השאר כמעט לא נותר לנו מה לאכול, נשאר הבשר נפלסנו האחרון.

וזה גם הסיוט הגדול ביותר שלנו. הבשר שבחמישיות הוא לוח, וקללה גדולה יותר לא ירדה עלינו. דבר טפל מזה אינני מכיר. וכשזה חוזר על עצמו כל יום, במשך שלושה חודשים — אפשר להבין מדוע מחצית החברה לא טורחים לשתתף כלל בארוחת הצהריים: רק המחיר

לסגור אותה אחרי השימוש ולהשתמש בה יותר מאוחר.

גם החלבה, כמו הריבה, באה בקופסאות ענק של 225 גרם. לוא היתה באה בקופסאות קטנות יותר, לא היה צורך לזרוק שלושת רבעי, אם במקרה מתחשק רק לאחד לאכול חלבה באותו בוקר.

כנ"ל הסוכריות: 90 אחוז מהחבילת הענקית נזרקות.

תרכיזי הפטל גם הוא תופעה משונה. מאז הגיוס ניסינו אותו פעם אחת — וזה הספיק לנו. איש במחלקה לא נוגע בו יותר. הוא נזרק לאשפה בשלמותו.

השיעמום הוא אבי כל חטאת. הוא גורם לנו לעשות כל מיני מעשים משונים, בישיבתנו האינסופית במוצב מול המצרים באפריקה. יום אחד החלטנו, כדי להעביר את הזמן, לחשב את כמות המ"זון שאנחנו זורקים לזבל. הגענו לסיכום שבועי של מאות כבדות של לירות.

ואנחנו יחידה קטנה, עשרים חברים ב"סרזחכל. הכפלנו את הסכום בכמות החברה שיושבים לאורך כל הקוויס — וקיבלנו טיל.

הסיבה לביזבוז הנוראי הוא האוכל הנוראי. ייתכן שבצבאות אחרים הצבא צועד על קיבתו. אצלנו, הוא בקושי זוחל על קיבתו. החמישיות* שאנחנו אוכלים זה החודש השלישי — ושהן המזון היחיד שמקבלים החברה בקוויס — היו בהתחלת המלחמה נידוד, אחר-כך עצבים, ולבסוף הפכו לסיוט זוויתי אחד גדול.

המנות הערביות,

מצויינות

כשהרג אתנו יותר מכל היו הכתרים, בות שהתפרסמו לפני זמן מה בעיתון גים, ושבה ביטלו הכתבים המלומדים את מנות הקרב של הסורים והמצרים, שיבחו והלילו את אלה של צה"ל.

אדיטיות גדולה מזו עוד לא ברא הר"מ מנות הקרב של החמישיות של צה"ל כוללות את כל השגיאות האפשריות. מנות הקרב המצריות הן מגוונות, חל"ק קת הכמויות בתוכן הגיוניות. אחד מה חברה אצלנו, יליד מצריים, קבע שהרכב המזון בהן בנוי להפליא לטעמו של המצרי הממוצע.

מה קורה כשאנחנו פותחים קרטון בבוקר? המיצרכים ארוזים בקופסאות פח. אם משהו רוצה ריבה לארוחת-בוקר ופוחת קופסת ריבה, היא אבודה כבר. אי אפשר להשאיר אותה לצהריים או לערב. חול המדבר, הזכוכים והיתושים יפסלו או תה. התוצאה: בתום הארוחת נזרקת הר"קופסה לזבל — אפילו כשהיא כמעט מלאה — יחד עם שאר כל הקופסאות האחרות שנפתחו.

הריבה באה בקופסאות של 225 גרם. לוא היתה באה בשפופרת, אפשר היה

מנות הקרב הכוללות מנה יומית לחמי"ש חיילים.

בבשר כה טפל, אינו מסוגל להחליפו בבשר טעים יותר — שלושה חודשים מאז שפרצה החמילהמה, שלושה חודשים לאחר שתקוממות החיילים נגד הלוח מרעשה כבר את כל הארץ.

קופסת הלוח — האובייקט השנוא ביותר על אנשי צה"ל במוצבים. החיילים אינם מסוגלים להבין מדוע מלעט אותם צה"ל דווקא

הביזבז הנורא

קרטונים של מנות קרב זרוקים בנקודת ריכוז האשפה. חלקם כמעט מלאים. עשרות קופסאות סרדינים, לוף, ריבות וחלביות נזרקות מדי שבוע. בעורף המוצבים, יכול כל העובר לאורך הצירים לראות ערימות אינסופיות של קופסאות מזון זרוקות. במעט רצון טוב ושמץ אירגון, ניתן היה להסיע טונות של מיצרכים אלה לשכונות עוני בעורף. אולם גם

כאשר מתגלית יוזמה כזו בין המילואימניקים, הכואבים את הביזבז הנורא, אין דירגי הפיקוד מעוניינים לתת יד לכך. הסיבה להצטברות הכמויות העצומות של אוכל זרוק, היא בסיב המזון המסופק לחיילים במנות הקרב. הפריט העיקרי, הבשר, הוא טפל ואחרי שהייה של שלושה חודשים בקו, הוא נמאס על רוב החיילים. סיבה נוספת לאי התלהבותם של החיילים מהאוכל המסופק להם על ידי הצבא, הוא חוסר הגיוון בתפריט.

וחורה לנו שלאף אחד לא איכפת.

אחד הסמלים שלנו, מאיר אכירם, העלה רעיון: לרכוש את כל הקופסאות המיותרות, להעמיס אותן על בישאית אחת לחודש, ולשלוח אותן לאיזו שכונת עוני בעורף.

מצאחן בעינינו. במשך שבוע רי" כזנו את כל המזון העודף — ואז חדלנו: התברר שאיש בדירגי הפיקוד מעלינו אינו מעוניין לשתף פעולה.

בינתיים, בגלל הלחות הגבוהה ליד תע" לות המים, החלו הקופסאות להחליד, ור אנחנו חורנו לזרוק מזון יקר.

באחד הימים חזרו שלושה חברי שלנו מחופשה. במרחקיה מהמוצב, בעומד ב צומת מתינים לטרמפ, התחיל אחד מהם, שמעון דרעי, לאסוף לתרמילו קופסאות סרדינים שהיו מונחות בחול לצד הכביש.

לא מסוגל

להתאפק

היתה זו ערימה אחת מני רבות. לכל ה אורך צידי הצירים, בעורף המוצבים, פזורים ערימות אינסופיות של קופסאות לוף, סרדינים, ריבות, כיכרות לחם.

"וואל שמעון, אנחנו זורקים את אלה במוצב — ואתה אוסף אותם להביא לנו עוד?" שאל אותו אלי אלקלעי.

"לא יכול להשאיר אותן כאן בהול", השיב שמעון, שהוא בעל חנות מכולת בר אזורחות. "אתה יודע מה זה אצלנו בשכונה קופסת סרדינים?"

"לא פעם נכנסת אלי קליינטית, חושבת חצי שעה אם לקנות קופסת כזאת או לא. לא מסוגל להשאיר כאן את הסרדינים הר אלה, כשאני יודע שאצלנו בשכונה אנשים אין להם כסף לקנות אותם."

נאב במו

החברה במוצב מדגימים את יחסם ללוף: הימני מתפתל מכאב בטן למראה ערימת קופסאות הלוף הנוראה, בעוד שחברו מניף נבוט בחמת זעם הר" סנית, במטרה לנפץ ולנתץ את המאכל השנוא. מאחורי סוללת

העפר, המגנה על אנשי המוצב מצלפי המצרים, מנסים החברה להתארגן במירב הנוחיות, בעזרת שלל מקומי. "כמה זמן אפשר לאכול אותו דבר", התלונן אחד החיילים. "ואפילו אוכל טוב וטעים אי אפשר לאכול במשך חודשים מבלי שימאס."

במזל הריון

יואל ודאה

של סופר הארץ יואל מרקוס. אני מניחה שגם זה הריון רצוי ביותר, לאחר הסופות והסערות שעברו על חיי הנישואין שלהם. ועוד הריון חביב — הריון לשעבר, למעשה — הוא של שחקנית הקאמרי בתיה ברק, שילדה בת ראשונה לבעלה — הלא הוא רופא מוצב המזח המפורסם, ד"ר נחום זרביץ.

בקול גדול בקשר לעתיד הקשר. להליל, טענו כולם, יש דברים אחרים בראש, מלבד נישואין. אמנם הרעיה הח' דשה היתה פסיכולוגית במיקצועה, אבל יש גבול לפלאי הפסיכולוגיה. אך מסתבר שאין כנראה גבול: לא רק שהנישואין עדיין שרירים, אלא שעופרה עומדת להעניק לבעלה בן-זוגונים. עוד הריון מעניין הוא של לאה, אשתו

הילד

אשתו של יצחק נבון. לעניות דעתי, זהו ההריון המאושר ביותר בשוק כיום. לאחר שנות נישואין רבות, זכו בני הזוג הסימפטי הזה בחלומם הגדול. אם להאמין לפסיכולוגים, יש קשר בין פעילותו הפוליטית של יצחק לבין הריונה של אופירה. מה עניין שמיטה, תאמרו? או: כאשר היה יצחק נתון במאבקיו הפוליטיים, הש' פיע הדבר גם על אופירה, הידועה בהזדהות תה איתו. נקודה רגישה מאוד בכל הדיסה היתה איבתה האישית של ראש-הממשלה גולדה מאיר לאופירה, שהיא חברית — גוע זר לגולדה, כידוע. ואם מתח נפשי עלול להיות סיבה שלא להצליח להיכנס להריון — הרי לכם סיבה טובה ככל אחרת. והנה, משכנסה משפחת נבון לתקופת רגיעה — נכנסה אופירה להריון. וזה שווה אפילו את כס הנשיאות, שע' ליו נאבק יצחק עם פרופסור אפרים קציר. ואם אינכם מאמינים, מספיק שתעיפו מבט באופירה הוזהרת, קצת עגלגלה כבר, כיאה לחודש השישי, דוחפת לפני את עגלת לירה, בתה הקטנה המאומצת — ותשתכנעו. השנייה היא עופרה אדיר, אשתו של השחקן והבמאי הילד נאמן. כאשר שניים אלה התחתנו, לפני פחות משנה, הביעו כל הנשמות הטובות פיקפוק

האופנה האחרונה היא להיות עם כרס בין השיניים. מי לא בהריון בימים אלה? הראשונה מכולן, כמובן, היא אופירה,

ואף על פי כן, נשואים

קטוריסט דוש, ממשיך להיות נשוי ל- אשתו האורוגינלית, שושנה, זה השנה ה-25 ברציפות.

אם תרשו לי תיקון קטן, בקשר לסיי פור מהשבוע שעבר: קריאל גרדוש, הלא הוא הקארי-

האשה והגרשושה לעזרת הבעל

אדם יודע מי הם ידידיו האמיתיים רק בשעת מצוקה. וזה כולל גם את נשיו. אמת עתיקה זו גילה לאחרונה חי' לומן מרדכי גיטר. גיטר, מגדולי היהלומנים של נתניה, נשלח יום אחד על-ידי אשתו אדיבה להסתפר. ולא סתם להסתפר: אדיבה רצ' תה ראש חדש בבית, ולפיכך שלחה את בעלה לספרית ויולט הנוודות, שתעשה ממנו משהו מיוחד. והיא עשתה, ויולט. הוי איך היא עש' תה. היא עשתה ממנו בעלה. ברגע שנפל לידיה הנאמנות של ויו' לט, לא יצא מהן מרדכי עוד. הוא הת' גרש מאדיבה, השאיר לה את הבית ב' כפר-שמריהו, והתחתן עם ויולט. לא כל' כך מהר כמו שאני מספרת, אבל בטוח. אבל לא זה מה שרציתי לספר לכם. רציתי משהו אחר, יותר מרתק: אחרי פרוץ מלחמת יום-הכיפורים, מצא גיטר את עצמו, כשאר חבריו ה' יהלומנים, במצב-ביש מבחינה כספית. גיטר היה מהסובלים קשה במיוחד. ומי נחלץ לעזרתו, בשעתו הקשה הזו, חתם עבורו על ערבויות ושאר דברים כאלה? כמובן: האשה והגרשושה.

יצחק ואופירה

המראה החדש של דיין

הרבה כבר סופר והושר על מה שעשו הנשים למשה דיין — שלא לדבר על מה שמשה דיין עשה לנשים — ועתה הגיעה העת לספר מה עשתה לו האחרונה בהן, אשת-חיקו רחל כורם. היא עשתה ממנו בן-אדם, פשוט מאוד. עד נישואיו לה, היה דיין בדרך-כלל המועמד מס. 1 ברשימת עשרת השלומפריים של השנה, נראה תמיד כמו מושבניק מנהלל שהגיע העירה: מכנסי חאקי רחבים מעל כרס רחבה, כשחגורה ממוקמת אישם מעל המותניים. בחולצה לבנה וחליפה אפשר היה לראות אותו רק בהופעות מועדון הווראייטי — וגם אז התלוצצו רואיו שהוא גילח את החליפה באחת מחפירותיו הארכיאולוגיות. כל זה נחלת העבר. עוד לפני נישואיו קיבל משה מרחל ז'קט חום במתנה, ומאז הוא נראה איתו בכל הזדמנות חגיגית. אשר לגיזתו — את זאת יכל כל עם ישראל לראות בראיון הטלוויזיה עם דן רביב, כאשר דיין הגיע ללוד. היה זה דיין חדש: לא הייתי אומרת תמיר כעלם — אבל בהחלט בסדר. ניכר היה בו שאשתו הכניסה אותו למשטר של דיאטה חריפה. עד כדי כך, שכשהגישו לו בעת הראיון מיץ תפוזים, הוא ביקש סודה. הגברת דיין עצמה הנהיגה דפוסים ברורים בבית-האחוזה בצהלה. היא הפרידה את עצמה ואת חיי המיטפתה מתפקידו הרשמי של דיין. מלבד כאשר הוחזרו השבויים הביתה, איננה מרבה להצטלם בחברת בעלה המפורסם. היא מארחת הרבה, בצורה חברתית שקטה, בלי ראווות מיותרות. את האירוח האחרון למשל, העניקה ליעל דיין ובעלה, דב שיאון, כאשר הארבעה סעדו יחד בהילטון בתל-אביב ערב צאתו של דיין לואשינגטון. בכלל, ארוחות מישפחתיות שקטות כאלה במיסעדות-פאר הן הבילוי החביב ביותר על הדיינים.

עשה אהבה -

המסקנה: „חסוף חתיכה במקום חתיכת שוקולד“.
ההשפעה המרזה של המין מתבססת על שלושה גורמים:

● בעת המגע המיני נצרכת כמות מוגברת של אנרגיה. מגע מיני נלהב צורך קרוב ל-200 קלוריות, ומגביר את מהירות הדופק ל-100 עד 170 פעימות לדקה. התאמצות השרירים היא כמו בצעדה של קילומטר וחצי.

● מוקד התיאבון במוח נמצא בקירבת מוקד המין. קרוב לוודאי שהשניים משפיעים זה על זה.

● סיפוק היצרים המיניים מונע צורך בסיפוק תחליף, כמו אכילה מופרזת.*
מי שהמין אינו מונע ממנו רעב, אי

(*) עיון בטבלת צריכת הקלוריות, ש"בנה ד"ר פרידמן על בסיס מחקריו, מנתן כמה אמונות ישנות. כמו למשל: נהוג היה להאמין כי האורגזם הוא החלק ה"מעייף ביותר במגע המיני. מסתבר עתה שלפחות מבחינה פיזית אין זה כך, ו"שאפילו מגע מיני מתון צורך פי שלושה יותר קלוריות מאשר האורגזם.

נקודה פיקנטית: מסתבר שהעלמה ה"טורחת להעמיד פני נהנה, מתאמצת ל"הציג סצינת אורגזם משכנעת — מרה במהירות רבה פי 4.5 מאשר לוא נהנתה מאורגזם אמיתי.

צריכת הקלוריות באהבה

כדי להפסיד חצי קילו, עליך לשרוף כ-3500 קלוריות. הפעילות המפורטת כאן אינה מספקת להשיג מטרה זו, ועליך לחזור עליה שלוש-ארבע פעמים.

חיבוק	4
נשיקה מתונה	3
נשיקה סוערת	11
פחד מפני התחלת העניין	17
מישחק-אהבה מתון	4
מישחק-אהבה נלהב	8
הפשטת בן-הזוג — בחורף בקיץ	15
אנקות	2
ציחקוקים	3
צחוק	4
מגע מיני — שיגרת	5
נמרץ	125
נלהב	148
אורגזם אמיתי	200
אורגזם מלאכותי	40
מיקלחת אחרי	143
אמירת תודה	12
ריצה חפוזה כדי לספר לחבר'ה	3
	53

כל ההדגמות המופיעות בשני עמודים אלה,

לקוחות מסרטים ידועים מתקופות שונות.

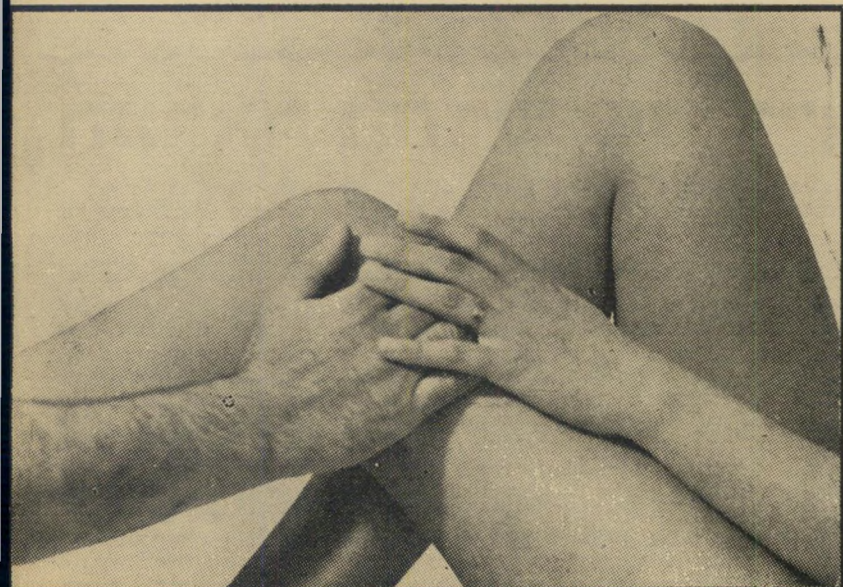
הפחד לפני: 17

פיתגם עתיק אמר: „תרנגול טוב אינו שמן“. עתה ביסס את החוכמה הזאת הרופא האמריקאי-יהודי אברהם פרידמן, בסיפורו „המין שומר על גיורתך!“ פרידמן, מומחה למחלות חילופי-החומרים, מייצג לחוליו ולקוראיו, בעלי המיסקל העודף, להחליף את ארוחות-הביניים ב"מין. הוא מטיף לדיאטה שיש בה כדי ל"הסב תענוג, בניגוד לטיפול-הרזייה וצום. דיאטת-המין של הרופא הניו-יורקי מסתמכת על נסיון של 25 שנים בטיפול בשמנים. אנשים אלה אוכלים יותר מכפי שגופם יכול לצרוך. ברוב המקרים, יש לכך סיבות פסיכולוגיות. אחת הבעיות ה"תדירות: תיסכול מיני.

הייצר המיני, שלא בא על סיפוקו, עובר לאיזור הפה. האוכל הופך תחליף למין. „אבל אם האוכל יכול לשמש תחליף ל"מין, מהרהר פרידמן, „כי אז יכול המין לשמש תחליף לאוכל!“

נשיקה סוערת: 11

מישחק אהבה נלהב: 8

חיבוק: 4 קלוריות

ורזה!

להיפך, מי שהמין גורם לו לרעב, הוא — לדעת פרידמן — מאהב גרוע. "אם יש לך חשק לאכול אחרי המגע המיני, סימן שלא עשית אהבה כמו שצריך. פסחת על אחד החלקים החשובים של המישחק — מיני — החלק שלאחר המגע."

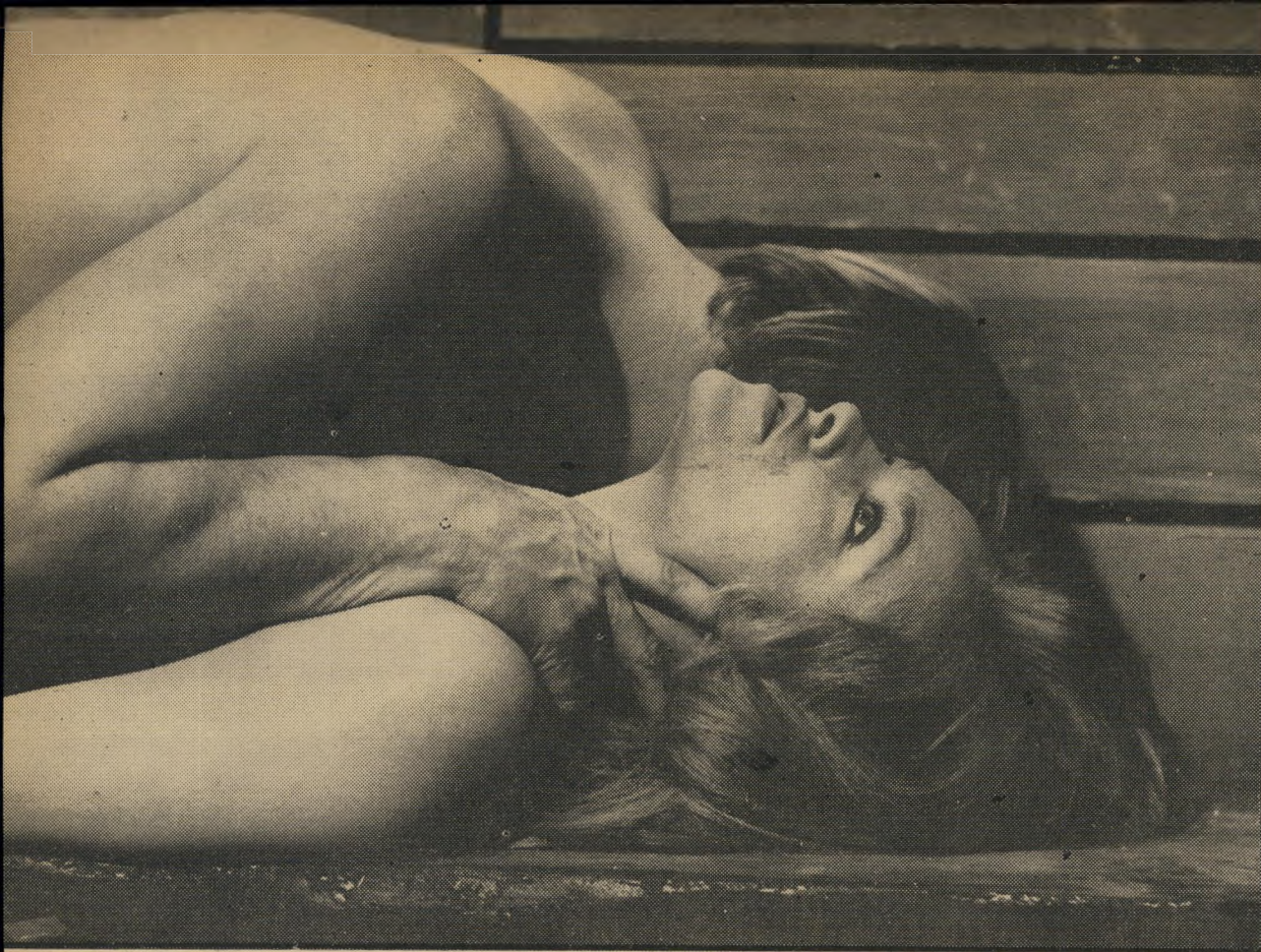
מוצא

מיני אחר

פרידמן טוען שהאנשים כבר התחילו להבין את חשיבות המישחק ה' קודם למגע המיני. אולם הם מזניחים עדיין את החלק שלאחר מכן, ההתפרקות ה' משותפת. מי שרץ מן המגע המיני ישר אל המקרר, לא ירזה גם מן המין. רע גורלו של אדם שאין לו עם מי ל' שחק, שאין לו חתיכה שתוכל למלא את מקומה של חתיכת השוקולד. לאדם כזה מ'יעץ פרידמן להשתדל באופן פעיל ל' השגת יחסים מיניים, או לחפש לו מוצא מיני אחר.

המחבר סבור כי הדגים, ושאר מאכלי' הים, הם המזון הבריא ביותר, וגם המגרה ביותר למגע מיני תדיר. אפשר להוסיף על כך ביצים, סלטים וירקות. תפריט זה, המתאים בערך לדיאטה של אדם הסובל

אורגאזם מלאכותי: 143

מגע מיני שיגרת: 125

הפשטת בן-הזוג: 2

מסכרת קלה, עשיר בחלבונים, שמנים בלתי-רוויים, מינרלים וויטאמינים. אנשים שמנים הם, לדעת פרידמן, קורבנות "הפולחן הקיים של אכילה ו' שתייה חברתית מופרזת". הם חיים חיים מסוכנים, כי הם עלולים ליפול קורבן ל' מחלות של חילופי-חומרים, מחזורי-הדם, סכרת, מחלות-לב ואימפוטנטיות.

הדבר אמור לגבי 40 מיליון אמרי-קנים (חמישית האוכלוסייה). בגרמניה סובל כל אדם שלישי מתוספת משקל של 15%. ספק רב הוא אם דיאטת-המין תוכל לתקן מצב זה.

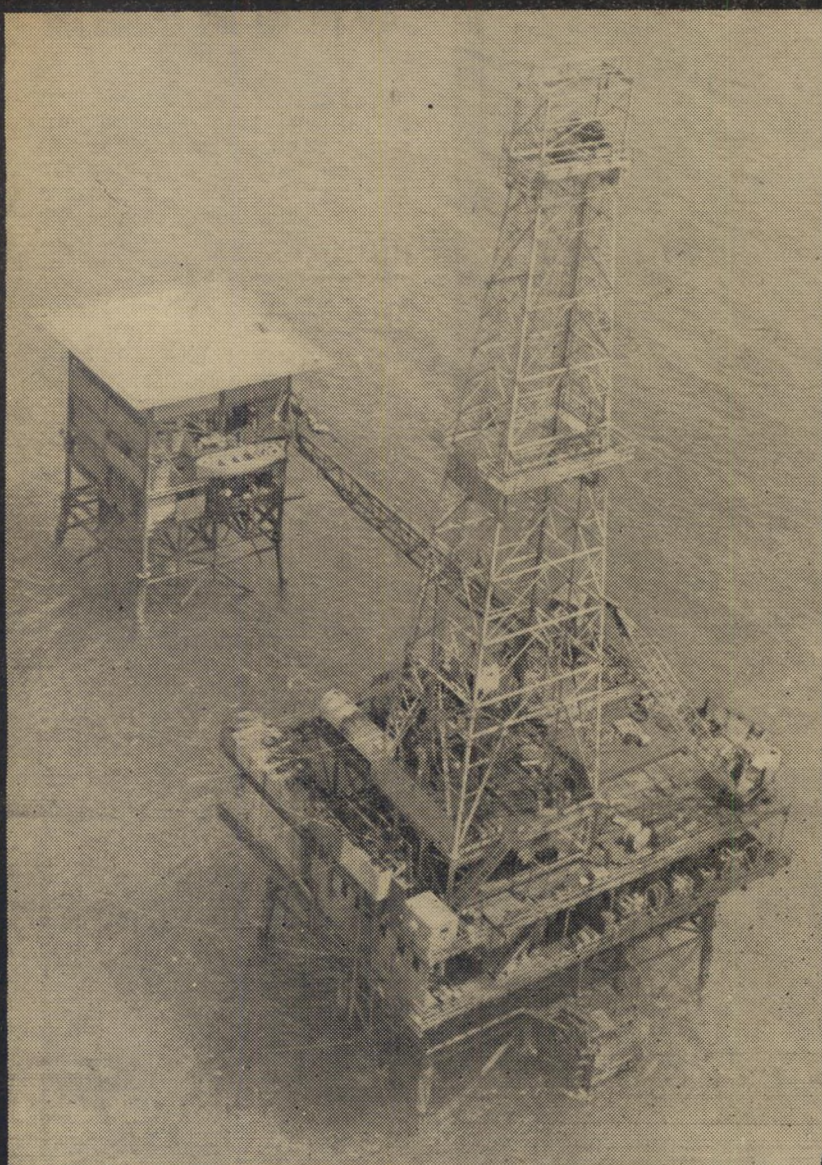
אדם בעל מישקל עודף, שהאכילה כבר הפכה אצלו תחליף לסיפוק מיני, זקוק קו' דם כל לסילוק המיכשולים הנפשיים, ה' מפריעים לו לפיתוח פעילות מינית. יש אמנם מעט שמנים המתגברים על כך במהירות. ד"ר פרידמן מספר שלעולם לא ישכח אשה, שהתייחסה אל הוראות הדיאטה שלו בצורה מילולית מדי. כאשר אמר לה שהיא יכולה להוריד את מישקל' לה עליידי פעילות מינית מוגברת, גרם, למצב חמור: כאשר פנה לה הדוקטור עורף כדי להכין וריקת ויטאמינים, התפשטה החולה במהירות הבוקר, ניצבה לפניו עירור מה לגמרי, כשעל שפתייה חיוך מזמין. הדוקטור הנבוך הצליח להימלט בעזרת האחות שלו, שהצילה את המצב. אולם יש להניח שאותה הגברת היתה החברה הראשונה בחוג החדש של שומרי מישקל.

מגע מיני נלהב: 200

מ'קלחת אחרי: 12

העולם הזה

מי הצית את מיגדל אבו-דודס?

